ΜΕΡΟΣ ΙΙ

Ο ΚΥΚΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Κεφάλαιο 8

Ανεύρεση Πόρων – Χρηματοδότηση

Συγγραφείς:

Εμμανουήλ Γ. Καβουσανός, *Καθηγητής*
Αναστάσιος Α. Δράκος, *Λέκτορας*

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

8.1 Ανάπτυξη Θέματος – Επισκόπηση Θεωρητικού Προβληματισμού 145
8.1.1 Εισαγωγή 145
8.1.2 Τρόποι χρηματοδότησης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών 145
8.1.3 Ρόλος Πρωτογενών και Δευτερογενών Αγορών χρήματος και κεφαλαίου 149
8.1.4 Διασφάλιση Αρχικού Κεφαλαίου 149
8.1.5 Εγγυήσεις Δανειστών 150
8.1.6 Η αγορά των κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου (Εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου – Venture Capitals 151

8.2 Οδηγός Βιβλιογραφίας 156
8.2.1 Βιβλιογραφία 156
8.2.2 Αρθρογραφία 157
8.2.3 Web- Sites 158

8.3 Παραδείγματα – Ασκήσεις 158
8.3.1 Παράδειγμα 1 158
8.3.2 Παράδειγμα 2 159

8.4 Παραρτήματα 160
8.4.1 Παράρτημα 1: European Investment fund – Start Up Policy 160
ETF Start-up Guidelines 160
8.4.2 Παράρτημα 2: European Investment Fund- Seed Policy, Seed Capital Actions Guidelines 160
8.4.3 Παράρτημα 3: European Venture Capital Association Performance of Venture Capitals in Europe 160
8.4.4 Παράρτημα 4: European venture Capital Association Case studies of venture Capitals in Europe 160
8.4.5 Παράρτημα 5: European Venture Capital Association Development of private equity and Venture Capital in European Union Member states 160
8.4.6 Παράρτημα 6: Χρηματοδοτικά εργαλεία και εταιρείες στην Ελλάδα Αναπτυξιακός Νόμος, Χρηματοδοτική Μίσθωση Leasing 160
8.4.6.1 Αναπτυξιακός Νόμος 2601/ 98 (ΦΕΚ 81^{A}/98) 160
8.4.6.2 Χρηματοδοτική μίσθωση - Leasing 164
8.4.7 Παράρτημα 7: Χρηματοδότηση από το Γ΄κοινοτικό πλαίσιο στην Ελλάδα 169

8.5 Οδηγίες προς Διδάσκοντες 176

8.6 Κατάσταση Πινάκων 180

8.1 Ανάπτυξη Θέματος - Επισκόπηση Θεωρητικού Προβληματισμού

8.1.1 Εισαγωγή

Η ευρωστία μιας εθνικής οικονομίας εξαρτάται τόσο από την ορθολογική χρήση των παραγωγικών συντελεστών, ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες των μελών της, όσο και από την ύπαρξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, οι οποίες θα συνδυάσουν κατάλληλα τους πόρους αυτούς για την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών.

Η ύπαρξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών έχει μεγάλη σπουδαιότητα για μια οικονομία, γιατί δημιουργεί το κατάλληλο πλαίσιο ανάπτυξης και προσφέρει νέες ευκαιρίες στον επιχειρηματικό χώρο. Οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες μπορούν να αφορούν τόσο υπάρχουσες επιχειρήσεις, οι οποίες αναζητούν τρόπους να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους, όσο και νεοσύστατες επιχειρήσεις οι οποίες εμφανίζονται στην αγορά. Η σπουδαιότητά τους συνίσταται κυρίως στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας, με την παρουσία επιχειρήσεων σε ξένες αγορές, καθώς επίσης και στην αύξηση της απασχόλησης, με τις νέες θέσεις εργασίας που δημιουργούνται.

Το ερώτημα που πρέπει εν συνεχεία να τεθεί είναι πως οι πρωτοβουλίες αυτές θα χρηματοδοτηθούν. Δηλαδή ποιο πρέπει να είναι το κατάλληλο μείγμα πηγών κεφαλαίου ώστε να αντληθούν πόροι και οι πρωτοβουλίες αυτές να γίνουν υλοποιήσιμα επιχειρηματικά σχέδια. Εδώ πρωτεύοντα ρόλο παίζουν οι αγορές χρήματος και κεφαλαίου, στις οποίες μπορούν να καταφύγουν οι επιχειρήσεις για να χρηματοδοτήσουν τα επιχειρηματικά τους σχέδια. Οι αγορές αυτές εκπροσωπούν τους βασικούς τρόπους χρηματοδότησης, άμεσους ή έμμεσους, και προσφέρουν λύσεις ανάλογα με τις ανάγκες κάθε επιχειρηματία. Για παράδειγμα, μια εισηγμένη στο χρηματιστήριο εταιρία, η οποία θέλει να δημιουργήσει μια νέα μονάδα παραγωγής, μπορεί μέσω μιας αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου, ή/και μέσω τραπεζικού δανεισμού να χρηματοδοτήσει το επενδυτικό της σχέδιο.

Ιδιαίτερη σπουδαιότητα παρουσιάζουν τα σύγχρονα εργαλεία χρηματοδότησης που προσφέρουν οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, ή ακόμα και οι ίδιοι οι ιδιώτες. Ενδεικτικά αναφέρουμε την Πώλήση και Επαναμίσθωση Παγίων Στοιχείων (Sale and Lease), το σύστημα Δικαιόχρησης (Franchising - δυνατότητα χρήσης μιας εταιρικής ταυτότητας από ιδιώτη), και τα Κεφάλαια Επιχειρηματικού Κινδύνου - Εταιρείες Επιχειρηματικού Κεφαλαίου (Venture Capital). Τα εργαλεία αυτά θα αναλυθούν στη συνέχεια.

8.1.2 Τρόποι Χρηματοδότησης Επιχειρηματικών Πρωτοβουλιών

Πριν προχωρήσουμε στην παρουσίαση των βασικότερων μορφών Χρηματοδότησης των Επιχειρηματικών Πρωτοβουλιών, θεωρούμε σκόπιμο την διάκριση των επιχειρήσεων σε δύο ευρύτερες ομάδες:

1. *Τις επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες σε κάποια οργανωμένη Κεφαλαιαγορά και*
2. *Τις επιχειρήσεις οι οποίες δεν είναι εισηγμένες σε κάποιο Χρηματιστήριο.*

Η διάκριση αυτή είναι σημαντική από τη στιγμή όπου οι επιχειρήσεις της πρώτης κατηγορίας έχουν πρόσβαση σε Κεφάλαια που δεν έχουν οι εκτός Χρηματιστηρίου, ενώ παράλληλα η αναγνωρισιμότητά τους συμβάλει στην σχετική διευκόλυνση της διαδικασίας άντλησης Κεφαλαίων και από εναλλακτικές Πηγές Χρηματοδότησης.

Η δεύτερη προσπάθεια κατηγοριοποίησης των επιχειρηματικών φορέων αφορά την χρήση των κεφαλαίων που θα αντληθούν ως εξής:

1. *Κεφάλαια που αφορούν σε επέκταση υφιστάμενων επιχειρήσεων (στο ίδιο αντικείμενο δραστηριοτήτων μέσα από μεγέθυνση της παραγωγικής τους δυναμικότητας ή της γεωγραφικής κάλυψης εξυπηρέτησης ή σε παραπλήσιο αντικείμενο)*
2. *Κεφάλαια που αφορούν στην Ίδρυση Νέων Επιχειρήσεων.*

Η διάκριση αυτή είναι επίσης σημαντική ως προς τις δυνητικές επιλογές που έχει κάθε επιχείρηση. Έτσι στα πρώτα στάδια μία νεοϊδρυόμενη επιχείρηση, θα επιβαρυνθεί με υψηλότερο Χρηματοοικονομικό κόστος των Κεφαλαίων που θα αντλήσει λόγω του υψηλότερου κινδύνου που ελλοχεύει μία επιχειρηματική πρωτοβουλία χωρίς ιστορικό ή ακόμα και αποκλείεται εκ προοιμίου από κάποιες πηγές χρηματοδότησης (π.χ. Κεφαλαιαγορά). Σε αντίθετη περίπτωση μία επιχείρηση που αποφασίζει να επεκτείνει τις δραστηριότητες ή να ενισχύσει την υφιστάμενη παραγωγική της δομή διαθέτει το σύνολο των δυνατών πηγών χρηματοδότησης, με σαφώς χαμηλότερο κόστος κεφαλαίων λόγω όχι μόνο των εμπράγματων αλλά και των άλλων μορφών εγγυήσεων που μπορεί να παρέχει η πολυετής (επιτυχημένη) δραστηριοποίηση της στην αγορά.

Σε κάθε περίπτωση ο επιχειρηματίας που έχει μια ανάλογη πρωτοβουλία πρέπει να αναζητήσει τις κατάλληλες πηγές κεφαλαίων ώστε να την υλοποιήσει. Απαραίτητη προϋπόθεση πριν την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου είναι η κατάρτιση ενός Ολοκληρωμένου Επιχειρηματικού Σχεδίου (Business Plan) το οποίο περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία του Αρχικού Κόστους Επένδυσης και του Κόστους Λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου, καθώς επίσης και των αναμενόμενων εισροών (εσόδων) όπως και κατ' επέκταση της κατάλληλης ανάλυσης αποδοτικότητας.

Οι εναλλακτικές επιλογές που υφίστανται για χρηματοδότηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και υλοποίηση επιχειρηματικών σχεδίων είναι οι ακόλουθες:

Α. <u>Ίδια Κεφάλαια</u>

Η πρώτη εναλλακτική μέθοδος για μια εταιρεία να χρηματοδοτήσει τις δραστηριότητές της είναι η χρήση ιδίων κεφαλαίων, η οποία μπορεί να προέρχεται είτε από κεφαλαιοποίηση των κερδών, για μια υπάρχουσα εταιρεία, είτε από συνεισφορά στο μετοχικό κεφάλαιο για μια νεοσύστατη. Στην πρώτη περίπτωση, η μέθοδος αυτή είναι κατάλληλη για επιχειρήσεις, οι οποίες παρουσιάζουν σημαντική κερδοφορία και χρησιμοποιούν μέρος των κερδών αυτών για επέκταση των δραστηριοτήτων τους.

Β. <u>Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου</u>

Ένας συνήθης τρόπος χρηματοδότησης επενδυτικών έργων αποτελεί η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας, κατά το ποσό που απαιτείται για την υλοποίησή των έργων αυτών. Η απόφαση λαμβάνεται από το Γενική Συνέλευση της εταιρείας, και η μορφή της αύξησης αλλάζει ανάλογα με το αν η εταιρεία είναι εισηγμένη ή όχι.

Γ. Τραπεζικός Δανεισμός

Ο βασικότερος τρόπος χρηματοδότησης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών κυρίως για νεοσύστατες επιχειρήσεις είναι μέσω των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Οι τράπεζες έχουν δημιουργήσει προϊόντα χορήγησης αρχικού κεφαλαίου με όρους που συμφωνούνται με τις επιχειρήσεις (επιτόκιο, διάρκεια, ποσό, περίοδος χάριτος). Εφόσον η επιχείρηση καταθέσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά με το επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), η τράπεζα προχωρά στην έγκριση ή μη του δανείου.

Δ. Δημόσια Εγγραφή

Η δημόσια εγγραφή αφορά τις υφιστάμενες επιχειρήσεις, οι οποίες επιθυμούν (αλλά και δύνανται) να μπουν στο χρηματιστήριο προκειμένου να αντλήσουν κεφάλαια. Για το σκοπό αυτό, εκδίδουν μετοχές, τις οποίες διανέμουν στο ευρύ επενδυτικό κοινό (μέσω κανόνων που ορίζουν οι αρχές του χρηματιστηρίου), καθώς και σε Θεσμικούς Επενδυτές, για να μπορέσουν να υλοποιήσουν τα σχέδιά τους.

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθούμε στη δυνατότητα που παρέχεται σε εταιρείες (μεγάλου μεγέθους προς το παρόν), να αντλήσουν Κεφάλαια μέσα από την εισαγωγή τους σε Αλλοδαπές Κεφαλαιαγορές. Πρόσφατα παραδείγματα της τελευταίας 5ετίας είναι η εισαγωγή του ΟΤΕ και της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης (NYSE). Η δυνατότητα αυτή δεδομένης και της Ενοποίησης των Χρηματιστηρίων της Ευρωζώνης, φαίνεται να αποτελεί μία ενδιαφέρουσα εναλλακτική για επιχειρήσεις δυναμικές με σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης ικανές να προσελκύσουν Κεφάλαια και από Ξένες Αγορές.

Ε. Έκδοση Ομολογιακού Δανείου

Μία πηγή άντλησης κεφαλαίων η οποία φαίνεται να κερδίζει διαρκώς έδαφος στις προτιμήσεις των Διοικήσεων των εταιρειών αλλά και των επενδυτών, είναι η έκδοση ομολογιακού δανείου. Η μέθοδος αυτή αποτελεί άμεσο τρόπο άντλησης κεφαλαίων-δανεισμού απ' ευθείας από τις πλεονασματικές μονάδες (αποταμιευτές-επενδυτές) στις ελλειμματικές (επιχειρήσεις), ενώ οι όροι του δανεισμού αυτού καθορίζονται από τον Ανάδοχο της έκδοσης (συνήθως Τραπεζικά Ιδρύματα), στην βάση αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης.

ΣΤ. Ευρωπαϊκά ή Εθνικά Προγράμματα

Μία αρκετά διαδεδομένη μορφή χρηματοδότησης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών τα τελευταία χρόνια είναι οι επιδοτήσεις που παρέχονται σε νεοσύστατες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις, προερχόμενες από ειδικά σχεδιασμένα προγράμματα που στοχεύουν στην τόνωση των παραγωγικών δομών μίας οικονομίας (ή μεμονωμένα κάποιων περιοχών ή ακόμα και επιχειρηματικών κλάδων), μέσα από ένα ευρύτερο σύστημα πιστώσεων τέτοιου είδους. Οι επιδοτήσεις αυτές αφορούν είτε στη δωρεάν συνεισφορά στο αρχικό κόστος επένδυσης, είτε στη μορφή κάλυψης τμήματος του χρηματοοικονομικού κόστους - επιδότηση επιτοκίου, είτε σε φορολογικές ελαφρύνσεις. Το σημαντικό στοιχείο είναι ότι η φιλοσοφία χρηματοδότησης διαφέρει από όλες τις προηγούμενες περιπτώσεις αφού

- Δεν απαιτείται η αποπληρωμή των χρηματοδοτικών πόρων που χρησιμοποιή-θηκαν από τον ευνοούμενο

- ü Τα κριτήρια επιλογής από τον χρηματοδοτικό φορέα δεν είναι πάντα βάση των ποσοστών κερδοφορίας, αλλά και βάση κάποιων κοινωνικοοικονομικών παραμέτρων όπως η αύξηση της απασχόλησης ή οι ευρύτερες επιπτώσεις από την υλοποίηση του έργου στον κοινωνικό ιστό (π.χ. περιβαλλοντικές επιπτώσεις).

Οι προαναφερθείσες μορφές χρηματοδότησης αφορούν κεφάλαια για την υλοποίηση ολοκληρωμένων επενδυτικών σχεδίων. Ωστόσο σημαντικό είναι και εκείνο το τμήμα των πηγών που αφορά στη χρηματοδότηση των ενδιάμεσων (Λειτουργικών) Ταμειακών Εκροών ενός επενδυτικού σχεδίου όπως:

Ζ. Χρηματοδοτική μίσθωση - Leasing

Η χρηματοδοτική μίσθωση αφορά στην αγορά παγίου εξοπλισμού μέσω εταιριών leasing. Στην περίπτωση αυτή, η εταιρεία leasing αγοράζει τον εξοπλισμό και τον μισθώνει στην επιχείρηση, έναντι προσυμφωνημένου τιμήματος, για συγκεκριμένη διάρκεια. Η επιχείρηση έχει το πλεονέκτημα (πέρα από τις φορολογικές ελαφρύνσεις) ότι δεν καταβάλλει το πλήρες ποσό για τη χρησιμοποίηση του εξοπλισμού, ενώ στο τέλος, μπορεί να πάρει την κυριότητά του. Παραδείγματα εξοπλισμού που γίνεται αντικείμενο Χρηματοδοτικής Μίσθωσης είναι τα εταιρικά οχήματα, ο ιατρικός εξοπλισμός και οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, μεταξύ άλλων. Πρόσφατα ο θεσμός επεκτάθηκε και στην δυνατότητα σύναψης Χρηματοδοτικής Μίσθωσης για την αγορά ακινήτων προς εμπορική εκμετάλλευση. Έτσι η Χρηματοδοτική Μίσθωση αποτελεί μία δυνατότητα με πολλαπλασιαστικά οφέλη τόσο για την αγορά ακινήτων (Real Estate) όσο και την αναδιάρθρωση των Περιουσιακών Στοιχείων των ίδιων των επιχειρήσεων (βλέπε ειδική αναφορά στο Leasing στο παράρτημα 6).

Η. Κεφάλαιο Κίνησης

Ο ετεροχρονισμός μεταξύ των πληρωμών και εσόδων για μια εταιρεία έχει ως αποτέλεσμα την ανάγκη ύπαρξης ρευστών διαθεσίμων, για να χρηματοδοτήσουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Το κενό αυτό καλύπτει το κεφάλαιο κίνησης, το οποίο προσφέρεται από τις τράπεζες. Το κεφάλαιο κίνησης κατά κανόνα αποτελεί έναν ανοικτό λογαριασμό (με άνω όριο σε ένα χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα) απ' τον οποίο η εταιρεία μπορεί να αντλεί χρήματα (επιβαρυνόμενη με το αντίστοιχο χρηματοοικονομικό κόστος).

Θ. Χρηματοδότηση μέσω ΕΟΜΜΕΧ

Σε αρκετές περιπτώσεις Εθνικά Ινστιτούτα, με σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και την προώθηση της επιχειρηματικής πρωτοβουλίας, αναλαμβάνουν επιμέρους δράσεις για συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων. Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα είναι ο ΕΟΜΜΕΧ (Ελληνικός Οργανισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας) μέσα από την έκδοση εγγυητικών επιστολών υπέρ των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ή ακόμα και συνεταιρισμό επιχειρήσεων). Η έκδοση εγγυητικών επιστολών μέσω των Τραπεζικών Ιδρυμάτων είναι τις περισσότερες φορές εξαιρετικά δυσχερής, αφού απαιτείται ισόποση κατάθεση ποσού μέχρι την επιστροφή της επιστολής σε δεσμευμένο λογαριασμό.

8.1.3 Ρόλος Πρωτογενών και Δευτερογενών Αγορών Χρήματος και Κεφαλαίου

Οι αγορές στις οποίες οι επιχειρήσεις μπορούν να βρουν τα κεφάλαια που χρειάζονται είναι οι αγορές Χρήματος και Κεφαλαίου. Η αγορά Χρήματος είναι αυτή στην οποία διακινούνται χρεόγραφα βραχυχρόνιας διάρκειας, συνήθως έως ένα χρόνο (και με κύριο χαρακτηριστικό τον υψηλό βαθμό ρευστοποίησης και το μικρό κίνδυνο αθέτησης των υποχρεώσεων του εκδότη), ενώ η αγορά Κεφαλαίου είναι η αγορά στην οποία διακινούνται αξιόγραφα μακροχρόνιας διάρκειας (με κύρια χαρακτηριστικά τον μεγαλύτερο σχετικά κίνδυνο αθέτησης των υποχρεώσεων του εκδότη και τη μεγαλύτερη συγκριτικά διάρκεια ζωής).

Οι αγορές Χρήματος και Κεφαλαίου διακρίνονται με τη σειρά τους σε πρωτογενείς και δευτερογενείς. Στις πρωτογενείς αγορές πραγματοποιούνται οι εκδόσεις νέων αξιογράφων-χρεογράφων (εδώ οι συναλλαγές δημιουργούν νέα αξιόγραφα προς διαπραγμάτευση ή την απόσυρση παλαιών), τα οποία μεταβιβάζονται από τους επενδυτές στις επιχειρήσεις που εκδίδουν τα αξιόγραφα αυτά. Η δευτερογενής αγορά είναι η αγορά στην οποία διαπραγματεύονται τα αξιόγραφα-χρεόγραφα μετά την έκδοσή τους. Εδώ η αγοραπωλησία τους πραγματοποιείται μεταξύ των επενδυτών, ενώ οι επιχειρήσεις που τα εκδίδουν δεν αποκτούν νέο κεφάλαιο. Κατ΄ επέκταση και σε σχέση πάντα με την θέση των συναλλασσόμενων ως προς το επίπεδο οργάνωσης της αγοράς, υπάρχει η τριτογενής και τεταρτογενής αγορά.

Ο κυριότερος ρόλος των αγορών αυτών είναι αφενός να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν το θεσμικό πλαίσιο μεταφοράς κεφαλαίων από τις πλεονασματικές στις ελλειμματικές μονάδες, να συντελούν στην αποτελεσματική χρήση των κεφαλαίων αυτών, καθώς και να επιτρέπουν την αγοραπωλησία των χρεογράφων υπό διαπραγμάτευση μεταξύ των επενδυτών.

8.1.4 Διασφάλιση Αρχικού Κεφαλαίου

Το θέμα διασφάλισης του αρχικού Κεφαλαίου αποτελεί πολλές φορές ανασταλτικό παράγοντα, στην εκδήλωση και υλοποίηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών έστω και αν αυτές χαρακτηρίζονται καινοτόμες και ελπιδοφόρες. Οι λόγοι για την αδυναμία διασφάλισης του αρχικού κεφαλαίου είναι συγκεκριμένοι:

- Αδυναμία κάλυψης τμήματος των βασικών αρχικών (start-up) χρηματοδοτικών αναγκών από Ίδια Κεφάλαια του φορέα υλοποίησης.
- Η συντηρητική πολιτική των πιστωτικών ιδρυμάτων για χρηματοδότηση επιχειρηματικών σχεδίων σε φορείς και νέες επιχειρήσεις χωρίς προηγούμενο ιστορικό. Σε μία τέτοια περίπτωση, ακόμα και αν το Πιστωτικό Ίδρυμα πεισθεί για την εφικτότητα και αποδοτικότητα μίας νέας επιχειρηματικής πρότασης, οι απαιτούμενες εγγυήσεις είναι τόσο ψηλές (και τις περισσότερες φορές από προσωπικά περιουσιακά στοιχεία του φορέα υλοποίησης) όπως επίσης και το χρηματοοικονομικό κόστος (διότι το ασφάλιστρο κινδύνου - spread - είναι συγκριτικά πολύ υψηλό) που αποθαρρύνουν την οποιαδήποτε απόφαση.
- Απουσία ενός ολοκληρωμένου νομοθετικού πλαισίου στήριξης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών με τη μορφή επιδοτήσεων (π.χ. Εθνικός Αναπτυξιακός Νόμος κ.λπ.).

- Τελευταίος λόγος, αλλά εξίσου σημαντικός, είναι η άγνοια του δυνητικού φορέα υλοποίησης για τις πιθανές δυνατότητες χρηματοδότησης, ή ακόμα και η έλλειψη παιδείας στην διαδικασία Οικονομικού σχεδιασμού μίας επιχειρηματικής πρότασης.

Παρόλα αυτά δεν θα πρέπει να λησμονούμε ότι την τελευταία 20ετία τόσο η Ελληνική Πολιτεία όσο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσα από προγράμματα ενίσχυσης Επιχειρηματικών πρωτοβουλιών έχουν προσπαθήσει (και θα τολμούσαμε να πούμε σε μεγάλο ποσοστό το έχουν επιτύχει) να ανατρέψουν τα εμπόδια στη διασφάλιση αρχικού Κεφαλαίου. Παράλληλα η ανάπτυξη της αγοράς και η ωρίμανση των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών μέσα από τη δημιουργία εναλλακτικών επενδυτικών σχημάτων, έχουν προσφέρει σημαντικές λύσεις στη διασφάλιση αρχικού κεφαλαίου. Συνοπτικά θα αναφερθούμε στα εξής:

- Η ανάπτυξη παράλληλων χρηματοδοτικών μηχανισμών από τα Τραπεζικά Ιδρύματα, μέσα από τη δημιουργία θυγατρικών εταιρειών οι οποίες εξειδικεύονται σε ειδικά θέματα χρηματοδότησης, απαλλαγμένες από το παραδοσιακό Πλαίσιο των Τραπεζικών Εργασιών (π.χ. εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης - οι οποίες οδηγούν στην εξασφάλιση χρηματοδότησης βασικού μηχανολογικού εξοπλισμού για τις νέες εταιρείες-, Εταιρείες Επιχειρηματικού Κεφαλαίου - οι οποίες αναλαμβάνουν επενδυτικά σχέδια με αυξημένο σχετικά κίνδυνο αλλά κυρίως με διαφορετική φιλοσοφία χρηματοδότησης κ.λπ.).
- Ο σχεδιασμός Αναπτυξιακών Εθνικών Νόμων ή Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, που στις περισσότερες περιπτώσεις ενθάρρυναν την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών ή την επέκταση καινοτόμων επενδυτικών σχεδίων από υφιστάμενες επιχειρήσεις.
- Η ανάπτυξη εναλλακτικών χρηματοδοτικών μηχανισμών, όπως οι Εταιρείες Επιχειρηματικού Κεφαλαίου (Venture Capitals), οι οποίοι έδωσαν ώθηση στην ανάπτυξη νέων καινοτόμων επιχειρηματικών σχεδίων (κυρίως στον τομέα υψηλής τεχνολογίας) ή στην επέκταση υφιστάμενων επιχειρηματικών δομών (μεγαλύτερη ανάλυση για τον ρόλο των Εταιρειών Επιχειρηματικού Κεφαλαίου σε κεφάλαιο που ακολουθεί).

8.1.5 Εγγυήσεις Δανειστών

Οι αγορές έχουν δημιουργήσει τέτοιο πλαίσιο ώστε να δίνουν ένα ικανό ποσοστό εγγυήσεων στους αποταμιευτές-επενδυτές οι οποίοι χορηγούν τα κεφάλαιά τους για χρηματοδότηση επενδύσεων. Θα δούμε αντιπροσωπευτικά περιπτώσεις στις οποίες παρέχονται εγγυήσεις για τα κεφάλαια αυτά:

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

Στην περίπτωση του Τραπεζικού Δανεισμού, προκειμένου να εξασφαλιστεί η τράπεζα έναντι των καταθετών της, οι οποίοι ουσιαστικά παρέχουν και τα κεφάλαια χρηματοδότησης επιχειρηματικών ιδεών, ζητάνε εγγυήσεις από τις χρηματοδοτούμενες εταιρίες. Για παράδειγμα, αν η επιχείρηση με τα χρήματα που έλαβε από το δάνειο αγοράσει κάποιο κτίριο ή μηχανολογικό εξοπλισμό, τα τελευταία υποθηκεύονται, οπότε σε περίπτωση μη αποπληρωμής του δανείου, τα στοιχεία αυτά έρχονται στην ιδιοκτησία της τράπεζας. Επίσης, μια επιχείρηση που υφίσταται όταν αποφασίσει να προχωρήσει σε νέο δανεισμό, αλλά δεν έχει δικά της περιουσιακά στοιχεία, τότε οι μέτοχοι καλούνται να

υποθηκεύσουν κάποιο δικό τους περιουσιακό στοιχείο, προκειμένου να καλυφθεί η Τράπεζα.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ – ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΕΣΩ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

Στην περίπτωση εισαγωγής μιας εταιρίας στο Χρηματιστήριο Αξιών, οι αρχές του έχουν ένα πλήρες κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας και εξασφάλισης των επενδυτών έναντι απάτης. Ένα από τα βασικότερα μέτρα ενδεικτικά αναφέρεται η αναστολή της διαπραγμάτευσης της μετοχής της εταιρίας, σε περίπτωση που έχει αποκαλυφθεί πως δεν έχουν χρησιμοποιηθεί κατάλληλα τα αντληθέντα κεφάλαια ή όταν αποκαλυφθεί δόλος εις βάρος των επενδυτών. Επίσης, στο κανονιστικό αυτό πλαίσιο αναφέρεται ο τρόπος με τον οποίο οι εταιρείες πρέπει να παρουσιάσουν ένα Επιχειρηματικό Σχέδιο, στο οποίο θα πρέπει να αναλύεται η Οικονομική Βιωσιμότητα και επιπλέον η αποδοτικότητα της χρήσης των αντληθέντων, από τους επενδυτές, Κεφαλαίων.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ

Το leasing αποτελεί ένα μέσο χρηματοδότησης επιμέρους στοιχείων ενός επενδυτικού έργου. Προκειμένου οι εταιρίες leasing να καλυφθούν έναντι του κινδύνου οι εταιρίες να μην μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους (που είναι η πληρωμή του μισθώματος, όπως έχει καθοριστεί μεταξύ των 2 πλευρών), δεν μεταβιβάζουν την ιδιοκτησία του εξοπλισμού παρά μόνο εφόσον πληρώσουν και την τελευταία δόση της μίσθωσης. Οι όροι της αγοράς του εξοπλισμού στο τέλος της διάρκειας του συμβολαίου, καθορίζονται από τα συμβαλλόμενα μέρη, καθώς επίσης και οι συνέπειες της μη καταβολής του μισθώματος.

8.1.6 Η Αγορά των Κεφαλαίων Επιχειρηματικού Κινδύνου (Εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου - Venture Capitals)

Οι Εταιρείες Επιχειρηματικού Κεφαλαίου (ΕΕΚ) αποτελούν μια σύγχρονη εναλλακτική πηγή χρηματοδότησης νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών (ή ανάπτυξης υφιστάμενων επιχειρήσεων), που αφορούν κατά κανόνα επενδύσεις υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας. Τα Κεφάλαια αυτά που εναλλακτικά ονομάζονται Κεφάλαια Επιχειρηματικού Κινδύνου, αφορούν στην μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση από επενδυτές σε επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, σε συνδυασμό με συμβουλές που αφορούν την Διοίκηση, με στόχο την εκμετάλλευση των ευκαιριών που οι πρωτοβουλίες παρουσιάζουν. Τα βασικά χαρακτηριστικά τους είναι:

1. Η παροχή μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης (μέσω συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της χρηματοδοτούμενης επιχείρησης)
2. Η παροχή επιχειρηματικών και διοικητικών συμβουλών (μέσω εκπροσώπησης στο Διοικητικό Συμβούλιο της χρηματοδοτούμενης επιχείρησης)
3. Η ρευστοποίηση της απόδοσης με τη μορφή κεφαλαιακών κερδών.

Οι Εταιρίες Κεφαλαίων Επιχειρηματικού Κινδύνου προσφέρουν στις επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχουν χρηματοδότηση είτε με τη μορφή μετοχικού κεφαλαίου, είτε δανείου, είτε και τα δύο. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες επεκτείνονται πέρα από τη χρηματοδότηση και σε έρευνες αγοράς, τεχνογνωσία και οργάνωση. Τα Venture Capitals αποτελούν κεφάλαια (χρηματοδότησης) υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου, αφενός γιατί προωθούν επενδύσεις υψηλής τεχνολογίας και τεχνογνωσίας, αφετέρου διότι οι τοποθετήσεις πραγματοποιούνται

σε νεοσύστατες επιχειρήσεις, που βρίσκονται σε αναπτυξιακή τροχιά και χρειάζονται σημαντικά κεφάλαια. Τα είδη των κεφαλαίων που οι Εταιρίες Επιχειρηματικού Κεφαλαίων, προσφέρουν στις επιχειρήσεις είναι τα ακόλουθα:

1. Κεφάλαια Εκκινήσεως

   Κεφάλαια τα οποία είναι απαραίτητα για τη διερεύνηση του κατά πόσο είναι εφικτή η υπό εξέταση επιχειρηματική ιδέα, στα πρώτα της στάδια. Επομένως χρηματοδοτείται η έρευνα, ανάπτυξη και δημιουργία ενός πρωτοτύπου, πριν την είσοδο της επιχείρησης στην αγορά.

2. Αρχικό Κεφάλαιο

   Κεφάλαια που απαιτούνται για την είσοδο της επιχείρησης στην αγορά και την έναρξη της παραγωγικής διαδικασίας

3. Κεφάλαια Ανάπτυξης

   Κεφάλαια τα οποία είναι απαραίτητα για την περαιτέρω ανάπτυξη της επιχείρησης και τον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής διαδικασίας (αφορά συνήθως υφιστάμενες επιχειρήσεις που επιθυμούν να εκσυγχρονιστούν).

4. Κεφάλαιο Ανόρθωσης

   Τα κεφάλαια αυτά αφορούν τοποθετήσεις σε επιχειρήσεις που είναι ζημιογόνες, ώστε να μπορέσουν να μετατραπούν σε κερδοφόρες. Στις περιπτώσεις αυτές ο κίνδυνος που παρουσιάζει η τοποθέτηση είναι ακόμα μεγαλύτερος, αφενός λόγω της αβέβαιης χρονικής περιόδου που απαιτείται για να παρουσιαστούν θετικά αποτελέσματα και αφετέρου λόγω του αβέβαιου αναμενόμενου οικονομικού οφέλους.

5. Κεφάλαιο Εξαγοράς

   Η τελευταία κατηγορία κεφαλαίων αφορά την εξαγορά μιας επιχειρήσεις είτε από στελέχη της, είτε από άτομα εκτός επιχείρησης, οι οποίοι σκοπεύουν να αναλάβουν τη διοίκησή της.

- ***Κριτήρια επιλογής Επενδυτικών Έργων***

Οι βασικοί παράγοντες οι οποίοι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην επιλογή επενδυτικών έργων είναι δύο, η επιχειρηματική ομάδα η οποία θα διοικήσει τη χρηματοδοτούμενη επιχείρηση και το Επιχειρηματικό Σχέδιο.

- ***Επιχειρηματική Ομάδα - Management Team***

Η ικανότητα της επιχειρηματικής ομάδας να διοικήσει μια επιχείρηση καθώς και η εμπειρία της, θεωρούνται απαραίτητα στοιχεία για να επιτύχει μια επενδυτική πρόταση. Για παράδειγμα, ένας επιχειρηματίας ο οποίος δεν έχει διοικητική εμπειρία στο σχετικό κλάδο στον οποίο σχεδιάζει να δραστηριοποιηθεί, έχει μικρές πιθανότητες να χρηματοδοτηθεί από μια Εταιρία Κεφαλαίων Επιχειρηματικού Κινδύνου. Η επιχειρηματική ομάδα θα πρέπει

πρώτα να έχει ανακαλύψει μια ανεκμετάλλευτη αγορά και στη συνέχεια να έχει καθορίσει τον τρόπο με τον οποίο τα προϊόντα της ή οι υπηρεσίες της θα πουληθούν στην αγορά αυτή. Οι επιχειρηματικοί κεφαλαιούχοι αποφεύγουν συνήθως να χρηματοδοτήσουν προϊόντα τα οποία αναζητούν κάποια αγορά, ενώ είναι πρόθυμοι να χρηματοδοτήσουν επιχειρήσεις που απευθύνονται σε αγορές οι οποίες είναι σε αναζήτηση προϊόντων. Επομένως τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες δεν είναι τόσο σημαντικά όσο πιστεύουν αυτοί οι οποίοι αναζητούν χρηματοδότηση. Η ανεκμετάλλευτη αγορά θα πρέπει να είναι μικρού μεγέθους ώστε να μην ενδιαφέρει πιθανούς ανταγωνιστές και να της επιτρέψει να επιβιώσει στις αρχικές φάσεις της εξέλιξής της. Επιπλέον η αγορά θα πρέπει να παρέχει δυνατότητες μεγάλης και γρήγορης μεγέθυνσης, έτσι ώστε η επιχείρηση να αναπτυχθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα. Το τελευταίο είναι απαραίτητο διότι μόνο τότε η εταιρία επιχειρηματικού κεφαλαίου μπορεί να αποσύρει τα κεφάλαιά της πουλώντας τις μετοχές της επιχείρησης που έχει χρηματοδοτήσει στο χρηματιστήριο (εφόσον φυσικά έχουν εισαχθεί οι μετοχές της στο Χρηματιστήριο) ή σε κάποια άλλη εταιρία.

- ***Επιχειρηματικό Σχέδιο - Business Plan***

Το business plan είναι ένα εμπιστευτικό έγγραφο το οποίο περιγράφει το προτεινόμενο προϊόν, την πιθανή του αγορά (καθώς και έρευνα και ανάλυσή της), την τεχνολογία και τους πόρους που θα χρησιμοποιηθούν (π.χ. κεφάλαια, προσωπικό, κτίρια, μηχανήματα κ.ο.κ.) και τα λειτουργικά και χρηματοοικονομικά σχέδια. Το κείμενο θα πρέπει να είναι πραγματοποιήσιμο και να απεικονίζει λογικές εναλλακτικές προσδοκίες τις οποίες η επιχειρηματική ομάδα και η εταιρία επιχειρηματικού κεφαλαίου θεωρούν ότι είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν.

Λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες αυτούς, και συνεκτιμώντας όλες τις προαναφερθείσες παραμέτρους, οι ΕΕΚ προχωρούν στην χρηματοδότηση των επιχειρήσεων.

- ***Αποδέσμευση των επιχειρηματικών κεφαλαίων από τις επενδύσεις***

Μετά τη πραγματοποίηση της επένδυσης η εταιρεία ΕΚ θα πρέπει να παρακολουθεί συνεχώς την επένδυση και να προσπαθεί για την περαιτέρω αύξηση της αξίας της. Βασική επιδίωξη της, εκτός από την άμεση λήψη μερισμάτων, είναι η ρευστοποίηση της επένδυσης με ένα κεφαλαιακό κέρδος (capital gain), μετά από τρία έως δέκα χρόνια, αλλά οπωσδήποτε πριν από το στάδιο λήξεώς της. Για να αποκομίσει όμως κεφαλαιακά κέρδη η εταιρία επιχειρηματικού κεφαλαίου, θα πρέπει να υπάρχει ένας μηχανισμός αποδέσμευσης των κεφαλαίων από την επένδυση. Η αποδέσμευση αυτή μπορεί να γίνει ως εξής:

Α. <u>Πώληση μετοχών μέσω του χρηματιστηρίου</u>

Όταν η χρηματοδοτούμενη επιχείρηση έχει αναπτυχθεί σε σημείο που να χρειάζεται σημαντικά νέα κεφάλαια, είναι πιθανό να αποφασισθεί η πώληση των μετοχών της στο κοινό. Αυτό μπορεί να γίνει είτε με πώληση νέων μετοχών στην πρωτογενή αγορά είτε με πώληση υφιστάμενων μετοχών στη δευτερογενή αγορά εφόσον φυσικά έχουν ήδη εισαχθεί οι μετοχές της εταιρίας στο χρηματιστήριο. Η πώληση μετοχών στην πρωτογενή αγορά θεωρείται ότι είναι η πιο συνηθισμένη μορφή αποδέσμευσης της εταιρίας επιχειρηματικού κεφαλαίου από την επένδυσή της.

Β. Εξαγορά από μια μεγάλη εταιρία

Η δεύτερη σε συχνότητα μορφή αποδέσμευσης της εταιρίας επιχειρηματικού κεφαλαίου από την επένδυσή της είναι η εξαγορά του μεριδίου της ή ολόκληρης της χρηματοδοτούμενης επιχείρησης από μια μεγάλη εταιρία η οποία έχει αξιολογήσει θετικά τα αποτελέσματα ή τις προοπτικές της επιχείρησης.

Γ. Χρηματοδότηση από μια παραδοσιακή πηγή

Στο στάδιο αυτό ανάπτυξης της επιχείρησης είναι πιθανό μια παραδοσιακή πηγή χρηματοδότησης (π.χ. μια τράπεζα) να είναι διατεθειμένη να αντικαταστήσει τον επιχειρηματικό κεφαλαιούχο εξαγοράζοντας τη συμμετοχή του στην επιχείρηση.

Μια άλλη εναλλακτική αποτελεί η εξαγορά του μεριδίου του επιχειρηματικού κεφαλαιούχου από την ίδια τη χρηματοδοτούμενη επιχείρηση, η αναδιοργάνωση της χρηματοδοτούμενης επιχείρησης και ρευστοποίηση της χρηματοδοτούμενης επιχείρησης.

- ***Η σχέση των εταιρειών κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου με τη διοίκηση της εταιρείας***

Ως προς το βαθμό εμπλοκής των εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου, στην διοίκηση και στην διαδικασία λήψης αποφάσεων της εταιρείας, διακρίνουμε τις εξής περιπτώσεις:

1. Η κατηγορία των εταιρειών που πολιτική τους είναι να υπάρχει στενή σχέση με τον επιχειρηματία (μέσα από την ανάληψη θέσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο με σχετικά ισχυρή πλειοψηφία) και να παρακολουθεί στενά την επένδυση συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της εταιρείας ή την διασφάλιση της τοποθέτησης τους.
2. Η κατηγορία των εταιρειών που δεν έχουν συμμετοχή στην διοίκηση και γενικότερα τις εταιρικές υποθέσεις.
3. Τέλος μεταξύ των δύο παραπάνω κατηγοριών βρίσκεται μια κατηγορία εταιρειών, οι οποίες αντιπροσωπεύονται στο Διοικητικό Συμβούλιο, ως παρατηρητές χωρίς την δυνατότητα συμμετοχής στις εταιρικές αποφάσεις.

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ - VENTURE CAPITAL

Εταιρίες:

ALPHA VENTURES
ΜΕΡΛΙΝ 8, 106 71 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3627710, FAX: 3619532

GLOBAL FINANCE AE
ΠΛΑΤΕΙΑ ΦΙΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ 14, 106 73 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 7208900, FAX: 7292643

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕΚΕΣ
ΚΑΤΟΥΝΗ 16-18, 546 25 ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΤΗΛ.: 031-540480, FAX: 031-540564

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ
ΛΕΩΦ. ΑΜΑΛΙΑΣ 12-14, 102 36 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3319560, FAX: 3319569

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ & ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ
ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 58, 151 25 ΜΑΡΟΥΣΙ
ΤΗΛ.: 6175100, FAX: 6199170

ΙΘΑΚΗ VENTURE CAPITAL
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ 4 & Λ. ΣΥΓΓΡΟΥ 128, 176 71 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 9248772, FAX: 9248878

Εξειδικευμένα Τμήματα Τραπεζών:

ΕΤΒΑ
Δ/νση Επενδύσεων και Ομίλου
ΛΕΩΦ. ΣΥΓΓΡΟΥ 87, 117 45 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 9242900, FAX: 9241513

ΕΤΕΒΑ
Δ/νση Διαχείρισης Χαρτοφυλακίων & Συμμετοχών
Λ. ΑΜΑΛΙΑΣ 12-14, 10236 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3250621, 3296413, FAX: 3296350

ΠΕΙΡΑΙΩΣ PRIME BANK
ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑΣ 75, 115 21 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 7250323-30, FAX: 7236747

8.2 Οδηγός Βιβλιογραφίας

8.2.1 Βιβλιογραφία

Boobyer, C. (1997), 'Leasing Finance', Euromoney.

Brealey, R. and Myers, S. (2003), 'Principles of Corporate Finance, Irwin/McGraw-Hill.

Brigham, E. and Capenski, L. (1999), "Financial Management", Edition Dryden Press.

Brigham E. and Weston F. (1990), «Βασικές Αρχές Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης και Πολιτικής», Εκδόσεις Παπαζήση.

Copeland, T.E. and Weston, J.F. (1988), "Financial Theory and Corporate Policy", Addison Wesley, Third Edition.

Diacogiannis, G. (1994), "Financial Management: A Modelling Approach using Spreadsheets", McGraw Hill.

Fabozzi, F. and Modigliani, F. (1996), 'Capital Markets, Institutions and Increments', Prentice-Hall.

Gardner, D. (1996), 'Introduction to Venture Capital', Pitman.

Lerner, J. (2000), 'Venture Capital and Private Equity', Wiley Publications.

Ross, S. (1999), 'Essentials of Corporate Finance', Irwin/McGraw-Hill.

Ross, S., Westerfield, R. and Jaffe, J. (2002), 'Corporate Finance', Irwin/McGraw-Hill.

Write, M. and Robbie, K. (1999), 'Management Buy-Outs and Venture Capital', Edward Elgar.

Lumby, S. and Jones, C. (1999), "Investment Appraisal and Financial Decisions", Edition Thomson Learning.

Samuels, J.M. and Wilkes, F.M. (1986), "Management of Company Finance", Van Nostrand Reinhold (International).

Smith, C.W. Jr. (1990), "The Modern Theory of Corporate Finance", McGraw Hill.

Γαλάνης, Β. (2000), 'Leasing, Factoring, Forfeiting, Franchising and Venture Capital', Εκδόσεις Σταμούλης.

Θωμαδάκης, Σ., Ξανθάκης, Μ. (1990), 'Αγορές Χρήματος και Κεφαλαίου', Εκδόσεις Σάκουλας.

Καραθανάσης, Γ. (1994), 'Αξιολόγηση Επενδύσεων, Χρηματοδοτήσεις και Χρηματιστηριακές Αγορές', Εκδόσεις Το Οικονομικό.

Καραθανάσης, Γ. (1999), 'Βασικές Αρχές Χρηματοδοτικής Διοίκησης και Χρηματιστηριακές Αγορές', Εκδόσεις Μπένου.

Καραθανάσης, Γ. (1990), 'Ειδικά Θέματα Χρηματοδότησης', Εκδόσεις Το Οικονομικό.

Μητσιόπουλος Ι. (1992), «Χρηματοδοτική Μίσθωση - Financial Leasing», Εκδόσεις Το Οικονομικό.

8.2.2 Αρθρογραφία

Åstebro, T. and Bernhardt, I. (2003), 'Start-up financing, owner characteristics, and survival, Journal of Economics and Business, Volume 55, Issue 4, 303-319.

Casey, C. (2001), 'Corporate valuation, capital structure and risk management: A stochastic DCF approach, European Journal of Operational Research, Volume 135, Issue 2, 311-325.

Chen, A., Hung, M. and Mazumdar, S. (1995), 'Loan covenants and corporate debt policy under bank regulations, Journal of Banking & Finance, Volume 19, Issue 8, 1419-1436.

Cobham, D. and Subrahmanyam, R. (1998), 'Corporate finance in developing countries: New evidence for India, World Development, Volume 26, Issue 6, 1033-1047.

Davila, A., Foster, G. and Gupta, M. (2003), 'Venture capital financing and the growth of start-up firms, Journal of Business Venturing, Volume 18, Issue 6, 689-708.

Denis, D. and Mihov, V. (2003), 'The choice among bank debt, non-bank private debt, and public debt: evidence from new corporate borrowings, Journal of Financial Economics, Volume 70, Issue 1, 3-28.

Goergen, M. and Renneboog, L. (2001), 'Investment policy, internal financing and ownership concentration in the UK, Journal of Corporate Finance, Volume 7, Issue 3, 257-284.

Graham, J. and Harvey, C. (2001), 'The theory and practice of corporate finance: evidence from the field, Journal of Financial Economics, Volume 60, Issues 2-3, 187-243.

Gupta, J., Chevalier, A. and Dutta, S. (2003), 'Multicriteria model for risk evaluation for venture capital firms in an emerging market context, European Journal of Operational Research, forthcoming.

Güven, S. and Kaynarc, A. (1998), 'An Integrated Investment and Financial Planning Model, International Transactions in Operational Research, Volume 5, Issue 2, 123-136.

Heidenberger, K., Schillinger, A. and Stummer, C. (2003), 'Budgeting for research and development: a dynamic financial simulation approach, Socio-Economic Planning Sciences, Volume 37, Issue 1, 15-27.

Jarillo, J. (1989), 'Entrepreneurship and growth: the strategic use of external resources', Journal of Business Venturing, Volume 4, Issue 2, 133-147.

Kaiser, K. and Stouraitis, A. (1995), 'Value creation through corporate restructuring: European divestitures, European Management Journal, Volume 13, Issue 2,164-174.

Lipson, M. (2003), 'Market microstructure and corporate finance, Journal of Corporate Finance, Volume 9, Issue 4, 377-384.

Randøy, T. and Goel, S. (2003), 'Ownership structure, founder leadership, and performance in Norwegian SMEs: implications for financing entrepreneurial opportunities, Journal of Business Venturing, Volume 18, Issue 5, 619-637.

Strulik, H. (2003), 'Capital tax reform, corporate finance, and economic growth and welfare, Journal of Economic Dynamics and Control, Volume 28, Issue 3, 595-615.

8.2.3 Web- Sites

www.evca.com
www.europa.eu.int
www.cordis.lu
www.ecb.com
www.eommex.gr
www.hba.gr
www.ypetho.gr

8.3 Παραδείγματα – Ασκήσεις

8.3.1 Παράδειγμα 1

Η εταιρία Ζητα, εισηγμένη στο Χρηματιστήριο, η οποία δραστηριοποιείται στο τομέα της παρασκευής ειδών τυποποίησης, στην Αθήνα, πρόκειται μετά από μια έρευνα αγοράς που πραγματοποίησε να κατασκευάσει μια μονάδα παραγωγής στη Θεσσαλονίκη. Στόχος της είναι να εδραιώσει τη θέση της και να μπει σε μια νέα αγορά. Για την νέα μονάδα, η οικονομική διεύθυνση της εταιρίας εκτιμά πως θα χρειαστεί κεφάλαια της τάξης των 1.450.000€, για να έχει μια πλήρη γραμμή παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων χώρων. Ποιες εναλλακτικές μπορεί να χρησιμοποιήσει για την χρηματοδότηση του έργου αυτού;

Εναλλακτική 1:

Η εταιρία μπορεί να προχωρήσει στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, με την έκδοση νέων μετοχών, τις οποίες μπορεί να μεταβιβάσει σε νέους ή στους παλιούς μετόχους, και να αντλήσει τα απαραίτητα κεφάλαια για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Για παράδειγμα, μπορεί να προχωρήσει στην έκδοση 145.000 μετοχών ονομαστικής αξίας 10 €, τις οποίες πουλάει στους παλιούς μετόχους (με δικαίωμα προτίμησης) και σε νέους. Η εταιρία πρέπει να πείσει μέσω του Ενημερωτικού της Δελτίου τις προοπτικές του επενδυτικού έργου, ώστε να προσελκύσει επενδυτές.

Εναλλακτική 2:

Εναλλακτικά, η εταιρία μπορεί να δανειστεί από τον τραπεζικό τομέα και ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το αναγκαίο ποσό, αφού δώσει τις απαραίτητες εγγυήσεις. Για παράδειγμα η εταιρία μπορεί να συνάψει δάνειο ύψους 1.450.000 €, διάρκειας 15 ετών, με κυμαινόμενο επιτόκιο, από την τράπεζα Β, ώστε να υλοποιήσει το έργο.

Εναλλακτική 3:

Η τρίτη εναλλακτική είναι ο συνδυασμός των 2 προηγουμένων επιλογών, δηλαδή ένα μικτό σχήμα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου και δανεισμού, ώστε να εκμεταλλευτεί τυχόν ευκαιρίες που υφίστανται και στην αγορά χρήματος, και στην αγορά κεφαλαίου.

Εναλλακτική 4:

Η τελευταία εναλλακτική αποτελεί την άμεση χρηματοδότηση από τους επενδυτές και την έκδοση ομολογιακού δανείου, προκειμένου να συγκεντρώσει το απαραίτητο κεφάλαιο.

Στην περίπτωση αυτή ωστόσο πρέπει να επιβαρυνθεί με το χρηματοοικονομικό κόστος δανεισμού, πληρώνοντας τόκους στους κατόχους των ομολόγων.

8.3.2 Παράδειγμα 2

Η εταιρία Datanet δραστηριοποιείται στο χώρο του Internet, ως παροχέας υπηρεσιών Internet, και επιθυμεί να φέρει στην αγορά που δραστηριοποιείται ένα λογισμικό εκπαίδευσης σε πραγματικό χρόνο. Η αγορά ακόμα δεν είναι αρκετά ώριμη να υποδεχθεί μια τέτοια υπηρεσία, ωστόσο η διαρκώς αυξανόμενη χρήση του διαδικτύου θα επιτρέψει σε ένα ορίζοντα 5ετίας να γίνει απαραίτητο εργαλείο για τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς. Η εταιρία πρόκειται να συστήσει μια θυγατρική εταιρία η οποία και θα ασχολείται αποκλειστικά με την επεξεργασία του λογισμικού αυτού και την παραμετροποίησή του, ώστε να είναι χρηστικό στην ελληνική πραγματικότητα (πλατφόρμα μεταφρασμένη, δημιουργία standards στα δεδομένα των ελληνικών επιχειρήσεων). Όσον αφορά το κόστος επένδυσης, αυτό εκτιμάται σε 800.000€ τον πρώτο χρόνο και 100.000€ για κάθε ένα από τα επόμενα 4 χρόνια.

Προκειμένου να χρηματοδοτηθεί αυτό το επιχειρηματικό πλάνο, η εταιρία συνεργάζεται με μια Εταιρία Κεφαλαίων Επιχειρηματικού Κινδύνου, η οποία θα προσφέρει τα απαραίτητα κεφάλαια. Το χρηματοδοτικό πλάνο έχει ως εξής:

Η Εταιρία Κεφαλαίων Επιχειρηματικού Κινδύνου θα συμμετάσχει στο μετοχικό κεφάλαιο της νεοσύστατης εταιρίας, αγοράζοντας το 40% των μετοχών, ήτοι 320.000 €. Επιπλέον, προκειμένου να υπάρχει μα παρακολούθηση και μια υποστήριξη σε επίπεδο διοίκησης, η ΕΚΕΚ τοποθετεί ένα συνεργάτη της, ο οποίος έχει πολυετή πείρα στο τομέα της νέας τεχνολογίας, στο Διοικητικό Συμβούλιο της νεοσύστατης εταιρίας.

Επομένως με τον τρόπο αυτό η εταιρία καταφέρνει να βρει τα απαραίτητα κεφάλαια ώστε να επενδύσει σε νέα τεχνολογία και γνώση, αφετέρου η ΕΚΕΚ επενδύει σε μια καινοτόμα ιδέα, με σκοπό να αποκομίσει στην 5ετία κεφαλαιακά κέρδη της τάξεως του 45% (συνολικά).

8.4 Παραρτήματα

8.4.1 Παράρτημα 1: European Investment fund – Start Up Policy, ETF Start-up Guidelines

8.4.2 Παράρτημα 2: European Investment Fund- Seed Policy, Seed Capital Actions Guidelines

8.4.3 Παράρτημα 3: European Venture Capital Association Performance of Venture Capitals in Europe

8.4.4 Παράρτημα 4: European venture Capital Association Case studies of venture Capitals in Europe

8.4.5 Παράρτημα 5: European Venture Capital Association Development of private equity and Venture Capital in European Union Member states

8.4.6 Παράρτημα 6: Χρηματοδοτικά εργαλεία και εταιρείες στην Ελλάδα Αναπτυξιακός Νόμος, Χρηματοδοτική Μίσθωση Leasing

8.4.6.1 Αναπτυξιακός Νόμος 2601/ 98 (ΦΕΚ 81^{A}/98).

Επενδυτικοί φορείς:

Οι επενδυτικοί φορείς διακρίνονται σε **νέους** (επιχειρήσεις που συστάθηκαν την τελευταία πενταετία) και **παλαιούς**.

Παρεχόμενα είδη ενισχύσεων:

Διακρίνουμε δύο «πακέτα» κινήτρων:

Α. Επιχορήγηση ή/και επιδότηση τόκων ή/και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης
Β. Φορολογική απαλλαγή και επιδότηση τόκων αν ληφθεί επενδυτικό δάνειο.

Οι νέοι φορείς έχουν **εναλλακτική** πρόσβαση και στα δύο πακέτα ενισχύσεων ενώ οι παλαιοί έχουν πρόσβαση μόνο στο δεύτερο πακέτο.

Επιχορήγηση:

Ο περιορισμός για τους παλαιούς φορείς, αίρεται σε ορισμένες περιπτώσεις όπως τα πολυετή ολοκληρωμένα επιχειρηματικά σχέδια, οι καινοτομικές επενδύσεις, οι επενδύσεις ανανεώσιμων μορφών ενέργειας, προστασίας περιβάλλοντος κ.λπ. Σε ορισμένες δε περιπτώσεις, όπως στις επενδύσεις στην Αλβανία, στις επενδύσεις τεχνικών εταιρειών κ.λπ., παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης είτε σε νέους είτε σε παλαιούς φορείς.

Επίσης, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να γνωρίζουν ότι βασική προϋπόθεση για τη διαμόρφωση του ποσοστού επιχορήγησης είναι οι δημιουργούμενες νέες θέσεις απασχόλησης, συνδέεται δηλαδή αυτή με την αυξημένη έμφαση που αποδίδεται στην αντιμετώπιση της ανεργίας (44,000 Euro ανά δημιουργούμενη θέση εργασίας).

Επιδότηση τόκων:

Το επενδυτικό δάνειο πρέπει να έχει εγκριθεί από τη χρηματοδοτούσα Τράπεζα και να είναι μεσομακροπρόθεσμο τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας. Η επιδότηση των τόκων παρέχεται για χρονικό διάστημα 6 ετών.

Φορολογικά κίνητρα:

Η ενίσχυση αυτή συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος μη διανεμομένων κερδών της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση της επένδυσης ή του προγράμματος, με το σχηματισμό ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού.

Περιοχές κινήτρων:

Η επικράτεια κατανέμεται σε τέσσερις περιοχές οι οποίες διαφοροποιούνται ως προς το είδος και το βαθμό των παρεχόμενων ενισχύσεων. Έτσι, η περιοχή Δ΄ παρέχει τα μεγαλύτερα κίνητρα, η περιοχή Γ΄ θεωρείται ζώνη μέσου βαθμού ενίσχυσης, η περιοχή Β΄ χαμηλότερου βαθμού ενίσχυσης, ενώ η περιοχή Α΄ παρέχει κίνητρα μόνο για ειδικές επενδύσεις.

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζονται συνοπτικά τα είδη των παρεχόμενων ενισχύσεων κατά περιοχή:

Συνοπτικός Πίνακας 8.1

Παρεχόμενων Ενισχύσεων κατά Περιοχή

	Νέες Επιχειρήσεις	**Παλαιές Επιχειρήσεις**
Περιοχή Δ΄	Επιχορήγηση 40% Επιδότηση τόκων 40%	Επιδότηση τόκων 40% 100 % της επένδυσης εκπίπτει από τα κέρδη της 10ετίας
Περιοχή Γ΄	Επιχορήγηση 30% Επιδότηση τόκων 30%	Επιδότηση τόκων 30% 70% της επένδυσης εκπίπτει από τα κέρδη της 10ετίας
Περιοχή Β΄	Επιχορήγηση 15% Επιδότηση τόκων 15%	Επιδότηση τόκων 15% 40% της επένδυσης εκπίπτει από τα κέρδη της 10ετίας
Περιοχή Α΄ **Κίνητρα μόνο για ειδικές επενδύσεις**	Επιχορήγηση 25% Επιδότηση τόκων 25%	Επιδότηση τόκων 25% 60% της επένδυσης εκπίπτει από τα κέρδη της 10ετίας.

Π Ε Ρ Ι Ο Χ Ε Σ

ΠΕΡΙΟΧΗ Δ΄

Περιλαμβάνει τους νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου, το ΒΙ.ΠΕ (Βιομηχανική Περιοχή) ΕΤΒΑ της περιφέρειας Ηπείρου, τα νησιά με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 1991, τα νησιά Σάμος, Χίος, Λέσβος, Ικαρία, Σαμοθράκη, Θάσος, το νομό Δωδεκανήσου (πλην της περιοχής του γενικού πολεοδομικού σχεδίου της πόλης της Ρόδου και την παραμεθόρια ζώνη του Ηπειρωτικού τμήματος της χώρας σε απόσταση 20 χλμ. από τα σύνορα (η ζώνη αυτή εκτείνεται στους νομούς Δράμας, Σερρών, Κιλκίς, Πέλλης, Φλώρινας, Καστοριάς, Θεσπρωτίας και Ιωαννίνων).

Συγκεκριμένα, κατά περιφέρεια, οι δήμοι και οι κοινότητες είναι οι εξής:

Α. Περιφέρεια Ανατ. Μακεδονίας - Θράκης

Νομός Δράμας
Δήμοι: Κάτω Νευροκοπίου, Σιδηρονέρου, Παρανεστίου, Δράμας, Προσοτσάνης.

Β. Περιφέρεια Κεντρ. Μακεδονίας

Νομός Σερρών
Δήμοι: Κερκίνης, Πετριτσίου, Σιδηροκάστρου, Σερρών, Σκοτούσσης, Ηρακλείας και Κοινότητες Προμαχώνας, Αγκίστρου, Αχλαδοχωρίου, Άνω Βροντούς, Ορεινής.

Νομός Κιλκίς
Δήμοι: Αξιούπολης, Πολυκάστρου, Δοϊράνης, Μουριών, Κρουσσών, Χέρσου, Κιλκίς, Ευρωπού, Γουμένισσας και Κοινότητα Λιβαδιών.
Νομός Πέλλης
Δήμος Βεγορίτιδας, Αριδαίας, Εξαπλατάνου, Έδεσσας, Κύρρου.

Γ. Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Νομός Φλώρινας
Δήμοι: Πρεσπών, Κάτω Κλεινών, Μελίτης, Φλώρινας, Αμυνταίου, Περάσματος και Κοινότητα Κρυσταλλοπηγής

Νομός Καστοριάς
Δήμος Μακέδνων, Νεστορίου, Ακριτών, Καστρακίου, Κορεστίου, Βιτσίου, Καστοριάς, Αγίας Τριάδος, Ορεστιάδος, Αρρένων, Αλιάκμονα και Κοινότητα Καστρακίου.

Δ. Περιφέρεια Ηπείρου

Νομός Θεσπρωτίας
Δήμος Σαγιάδας, Φιλιατών, Ηγουμενίτσας, Παραποτάμου, Παραμυθιάς, Συβοτών.

Νομός Ιωαννίνων
Δήμοι: Δελβινακίου, Άνω Πωγωνίου, Κόνιτσας, Άνω Καλαμά, Καλπακίου, Κεντρικού Ζαγορίου, Τύμφης, Μαστοροχωρίων, Μολοσσών, Ευρυμενών, Εχάλης, Ζίτσας και Κοινότητες: Αετομηλίτσας, Λαβδάνης, Πάπιγκου, Φούρκας.

ΠΕΡΙΟΧΗ Γ΄

Περιλαμβάνει, τη ζώνη Λαυρεωτικής, τα νησιά Σκιάθος, Σκόπελος, Ζάκυνθος, Κέρκυρα, Κεφαλληνία, Λευκάδα, Εύβοια, Σύρος, Θήρα, Άνδρος, Μήλος, Μύκονος, Νάξος, Πάρος, Τήνος, Κρήτη και όλες τις περιφέρειες, νομούς και τμήματα νομών που δεν εντάσσονται στις Α΄, Β΄ και Δ΄ περιοχές.

ΠΕΡΙΟΧΗ Β΄

Περιλαμβάνει τη ΒΙ.ΠΕ ΕΤΒΑ, την επαρχία Λαγκαδά και το τμήμα δυτικά του ποταμού Αξιού του ν. Θεσσαλονίκης, την επαρχία Τροιζηνίας του ν. Αττικής και τη νήσο Πόρο.

ΠΕΡΙΟΧΗ Α΄

Περιλαμβάνει το νομό Αττικής καθώς και τα νησιά Αίγινα, Σαλαμίνα, Σπέτσες και το νομό Θεσσαλονίκης πλην των τμημάτων που εντάσσονται στις λοιπές περιοχές.

Υποχρεωτική η εγκατάσταση των νέων μονάδων σε ΒΙΠΕ

Οι ενισχύσεις του νόμου για τις επενδύσεις ή επιχειρηματικά σχέδια που αφορούν σε ίδρυση μεταποιητικών μεταποιητικών μονάδων σε νομούς στους οποίους λειτουργούν ΒΙΠΕ ΕΤΒΑ εφαρμόζονται μόνο με την προϋπόθεση ότι οι ιδρυόμενες αυτές μονάδες εγκαθίστανται μέσα σ' αυτές, πλην των εξαιρέσεων της κατά περίπτωση αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής.

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ 2601

Εξαρτάται από το είδος της επιχείρησης (μεταποιητική, ξενοδοχειακή, αγροτική κ.λπ.), το είδος της επένδυσης, (αν πρόκειται δηλ. για εκσυγχρονισμό υπάρχουσας μονάδας ή ίδρυση και επέκταση υφιστάμενων, προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης ή αγορά εξοπλισμού κ.λπ.) και την περιοχή. Σχετικό, είναι το άρθρο 6 του νόμου το οποίο αναφέρεται κατά περίπτωση και θα πρέπει οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις να το συμβουλευτούν. Πάντως, ενδεικτικά αναφέρουμε ότι για τις μεταποιητικές, ορίζονται: α) κατώφλι για την υπαγωγή επενδύσεων νέων μονάδων τα 135.000 Euro (75.000 Euro στα νησιά), β) κατώφλι 30.000 Euro για τις περιπτώσεις εκσυγχρονισμού υφιστάμενων μονάδων, γ) 75.000 Euro για προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης, δαπάνες μελετών, αγοράς καινούργιου εξοπλισμού, έξοδα πιστοποίησης και διασφάλισης ποιότητας κ.λπ. Από τα παραπάνω, εξαιρείται η ζώνη Α στην οποία όπως αναφέρεται παραπάνω, ισχύει το καθεστώς ενίσχυσης ειδικών επενδύσεων καθώς και τα οριζόντια κίνητρα που αφορούν όλη την επικράτεια.

ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Με αποφάσεις του ΥΠ.ΕΘ.Ο. οι οποίες ισχύουν για δύο έτη από την έκδοσή τους, καθορίζονται οι χώρες και οι συγκεκριμένες περιοχές αυτών για τις οποίες προβλέπεται η ενίσχυση της επιχορήγησης σε ορισμένες κατηγορίες επενδύσεων όπως για ίδρυση παραγωγικών μονάδων. Το ποσοστό επιχορήγησης είναι 25%.

Αλβανία: Ενισχύονται επενδυτικά σχέδια 90.000 - 690.000 Euro μεταποιητικών επιχειρήσεων σε ποσοστό 30%.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 40% της επένδυσης.

ΒΑΣΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η βιωσιμότητα των επενδυτικών σχεδίων
Η οικονομική δραστηριότητα της επιχείρησης
Τα πρόσθετα κριτήρια υπαγωγής των βιώσιμων επενδύσεων.

8.4.6.2 *Χρηματοδοτική μίσθωση - Leasing*

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ (LEASING)

Είναι μία σύγχρονη μέθοδος μεσομακροπρόθεσμης χρηματοδότησης επιχειρήσεων και επαγγελματιών για την απόκτηση παγίων στοιχείων, δηλ. εξοπλισμού και ακινήτων για επαγγελματική χρήση.

Κάθε επιχείρηση ανεξάρτητα από νομική μορφή και μέγεθος, καθώς και κάθε επαγγελματίας μπορεί να χρησιμοποιήσει αυτή τη μορφή χρηματοδότησης.

Η επιχείρηση ή ο επαγγελματίας επιλέγει τον εξοπλισμό ή το ακίνητο που θεωρεί κατάλληλο για τις ανάγκες του, η εταιρεία Leasing αγοράζει τον εξοπλισμό αυτό από τον προμηθευτή ή το ακίνητο από τον ιδιοκτήτη του και στη συνέχεια ενοικιάζει το μεν εξοπλισμό για περίοδο τουλάχιστον 3 χρόνων, το δε ακίνητο τουλάχιστον για 10 χρόνια. Στο τέλος της μισθωτικής περιόδου, ο μισθωτής μπορεί είτε να εξαγοράσει το πάγιο (εξοπλισμός-ακίνητο) έναντι συμβολικού τιμήματος είτε να ανανεώσει τη σύμβαση για ορισμένο χρόνο.

ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ LEASING - ΑΝΑΓΚΕΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΥΝ

1. ΑΠΛΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ (DIRECT LEASING):

Είναι μία σύγχρονη υπηρεσία που προσφέρει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες να αποκτήσουν:

Κινητό Εξοπλισμό:

Καινούργιο ή μεταχειρισμένο εξοπλισμό από την Ελλάδα ή το εξωτερικό, όπως: μηχανήματα κάθε είδους, οχήματα επιβατηγά και φορτηγά, έπιπλα, ηλεκτρονικό

εξοπλισμό, τηλεφωνικά κέντρα και δίκτυα, κλιματιστικά, εξοπλισμό ιατρείων, ξενοδοχείων και εστιατορίων, αγροτικά και οδοποιητικά μηχανήματα κ.λπ.

Επαγγελματική στέγη:

Γραφεία, καταστήματα, βιομηχανικά και βιοτεχνικά κτίρια, εμπορικά και εκθεσιακά κέντρα, αποθήκες και άλλα ακίνητα για επαγγελματική χρήση. Η επαγγελματική στέγη μπορεί να αποτελείται από αυτοτελή ακίνητα αλλά και οριζόντιες ή κάθετες ιδιοκτησίες.

Έτσι οι επιχειρήσεις και οι ελεύθεροι επαγγελματίες αποκτούν τα μέσα για την άσκηση της δραστηριότητάς τους και συγχρόνως εκμεταλλεύονται όλα τα φορολογικά και λοιπά πλεονεκτήματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης, χωρίς να δεσμεύουν πλέον σημαντικά ίδια κεφάλαια.

2. ΠΩΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΜΙΣΘΩΣΗ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (SALE & LEASE BACK):

Η επιχείρηση που επιθυμεί να βελτιώσει τη ρευστότητά της με τη μετατροπή σε κεφάλαιο κίνησης των κεφαλαίων της που έχουν επενδυθεί σε εξοπλισμό και επιχειρηματικά ακίνητα, μπορεί να πουλήσει τα πάγια αυτά στοιχεία στην εταιρεία Leasing και στη συνέχεια να τα μισθώσει, κάνοντας χρήση του θεσμού του leasing. Με τη λύση αυτή δίνεται ακόμη η δυνατότητα στην επιχείρηση να βελτιώσει την εικόνα του ισολογισμού της μέσω της εξόφλησης τυχόν βραχυχρόνιου δανεισμού της που χρηματοδότησε την απόκτηση των παγίων.

Οι ελεύθεροι επαγγελματίες δεν επιτρέπεται να πουλήσουν στην εταιρεία leasing τα επαγγελματικά τους ακίνητα και στη συνέχεια να τα μισθώσουν. Επιτρέπεται όμως να πουλήσουν τον εξοπλισμό τους.

3. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ LEASING, ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ ΚΑΙ ΜΙΣΘΩΤΗ (VENDOR LEASING):

Η συνεργασία μεταξύ της εταιρίας leasing και του προμηθευτή εξοπλισμού, με διάφορα σχήματα, συμβάλλει στην αύξηση των πωλήσεων και των δύο μερών. Ο προμηθευτής πωλεί στην εταιρία leasing, σε τιμή μετρητοίς, τον εξοπλισμό που επιθυμεί ο επενδυτής, ο οποίος στη συνέχεια τον αποκτά κάνοντας χρήση του θεσμού του leasing.

Ωφέλειες για το μισθωτή-επενδυτή από τη χρήση του leasing:

- Τα μισθώματα που καταβάλλονται στην εταιρία leasing για τον εξοπλισμό και το τμήμα των μισθωμάτων που αφορά σε κτίριο, θεωρούνται δαπάνες και μειώνουν το φορολογητέο εισόδημα.
- Η επιχείρηση και ο επαγγελματίας μπορούν να χρησιμοποιήσουν άμεσα τον εξοπλισμό/ακίνητο που έχουν επιλέξει, καθώς η εταιρία leasing καλύπτει μέχρι και το 100% της αξίας της επένδυσης, περιλαμβανομένου του ΦΠΑ στην περίπτωση κινητού εξοπλισμού.

- Ο επενδυτής μπορεί να επιτύχει καλύτερους όρους προμήθειας εξοπλισμού ή απόκτησης επαγγελματικού ακινήτου, καθώς η αξίας τους εξοφλείται άμεσα τοις μετρητοίς από την εταιρεία Χρηματοδοτικής Μίσθωσης
- Η διάρκεια της μίσθωσης και το ύψος του μισθώματος ορίζονται σύμφωνα με τις οικονομικές δυνατότητες της επιχείρησης, αφού ληφθούν υπόψη και τυχόν εποχικοί παράγοντες.
- Η πραγματοποίηση επένδυσης σε καινούριο εξοπλισμό μέσω leasing από νέες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις μπορεί να συνδυαστεί με τα οφέλη που προκύπτουν από την υπαγωγή της στον αναπτυξιακό νόμο, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται από αυτόν.
- Μετά τη λήξη της μισθωτικής περιόδου ο επενδυτής αποκτά την κυριότητα του παγίου έναντι προσυμφωνημένου (συνήθως συμβολικού) τιμήματος. Η απόκτηση του ακινήτου είναι απαλλαγμένη από το φόρο μεταβίβασης.
- Ο επενδυτής προστατεύεται από την τεχνολογική απαξίωση του εξοπλισμού του, τον οποίο μπορεί να ανανεώνει χωρίς να δεσμεύει τα διαθέσιμα κεφάλαιά του.
- Βελτιώνεται η εικόνα του ισολογισμού της επιχείρησης και της κεφαλαιακής της διάρθρωσης.

Διαδικασίες και κόστος

Οι διαδικασίες συνεργασίας μεταξύ του επενδυτή και της εταιρίας leasing, είναι απλές και το κόστος αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης. Η έγκριση μίας σύμβασης leasing εξαρτάται από την πιστοληπτική ικανότητα του μισθωτή και το είδος της επένδυσης, αξιολογείται δε με τραπεζικά κριτήρια.

Η σύμβαση leasing για εξοπλισμό δεν επιβαρύνεται με χαρτόσημο. Η αντίστοιχη σύμβαση για ακίνητο καταρτίζεται με συμβολαιογραφική πράξη.

Εταιρείες Leasing:

ABN AMRO LEASING (HELLAS) SA
ΛΕΩΦ. ΘΗΣΕΩΣ 330, 176 75 ΚΑΛΛΙΘΕΑ
ΤΗΛ.: 9497152, FAX: 9404921

ALPHA LEASING
ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 6, 105 57 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3367900, FAX: 3367911

ATE LEASING
ΕΡΜΟΥ 2, 105 63 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3248722, FAX: 3234756

ΕΓΝΑΤΙΑ LEASING
ΛΕΩΦ. ΣΥΓΓΡΟΥ 189, 171 21 Ν. ΣΜΥΡΝΗ
ΤΗΛ.: 9396331, FAX: 9396335

ΕΘΝΙΚΗ LEASING Α.Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΜΙΣΘΩΣΕΩΝ
ΔΗΜ. ΣΟΥΤΣΟΥ 8 & ΤΙΜ. ΒΑΣΣΟΥ, 115 21 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 6456193, 3343053, FAX: 6456198, 6456615
ΙΩΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗ 4, 546 24 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΤΗΛ.: 031-244495-6, FAX: 031-244496

ΕΜΠΟΡΙΚΗ LEASING ΑΕ
ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 340, 154 51 Ν. ΨΥΧΙΚΟ
ΤΗΛ.: 6773200, FAX: 6773398

ERGOLEASING ΑΕ
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 5 & ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ 40-44, 105 61 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3215125, FAX: 3251376

ΕΤΒΑ LEASING ΑΕ
ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ ΜΕΞΗ 5, 115 28 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 7295301, FAX: 7295409

EFG EUROBANK LEASING
ΟΘΩΝΟΣ 6, 105 57 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3337400, FAX:3337390

ΚΥΠΡΟΥ LEASING ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΑΕ
ΛΕΩΦ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ 170, 115 21 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 6477022, 6477030, FAX: 6477029

ΛΑΪΚΗ LEASING
ΛΕΩΦ. ΣΥΓΓΡΟΥ 130, 176 71 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 9212600, FAX: 9212601

MULTIFIN ΑΕ
ΛΕΩΦ. ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ 13, 174 55 ΑΛΙΜΟΣ
ΤΗΛ.: 9819766, FAX: 9819437

ΠΕΙΡΑΙΩΣ BEST LEASING
ΑΘΗΝΑΣ 61 & ΚΡΑΤΙΝΟΥ 9, 105 52 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 5296400, FAX: 5296416

ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΑΕ
ΑΘΗΝΑΣ 61 & ΚΡΑΤΙΝΟΥ 9, 105 52 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 5296370, FAX: 5296399

ΣΙΤΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΑΕ
ΟΘΩΝΟΣ 8, 105 57 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3242600, 9248160, FAX: 9242391

8.4.7 Παράρτημα 7: Χρηματοδότηση από το Γ΄ Κοινοτικό Πλαίσιο στην Ελλάδα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ **ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ**

Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»
(ΕΠΑΝ)

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Εισαγωγή

Το φυλλάδιο αυτό έχει σκοπό να ενημερώσει τις Ελληνικές Επιχειρήσεις για τις δυνατότητες χρηματοδότησής τους από το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα** «**ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ**» (**ΕΠΑΝ**) του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Περιλαμβάνει τις δράσεις που μπορούν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να ενισχυθούν από το ΕΠΑΝ, ταξινομημένες σε πέντε κατηγορίες:

1. Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων διαφόρων τομέων δραστηριότητας και ανεξαρτήτως αριθμού απασχολουμένων.
2. Χρηματοδότηση υφιστάμενων Επιχειρήσεων που απασχολούν έως 250 άτομα.
3. Χρηματοδότηση υφιστάμενων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων που απασχολούν έως 50 άτομα.
4. Χρηματοδότηση Τουριστικών Επιχειρήσεων.
5. Χρηματοδότηση επιχειρηματικής δραστηριότητας επιλεγμένων ομάδων πληθυσμού.

Η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων γίνεται μετά από ανοικτή προκήρυξη, υποβολή προτάσεων και αξιολόγησή τους σύμφωνα με προκαθορισμένα κριτήρια και στο πλαίσιο του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του Προγράμματος.

Ευκαιρίες χρηματοδότησης επιχειρήσεων διάφορων τομέων δραστηριότητας και ανεξαρτήτως αριθμού απασχολουμένων

Χρηματοδοτούνται επενδύσεις και δράσεις για:

1. Παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας.
2. Συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
3. Συστήματα συμπαραγωγής ενέργειας.
4. Υλοποίηση Περιβαλλοντικών Σχεδίων που θα οδηγούν στην πιστοποίηση είτε προϊόντων με το Οικολογικό Σήμα (Ecolabel), είτε Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά τον Κανονισμό 1836/93 (EMAS), όπως ισχύει[1].
5. Εισαγωγή και προσαρμογή περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων της επιχείρησης κατά την Οδηγία 96/61 - IPPC (υιοθέτηση Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών).[1]
6. Ενίσχυση Περιβαλλοντικών Συνεργασιών.
7. Δημιουργία νέων ή/και επέκταση - ενίσχυση εργαστηρίων παροχής υπηρεσιών ποιότητας (δοκιμές ελέγχου και διακρίβωσης).
8. Ίδρυση νέων ή/και επέκταση υφιστάμενων επιχειρήσεων για την αποσυναρμολόγηση / αξιοποίηση στερεών υλικών και αποβλήτων ή υγρών ουσιών.
9. Επενδύσεις νέων ή/και υφισταμένων μεταποιητικών επιχειρήσεων μέσω των κινήτρων του Ν.2601/98 (με εστίαση κυρίως στις ΜΜΕ).

---

[1] Αφορά μόνο μεταποιητικές επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από τον αριθμό εργαζομένων που απασχολούν.

10. Συνέχιση ενίσχυσης Ειδικών Επενδύσεων που έχουν ήδη υπαχθεί στον αναπτυξιακό Ν.2601/98 (πρώην άρθρο 23β του Ν. 1892/90).
11. Συνέχιση ενίσχυσης των επιχειρηματικών σχεδίων (business plans) που έχουν ήδη υπαχθεί στους αναπτυξιακούς Ν.2234/94 και Ν.2601/98 (πρώην άρθρο 23α του Ν. 1892/90).
12. Υποστήριξη επιχειρηματικότητας νέων επιστημόνων και επιχειρηματιών σε τομείς νέων τεχνολογιών και νέων επιχειρηματικών προτύπων.
13. Επιδεικτικά έργα συμπαραγωγής, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) και εξοικονόμησης ενέργειας.
14. Σύσταση φορέων διαχείρισης σε ήδη υπάρχουσες ΒΙΠΕ με συμμετοχή επιχειρήσεων.
15. Προώθηση της δικτύωσης κυρίως ΜΜΕ (clustering) που οδηγούν σε συγκεκριμένο επιχειρηματικό αποτέλεσμα, δηλαδή είτε εκτέλεση κοινού έργου είτε δημιουργία μόνιμων επιχειρηματικών συνεργασιών.[1]
16. Ανάπτυξη συμβουλευτικών δραστηριοτήτων για την υποστήριξη της τεχνολογικής καινοτομίας και της μεταφοράς τεχνολογίας.
17. Δικτύωση οργανισμών παροχής υπηρεσιών μεταφοράς τεχνολογίας και καινοτομίας.
18. Δραστηριότητες για την υιοθέτηση του Ευρωπαϊκού Μοντέλου Επιχειρηματικής Αριστείας.
19. Μεγάλα έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης μέχρι το στάδιο του βιομηχανικού πρωτοτύπου, σε τομείς υψηλής προτεραιότητας για την εθνική και περιφερειακή οικονομία, με την συνεργασία δημοσίων φορέων (μέσω του Π.Δ. 274/2000).
20. Τεχνολογική έρευνα από επιχειρήσεις με ήδη αναπτυγμένη παραγωγική και εμπορική δραστηριότητα.
21. Τεχνολογική έρευνα από επιχειρήσεις που ξεκινούν την παραγωγική και εμπορική τους δραστηριότητα.
22. Έργα για την προώθηση καινοτόμων λύσεων στο πρόβλημα του ενεργειακού εφοδιασμού των νησιών.
23. Κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα ποιότητας, καινοτομίας, περιβάλλοντος και εφοδιαστικής αλυσίδας.
24. Ενέργειες κατάρτισης-μεταφοράς τεχνογνωσίας που σχετίζονται με την εκκίνηση επιχειρηματικής δραστηριότητας.
25. Ενέργειες κατάρτισης και μεταφοράς τεχνογνωσίας που αφορούν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ μέσω της αναβάθμισης του ανθρώπινου δυναμικού τους.
30. Υποστήριξη της πρόσληψης ερευνητικού δυναμικού σε επιχειρήσεις.
31. Εκπαίδευση / υποστήριξη επιχειρήσεων για την εξοικείωση με το Διαδίκτυο και τις υπηρεσίες του σε συνέργια με το Πρόγραμμα «Δικτυωθείτε» του Ε.Π. «Κοινωνία της Πληροφορίας» (για επιχειρήσεις έως 10 άτομα).

Ευκαιρίες χρηματοδότησης υφιστάμενων επιχειρήσεων που απασχολούν έως 250 άτομα

Ειδικά για τις επιχειρήσεις της κατηγορίας αυτής, επιπλέον των όσων αναφέρονται σε προηγούμενες παραγράφους, επιχορηγούνται επενδύσεις και δράσεις για:

---

[1] Αφορά κυρίως μεταποιητικές επιχειρήσεις αλλά συμπληρωματικά μπορούν να συμμετέχουν και επιχειρήσεις του τομέα του εμπορίου και των υπηρεσιών.

Επενδυτικές προτάσεις μεταποιητικών ΜΜΕ, με ανώτατο ύψος 1,500,000 Euro, που θα περιλαμβάνουν δαπάνες από τις παρακάτω κατηγορίες:

- Βελτίωση και ολοκλήρωση της παραγωγικής δραστηριότητας της επιχείρησης μέσω της διασφάλισης ποιότητας της παραγωγικής διαδικασίας ή/και των προϊόντων.
- Ανάπτυξη και πιστοποίηση Συστημάτων Διασφάλισης Ποιότητας κατά ISO 9000, Συστήματα Διαχείρισης για την Υγιεινή και Ασφάλεια, HACCP, Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά ISO-14001.
- Παραγωγή καινοτομικών προϊόντων, εισαγωγή καινοτομικών μεθόδων στην παραγωγική διαδικασία, βιομηχανική εκμετάλλευση ερευνητικών αποτελεσμάτων κ.λπ.
- Εκσυγχρονισμός της εφοδιαστικής αλυσίδας (logistics chain) επιχειρήσεων με σκοπό την αποκατάσταση μιας αποδοτικής ροής αγαθών και των σχετικών πληροφοριών με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας εξυπηρέτησης του πελάτη, τη μείωση του κόστους παραγωγής – αποθήκευσης και διακίνησης των προϊόντων τη μείωση των ενδιαμέσων αποθεμάτων και τη βελτίωση της ανταπόκρισης της επιχείρησης στις γρήγορα μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς.
- Οικολογικός αναπροσανατολισμός της παραγωγικής δραστηριότητας μέσω εισαγωγής και προσαρμογής περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων της επιχείρησης κατά την Οδηγία 96/61 – IPPC, όπως ισχύει (υιοθέτηση Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών).

Συμβουλευτικές υπηρεσίες και πιστοποίησης ΜΜΕ όλων των τομέων (μεταποίησης, υπηρεσιών, εμπορίου, τουρισμού), κατά τα πρότυπα:

- ΕΛΟΤ EN ISO 9000 (Διασφάλιση Ποιότητας)
- ΕΛΟΤ EN ISO 14000 (Περιβαλλοντική Διαχείριση)
- ΕΛΟΤ 1801 (Υγιεινή και Ασφάλεια)
- ΕΛΟΤ 1416 (Ανάλυση επικινδυνότητας - Κρίσιμα Σημεία Ελέγχου).

Υλοποίηση επενδύσεων Πρόληψης και Αντιμετώπισης Βιομηχανικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (μόνο για ΜΜΕ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας SEVESO II).

Ευκαιρίες χρηματοδότησης υφιστάμενων μεταποιητικών επιχειρήσεων που απασχολούν έως 50 άτομα

Ειδικά για τις επιχειρήσεις της κατηγορίας αυτής, επιπλέον των όσων αναφέρονται σε προηγούμενες παραγράφους, επιχορηγούνται επενδύσεις και δράσεις για:

Επιχειρηματικά Σχέδια (business plans) διάρκειας 2 ετών, με ανώτατο ύψος 500,000 Euro που μπορεί να περιλαμβάνουν ενδεικτικά:

- εισαγωγή νέων τεχνολογιών στην παραγωγική διαδικασία,
- βελτίωση του υπάρχοντος παραγωγικού εξοπλισμού,
- ανάπτυξη και πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και πιστοποίηση προϊόντων,

- ανάπτυξη και εφαρμογή πληροφοριακών συστημάτων και εφαρμογές ηλεκτρονικού εμπορίου,
- προμήθεια εξοπλισμού ποιοτικού ελέγχου και εργαστηριακού εξοπλισμού,
- ενσωμάτωση τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον,
- ανάπτυξη και πιστοποίηση συστημάτων και εξοπλισμού περιβαλλοντικής διαχείρισης,
- προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων και εξοπλισμού προστασίας του περιβάλλοντος,
- προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων και εξοπλισμού υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων,
- προβολή και προώθηση προϊόντων.

Ευκαιρίες χρηματοδότησης τουριστικών επιχειρήσεων

Επιπλέον των ευκαιριών χρηματοδότησης που αναφέρονται σε προηγούμενες παραγράφους, χρηματοδοτούνται επενδύσεις και δράσεις για:

1. Εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής για την ανάπτυξη των θεματικών μορφών τουρισμού, π.χ. μαρίνες, συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, κέντρα θαλασσοθεραπείας, υδροθεραπευτήρια, χιονοδρομικά κέντρα, κέντρα αθλητικού - προπονητικού τουρισμού, κ.α. μέσω του Ν.2601/98.
2. Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης μέσω του Ν.2601/98.
3. Προγράμματα διάσωσης και καθιέρωσης της ελληνικής κουζίνας (εθνικής, τοπικής, δημιουργικής).
4. Δράσεις ένταξης παραδοσιακών αγροτικών προϊόντων, προϊόντων χειροτεχνίας και παραδοσιακών τεχνικών (π.χ. μεταλλοτεχνία, ξυλοναυπηγική) στο τουριστικό προϊόν της χώρας.
5. Προγράμματα εξοικείωσης των τουριστών με την ελληνική τέχνη, συμπεριλαμβανομένης της σύγχρονης λογοτεχνικής, εικαστικής κ.λπ. παραγωγής.
6. Εκσυγχρονισμό ξενοδοχείων και κάμπινγκ άνω της Γ' Τάξης (μέσω του Ν.2601/98) με ελάχιστο συνολικό ύψος επένδυσης 75,000 Euro
7. Εκσυγχρονισμό τουριστικών καταλυμάτων (εκτός Ν.2601/98), δηλ. ξενοδοχεία, κάμπινγκ, ενοικιαζόμενα δωμάτια και επιπλωμένα διαμερίσματα χαμηλών τάξεων με ανώτατο ύψος επένδυσης 75,000 Euro
8. Επιχειρηματικά Σχέδια (business plans) των ΜΜΕ όλων των κλάδων του Τουριστικού Τομέα που θα περιλαμβάνουν συνδυασμένες οργανωτικές δράσεις.
9. Δίκτυα εθνικής εμβέλειας με στόχο τη διατήρηση της εθνικής κληρονομιάς (π.χ. ανεμόμυλοι, παραδοσιακά καφενεία κ.λπ.) η επιλογή των οποίων θα γίνεται μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Στο πλαίσιο του ΕΠΑΝ δεν χρηματοδοτούνται οι νέες κλίνες και η μετατροπή παραδοσιακών κτισμάτων σε ξενοδοχεία (θα καλυφθούν από εθνικούς αποκλειστικά πόρους ή άλλα κοινοτικά προγράμματα).

Ειδικότερα για:

α) ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΜΠΙΝΓΚΣ ΑΝΩ ΤΗΣ Γ' ΤΑΞΗΣ

Αφορά επενδύσεις σε πάγιες εγκαταστάσεις, εξοπλισμούς και μέσα σύμφωνα με τον Ν. 2601/98 (*ελάχιστο ύψος επένδυσης 25 εκατ. δρχ.*), δηλαδή ενδεικτικά:

1. Αναβάθμιση κτιριακών εγκαταστάσεων και του συμβατικού ενσωματωμένου κινητού εξοπλισμού
2. Επενδύσεις εξοικονόμησης ενέργειας
3. Επενδύσεις προστασίας περιβάλλοντος
4. Επενδύσεις σχετικές με την ασφάλεια πελατών και προσωπικού
5. Εισαγωγή νέων τεχνολογιών.

β) ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ, ΚΑΜΠΙΝΓΚΣ, ΧΑΜΗΛΩΝ ΤΑΞΕΩΝ, ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ (ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΕΚΤΟΣ Ν.2601/98)

Επιχορηγούνται

1. Επενδύσεις που αφορούν σε αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό τουριστικών καταλυμάτων (εκτός Ν. 2601/98)
   (*ανώτατο ύψος επένδυσης* 75,000 Euro)
2. Για τα ενοικιαζόμενα δωμάτια και διαμερίσματα, ο ποιοτικός τους εκσυγχρονισμός θα προωθηθεί με βάση τις νέες απαιτήσεις για την κατάταξή τους με το σύστημα των κλειδιών (ΠΔ 337/2000).

Ευκαιρίες χρηματοδότησης επιχειρηματικής δραστηριότητας επιλεγμένων ομάδων πληθυσμού

α) ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΝΕΩΝ

Ενίσχυση νέων ηλικίας από 18 **έως** 35 **ετών** για την εκκίνηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στους τομείς της μεταποίησης και της παροχής υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με την μεταποίηση, του ηλεκτρονικού εμπορίου, της νέας και κοινωνικής οικονομίας (π.χ. του περιβάλλοντος).

Απαιτείται τουλάχιστον 75% του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και η διεύθυνση της επιχείρησης να ανήκουν σε νέους 18 έως 35 ετών.

Χρηματοδοτούνται επιχειρηματικά σχέδια νέων επιχειρηματιών, που περιλαμβάνουν αγορά του απαραίτητου παραγωγικού εξοπλισμού, μελετητικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, μεταφορά τεχνογνωσίας, ενέργειες μάρκετινγκ, ενέργειες κατάρτισης κ.λπ.

β) ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Ενίσχυση γυναικών ηλικίας έως 55 ετών, για την εκκίνηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στους τομείς της μεταποίησης και της παροχής υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με τη μεταποίηση, του ηλεκτρονικού εμπορίου, της νέας και κοινωνικής οικονομίας (π.χ. του περιβάλλοντος).

Απαιτείται τουλάχιστον 75% του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και η διεύθυνση της επιχείρησης να ανήκουν σε γυναίκες.

Χρηματοδοτούνται επιχειρηματικά σχέδια γυναικών επιχειρηματιών, που θα περιλαμβάνουν αγορά του απαραίτητου παραγωγικού εξοπλισμού, μελετητικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, μεταφορά τεχνογνωσίας, ενέργειες μάρκετινγκ, ενέργειες κατάρτισης κ.λπ.

γ) ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Ενίσχυση Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες για την εκκίνηση επιχειρηματικής δραστηριότητας σε τομείς θα εξειδικευθούν μετά την αξιολόγηση προτάσεων που θα προκύψουν από αρχική δημοσίευση Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος.

8.5 Οδηγίες προς Διδάσκοντες

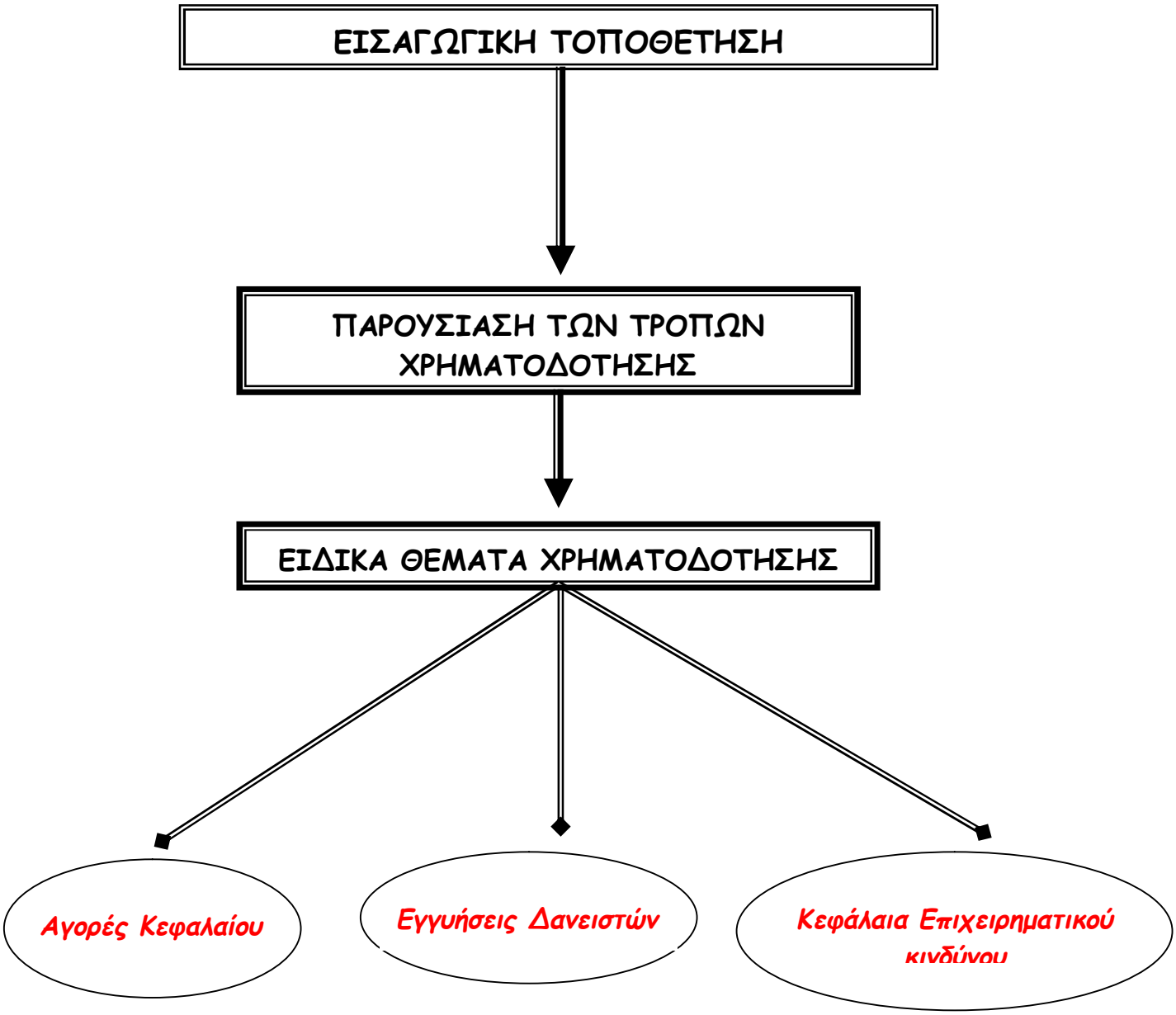

Διάγραμμα 8.1

Οδηγίες προς Διδάσκοντες

Βήμα 1: Εισαγωγική Τοποθέτηση

ΒΗΜΑ 1.1

Η εισήγηση του θέματος ξεκινάει με μια γενικότερη τοποθέτηση σχετικά με την έννοια της επιχειρηματικότητας, και της συνεπακόλουθης ανάγκης για ανεύρεση πόρων. Ο εισηγητής θα εξηγήσει τη σπουδαιότητα της ύπαρξης της επιχειρηματικότητας, τις συνέπειες που έχει στις εθνικές οικονομίες, καθώς και τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες που παρουσιάζονται για την ανεύρεση πόρων και την χρηματοδότηση των ευκαιριών αυτών.

ΒΗΜΑ 1.2

Μέσα από απλά παραδείγματα, ο εισηγητής θέτει το πλαίσιο το οποίο θα εξεταστεί, δηλαδή την ανεύρεση πόρων για την χρηματοδότηση των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, ενώ θα κάνει μια μικρή εισαγωγή της επόμενης ενότητας, που είναι οι ακριβείς τρόποι ανεύρεσης πόρων για τις πρωτοβουλίες αυτές.

Βήμα 2: Παρουσίαση των τρόπων χρηματοδότησης

ΒΗΜΑ 2.1

Η επόμενη ενότητα περιλαμβάνει μια αναλυτικότερη προσέγγιση των τρόπων χρηματοδότησης. Ο εισηγητής, αφού αναφερθεί στα είδη των πρωτοβουλιών, και τους φορείς από τους οποίους προέρχονται, θα προχωρήσει στην ανάλυση των διαφόρων μεθόδων. Με χρήση παραδειγμάτων από την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα, θα δώσει με παραδείγματα τα διάφορα είδη πρωτοβουλιών (για νέα επιχειρηματική δράση ή επέκταση υφιστάμενης), καθώς και τη διάκριση των φορέων (νέων ή υφιστάμενων). Σε πρώτο στάδιο οι μορφές χρηματοδότησης θα δοθούν επιγραμματικά.

ΒΗΜΑ 2.2

Στη συνέχεια ο εισηγητής θα αναλύσει τις 8 μορφές χρηματοδότησης που αναφέρονται στις σημειώσεις. Σε κάθε μορφή χρηματοδότησης, ο εισηγητής θα αναλύει τη μέθοδο και τους φορείς οι οποίοι έχουν πρόσβαση, και θα αναφέρει παραδείγματα από την ελληνική και παγκόσμια επικαιρότητα. Σε κάθε περίπτωση ο εισηγητής θα πρέπει να αναφέρει ποιοι φορείς παρεμβάλλονται και ποιος είναι ο μηχανισμός μεταφοράς κεφαλαίων.

<u>ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ 1</u>

Το παράδειγμα 1 αναφέρει μια συγκεκριμένη περίπτωση ανάγκης χρηματοδότησης μιας εταιρίας η οποία θέλει να επεκταθεί. Ο εισηγητής πρέπει να δώσει έμφαση στις εναλλακτικές που αντιμετωπίζει η εταιρία (προκειμένου να γίνει αντιληπτό ότι το θέμα δεν είναι μονοδιάστατο), και να τις αναλύσει.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 6

Το παράρτημα 6 με αναφορά στον Αναπτυξιακό Νόμο, στοχεύει στο να παρουσιάσει την φιλοσοφία σχεδιασμού και το πλαίσιο Λειτουργίας των Εθνικών Αναπτυξιακών Νόμων, οι οποίοι για περισσότερα από 18 έτη απετέλεσαν την ατμομηχανή Ανάπτυξης της Ελληνικής Περιφέρειας, μέσα από ουσιαστική ενίσχυση σε νέες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 7

Το παράρτημα 7 παρεμβάλλεται στην ενότητα αυτή, προκειμένου να αναλυθούν οι δυνατότητες χρηματοδότησης από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, το κυριότερο εργαλείο χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ένα από τα ποιο δημοφιλή στην Ελληνική Επιχειρηματική Πραγματικότητα.

Βήμα 3: Ειδικά θέματα Χρηματοδότησης

Έχοντας παρουσιάσει το γενικό πλαίσιο των μηχανισμών Χρηματοδότησης των Επιχειρηματικών Πρωτοβουλιών, η επόμενη θεματική ενότητα επιχειρεί μία προσέγγιση σε ειδικά θέματα που άπτονται της χρηματοδότησης. Η ιδιαιτερότητα αυτών των θεμάτων διαμορφώνεται από την καινοτομία τους ως εργαλεία ή την ειδική αντιμετώπιση που χρήζουν από τους επενδυτές - διαμεσολαβητές - τελικούς αποδέκτες (επιχειρηματικούς φορείς).

Με αναφορά στην ειδική αντιμετώπιση, θα γίνει μία αναφορά στην αγορά, στους μηχανισμούς λειτουργίας των Αγορών Χρήματος και Κεφαλαίου με έμφαση στη Δευτερογενή Αγορά καθώς επίσης και του συστήματος εγγυήσεων των Δανειστών. Με αναφορά στην καινοτομία ιδιαίτερη αναφορά θα γίνει στο θεσμό των Κεφαλαίων Επιχειρηματικού Κινδύνου.

ΒΗΜΑ 3.1

Η λειτουργία των Αγορών Κεφαλαίου και δη της Χρηματιστηριακής Αγοράς, χρήζει ιδιαίτερης μνείας, δεδομένης της ανάπτυξης της αγοράς στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του 1990. Ποιο συγκεκριμένα ο Διδάσκων θα αναπτύξει τις εξής θεματικές υποενότητες.

- Θεσμικά Όργανα και βασικές Αρχές Λειτουργίας των Αγορών Κεφαλαίων
- Διάκριση των Αγορών σε Πρωτογενείς και Δευτερογενείς
- Διαδικασία Άντλησης Κεφαλαίων από το Χρηματιστήριο

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ (CASE STUDY)

θα μπορούσε να αποτελέσει η ενδεικτική παρουσίαση 3 ενημερωτικών Δελτίων Εταιρειών με σκοπό την Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου για εισαγωγή στην Κύρια , Παράλληλη Αγορά ή στην Νέα Χρηματιστηριακή Αγορά, αντίστοιχα

ΒΗΜΑ 3.2

Δύο θέματα που προκύπτουν μέσα από το πλαίσιο που έχει αναλυθεί έως τώρα είναι η διασφάλιση του αρχικού κεφαλαίου και οι εγγυήσεις των δανειστών. Ο εισηγητής πρέπει να εξηγήσει ότι η πρώτη περίπτωση αφορά τον φορέα που χρηματοδοτείται, με τις ανάλογες συνέπειες που έχει για αυτόν η χρηματοδότηση μιας πρωτοβουλίας, ενώ η δεύτερη περίπτωση αφορά τον φορέα που χρηματοδοτεί, και τον κίνδυνο που εμπεριέχει μια τοποθέτησή του. Επίσης, κάθε αναφορά θα συνοδεύεται με ένα παράδειγμα, ώστε να γίνει κατανοητός ο κίνδυνος που αντιμετωπίζει η χρηματοδότηση ενός έργου.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ (CASE STUDY)

- Η παρουσίαση των όρων μίας σύμβασης Χρηματοδοτικής Μίσθωσης
- Η παρουσίαση των Διατάξεων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, που διέπουν τους κανόνες Εταιρικής Διακυβέρνησης και των Αναφορών από τις εισηγμένες εταιρείες, προκειμένου να ενημερωθεί το επενδυτικό κοινό για τη χρήση των αντληθέντων Κεφαλαίων.

ΒΗΜΑ 3.3

Το τελευταίο στάδιο αφορά τα Κεφάλαια Επιχειρηματικού Κινδύνου (venture capitals). Ο εισηγητής, αφού τονίσει την σπουδαιότητα των κεφαλαίων αυτών για τον επιχειρηματικό κόσμο, θα εξηγήσει τις ειδικές παραμέτρους που αφορούν το θέμα αυτό, όπως:

1. *Βασικά χαρακτηριστικά των venture capitals*
2. *Είδη χρηματοδοτούμενων κεφαλαίων και*
3. *Κριτήρια επιλογής εταιριών προς χρηματοδότηση.*

Βασικό στοιχείο το οποίο πρέπει να αναλυθεί από τον εισηγητή είναι ο λόγος ύπαρξης τέτοιων εταιριών, καθώς και τα κέρδη που αποκομίζουν τόσο οι εταιρίες κεφαλαίων, όσο και οι χρηματοδοτούμενες εταιρίες. Σε αυτή την κατεύθυνση ο εισηγητής έχει στη διάθεση του το εξής υλικό:

ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ 2

Το παράδειγμα 2 αναφέρει μια συγκεκριμένη περίπτωση ανάγκης χρηματοδότησης μιας εταιρίας η οποία απευθύνεται σε μια εταιρία venture capital. Ο εισηγητής πρέπει να αναλύσει τον προβληματισμό και των 2 εταιριών, καθώς και τα οφέλη που θα προκύψουν από την χρηματοδότηση αυτή.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 1-5

Τα παραρτήματα 1-5 προσφέρουν πληροφορίες για τις εταιρίες venture capital στην Ευρώπη, καθώς και την πολιτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έναντι αυτού του εργαλείου χρηματοδότησης. Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να δοθεί στο παράρτημα 4, όπου αναφέρονται μελέτες περίπτωσης από την ευρωπαϊκή πραγματικότητα.

8.6 Κατάσταση Πινάκων

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 8.1 Παρεχόμενων ενισχύσεων κατά περιοχή 161

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Διάγραμμα 8.1 Οδηγίες προς Διδάσκοντες 176

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

Ο ΚΥΚΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Κεφάλαιο 8

Ανεύρεση Πόρων – Χρηματοδότηση

Συγγραφείς:

Εμμανουήλ Γ. Καβουσανός, *Καθηγητής*
Αναστάσιος Α. Δράκος, *Λέκτορας*

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

8.1 Ανάπτυξη Θέματος – Επισκόπηση Θεωρητικού Προβληματισμού 145
8.1.1 Εισαγωγή 145
8.1.2 Τρόποι χρηματοδότησης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών 145
8.1.3 Ρόλος Πρωτογενών και Δευτερογενών Αγορών χρήματος και κεφαλαίου 149
8.1.4 Διασφάλιση Αρχικού Κεφαλαίου 149
8.1.5 Εγγυήσεις Δανειστών 150
8.1.6 Η αγορά των κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου (Εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου – Venture Capitals 151

8.2 Οδηγός Βιβλιογραφίας 156
8.2.1 Βιβλιογραφία 156
8.2.2 Αρθρογραφία 157
8.2.3 Web- Sites 158

8.3 Παραδείγματα – Ασκήσεις 158
8.3.1 Παράδειγμα 1 158
8.3.2 Παράδειγμα 2 159

8.4 Παραρτήματα 160
8.4.1 Παράρτημα 1: European Investment fund – Start Up Policy 160
ETF Start-up Guidelines 160
8.4.2 Παράρτημα 2: European Investment Fund- Seed Policy, Seed Capital Actions Guidelines 160
8.4.3 Παράρτημα 3: European Venture Capital Association Performance of Venture Capitals in Europe 160
8.4.4 Παράρτημα 4: European venture Capital Association Case studies of venture Capitals in Europe 160
8.4.5 Παράρτημα 5: European Venture Capital Association Development of private equity and Venture Capital in European Union Member states 160
8.4.6 Παράρτημα 6: Χρηματοδοτικά εργαλεία και εταιρείες στην Ελλάδα Αναπτυξιακός Νόμος, Χρηματοδοτική Μίσθωση Leasing 160
8.4.6.1 Αναπτυξιακός Νόμος 2601/ 98 (ΦΕΚ 81^{A}/98) 160
8.4.6.2 Χρηματοδοτική μίσθωση - Leasing 164
8.4.7 Παράρτημα 7: Χρηματοδότηση από το Γ΄κοινοτικό πλαίσιο στην Ελλάδα 169

8.5 Οδηγίες προς Διδάσκοντες 176

8.6 Κατάσταση Πινάκων 180

8.1 Ανάπτυξη Θέματος - Επισκόπηση Θεωρητικού Προβληματισμού

8.1.1 Εισαγωγή

Η ευρωστία μιας εθνικής οικονομίας εξαρτάται τόσο από την ορθολογική χρήση των παραγωγικών συντελεστών, ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες των μελών της, όσο και από την ύπαρξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, οι οποίες θα συνδυάσουν κατάλληλα τους πόρους αυτούς για την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών.

Η ύπαρξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών έχει μεγάλη σπουδαιότητα για μια οικονομία, γιατί δημιουργεί το κατάλληλο πλαίσιο ανάπτυξης και προσφέρει νέες ευκαιρίες στον επιχειρηματικό χώρο. Οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες μπορούν να αφορούν τόσο υπάρχουσες επιχειρήσεις, οι οποίες αναζητούν τρόπους να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους, όσο και νεοσύστατες επιχειρήσεις οι οποίες εμφανίζονται στην αγορά. Η σπουδαιότητά τους συνίσταται κυρίως στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας, με την παρουσία επιχειρήσεων σε ξένες αγορές, καθώς επίσης και στην αύξηση της απασχόλησης, με τις νέες θέσεις εργασίας που δημιουργούνται.

Το ερώτημα που πρέπει εν συνεχεία να τεθεί είναι πως οι πρωτοβουλίες αυτές θα χρηματοδοτηθούν. Δηλαδή ποιο πρέπει να είναι το κατάλληλο μείγμα πηγών κεφαλαίου ώστε να αντληθούν πόροι και οι πρωτοβουλίες αυτές να γίνουν υλοποιήσιμα επιχειρηματικά σχέδια. Εδώ πρωτεύοντα ρόλο παίζουν οι αγορές χρήματος και κεφαλαίου, στις οποίες μπορούν να καταφύγουν οι επιχειρήσεις για να χρηματοδοτήσουν τα επιχειρηματικά τους σχέδια. Οι αγορές αυτές εκπροσωπούν τους βασικούς τρόπους χρηματοδότησης, άμεσους ή έμμεσους, και προσφέρουν λύσεις ανάλογα με τις ανάγκες κάθε επιχειρηματία. Για παράδειγμα, μια εισηγμένη στο χρηματιστήριο εταιρία, η οποία θέλει να δημιουργήσει μια νέα μονάδα παραγωγής, μπορεί μέσω μιας αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου, ή/και μέσω τραπεζικού δανεισμού να χρηματοδοτήσει το επενδυτικό της σχέδιο.

Ιδιαίτερη σπουδαιότητα παρουσιάζουν τα σύγχρονα εργαλεία χρηματοδότησης που προσφέρουν οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, ή ακόμα και οι ίδιοι οι ιδιώτες. Ενδεικτικά αναφέρουμε την Πώλήση και Επαναμίσθωση Παγίων Στοιχείων (Sale and Lease), το σύστημα Δικαιόχρησης (Franchising - δυνατότητα χρήσης μιας εταιρικής ταυτότητας από ιδιώτη), και τα Κεφάλαια Επιχειρηματικού Κινδύνου - Εταιρείες Επιχειρηματικού Κεφαλαίου (Venture Capital). Τα εργαλεία αυτά θα αναλυθούν στη συνέχεια.

8.1.2 Τρόποι Χρηματοδότησης Επιχειρηματικών Πρωτοβουλιών

Πριν προχωρήσουμε στην παρουσίαση των βασικότερων μορφών Χρηματοδότησης των Επιχειρηματικών Πρωτοβουλιών, θεωρούμε σκόπιμο την διάκριση των επιχειρήσεων σε δύο ευρύτερες ομάδες:

1. *Τις επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες σε κάποια οργανωμένη Κεφαλαιαγορά και*
2. *Τις επιχειρήσεις οι οποίες δεν είναι εισηγμένες σε κάποιο Χρηματιστήριο.*

Η διάκριση αυτή είναι σημαντική από τη στιγμή όπου οι επιχειρήσεις της πρώτης κατηγορίας έχουν πρόσβαση σε Κεφάλαια που δεν έχουν οι εκτός Χρηματιστηρίου, ενώ παράλληλα η αναγνωρισιμότητά τους συμβάλει στην σχετική διευκόλυνση της διαδικασίας άντλησης Κεφαλαίων και από εναλλακτικές Πηγές Χρηματοδότησης.

Η δεύτερη προσπάθεια κατηγοριοποίησης των επιχειρηματικών φορέων αφορά την χρήση των κεφαλαίων που θα αντληθούν ως εξής:

1. *Κεφάλαια που αφορούν σε επέκταση υφιστάμενων επιχειρήσεων (στο ίδιο αντικείμενο δραστηριοτήτων μέσα από μεγέθυνση της παραγωγικής τους δυναμικότητας ή της γεωγραφικής κάλυψης εξυπηρέτησης ή σε παραπλήσιο αντικείμενο)*
2. *Κεφάλαια που αφορούν στην Ίδρυση Νέων Επιχειρήσεων.*

Η διάκριση αυτή είναι επίσης σημαντική ως προς τις δυνητικές επιλογές που έχει κάθε επιχείρηση. Έτσι στα πρώτα στάδια μία νεοϊδρυόμενη επιχείρηση, θα επιβαρυνθεί με υψηλότερο Χρηματοοικονομικό κόστος των Κεφαλαίων που θα αντλήσει λόγω του υψηλότερου κινδύνου που ελλοχεύει μία επιχειρηματική πρωτοβουλία χωρίς ιστορικό ή ακόμα και αποκλείεται εκ προοιμίου από κάποιες πηγές χρηματοδότησης (π.χ. Κεφαλαιαγορά). Σε αντίθετη περίπτωση μία επιχείρηση που αποφασίζει να επεκτείνει τις δραστηριότητες ή να ενισχύσει την υφιστάμενη παραγωγική της δομή διαθέτει το σύνολο των δυνατών πηγών χρηματοδότησης, με σαφώς χαμηλότερο κόστος κεφαλαίων λόγω όχι μόνο των εμπράγματων αλλά και των άλλων μορφών εγγυήσεων που μπορεί να παρέχει η πολυετής (επιτυχημένη) δραστηριοποίηση της στην αγορά.

Σε κάθε περίπτωση ο επιχειρηματίας που έχει μια ανάλογη πρωτοβουλία πρέπει να αναζητήσει τις κατάλληλες πηγές κεφαλαίων ώστε να την υλοποιήσει. Απαραίτητη προϋπόθεση πριν την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου είναι η κατάρτιση ενός Ολοκληρωμένου Επιχειρηματικού Σχεδίου (Business Plan) το οποίο περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία του Αρχικού Κόστους Επένδυσης και του Κόστους Λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου, καθώς επίσης και των αναμενόμενων εισροών (εσόδων) όπως και κατ' επέκταση της κατάλληλης ανάλυσης αποδοτικότητας.

Οι εναλλακτικές επιλογές που υφίστανται για χρηματοδότηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και υλοποίηση επιχειρηματικών σχεδίων είναι οι ακόλουθες:

Α. <u>Ίδια Κεφάλαια</u>

Η πρώτη εναλλακτική μέθοδος για μια εταιρεία να χρηματοδοτήσει τις δραστηριότητές της είναι η χρήση ιδίων κεφαλαίων, η οποία μπορεί να προέρχεται είτε από κεφαλαιοποίηση των κερδών, για μια υπάρχουσα εταιρεία, είτε από συνεισφορά στο μετοχικό κεφάλαιο για μια νεοσύστατη. Στην πρώτη περίπτωση, η μέθοδος αυτή είναι κατάλληλη για επιχειρήσεις, οι οποίες παρουσιάζουν σημαντική κερδοφορία και χρησιμοποιούν μέρος των κερδών αυτών για επέκταση των δραστηριοτήτων τους.

Β. <u>Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου</u>

Ένας συνήθης τρόπος χρηματοδότησης επενδυτικών έργων αποτελεί η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας, κατά το ποσό που απαιτείται για την υλοποίησή των έργων αυτών. Η απόφαση λαμβάνεται από το Γενική Συνέλευση της εταιρείας, και η μορφή της αύξησης αλλάζει ανάλογα με το αν η εταιρεία είναι εισηγμένη ή όχι.

Γ. Τραπεζικός Δανεισμός

Ο βασικότερος τρόπος χρηματοδότησης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών κυρίως για νεοσύστατες επιχειρήσεις είναι μέσω των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Οι τράπεζες έχουν δημιουργήσει προϊόντα χορήγησης αρχικού κεφαλαίου με όρους που συμφωνούνται με τις επιχειρήσεις (επιτόκιο, διάρκεια, ποσό, περίοδος χάριτος). Εφόσον η επιχείρηση καταθέσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά με το επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), η τράπεζα προχωρά στην έγκριση ή μη του δανείου.

Δ. Δημόσια Εγγραφή

Η δημόσια εγγραφή αφορά τις υφιστάμενες επιχειρήσεις, οι οποίες επιθυμούν (αλλά και δύνανται) να μπουν στο χρηματιστήριο προκειμένου να αντλήσουν κεφάλαια. Για το σκοπό αυτό, εκδίδουν μετοχές, τις οποίες διανέμουν στο ευρύ επενδυτικό κοινό (μέσω κανόνων που ορίζουν οι αρχές του χρηματιστηρίου), καθώς και σε Θεσμικούς Επενδυτές, για να μπορέσουν να υλοποιήσουν τα σχέδιά τους.

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθούμε στη δυνατότητα που παρέχεται σε εταιρείες (μεγάλου μεγέθους προς το παρόν), να αντλήσουν Κεφάλαια μέσα από την εισαγωγή τους σε Αλλοδαπές Κεφαλαιαγορές. Πρόσφατα παραδείγματα της τελευταίας 5ετίας είναι η εισαγωγή του ΟΤΕ και της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης (NYSE). Η δυνατότητα αυτή δεδομένης και της Ενοποίησης των Χρηματιστηρίων της Ευρωζώνης, φαίνεται να αποτελεί μία ενδιαφέρουσα εναλλακτική για επιχειρήσεις δυναμικές με σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης ικανές να προσελκύσουν Κεφάλαια και από Ξένες Αγορές.

Ε. Έκδοση Ομολογιακού Δανείου

Μία πηγή άντλησης κεφαλαίων η οποία φαίνεται να κερδίζει διαρκώς έδαφος στις προτιμήσεις των Διοικήσεων των εταιρειών αλλά και των επενδυτών, είναι η έκδοση ομολογιακού δανείου. Η μέθοδος αυτή αποτελεί άμεσο τρόπο άντλησης κεφαλαίων-δανεισμού απ' ευθείας από τις πλεονασματικές μονάδες (αποταμιευτές-επενδυτές) στις ελλειμματικές (επιχειρήσεις), ενώ οι όροι του δανεισμού αυτού καθορίζονται από τον Ανάδοχο της έκδοσης (συνήθως Τραπεζικά Ιδρύματα), στην βάση αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης.

ΣΤ. Ευρωπαϊκά ή Εθνικά Προγράμματα

Μία αρκετά διαδεδομένη μορφή χρηματοδότησης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών τα τελευταία χρόνια είναι οι επιδοτήσεις που παρέχονται σε νεοσύστατες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις, προερχόμενες από ειδικά σχεδιασμένα προγράμματα που στοχεύουν στην τόνωση των παραγωγικών δομών μίας οικονομίας (ή μεμονωμένα κάποιων περιοχών ή ακόμα και επιχειρηματικών κλάδων), μέσα από ένα ευρύτερο σύστημα πιστώσεων τέτοιου είδους. Οι επιδοτήσεις αυτές αφορούν είτε στη δωρεάν συνεισφορά στο αρχικό κόστος επένδυσης, είτε στη μορφή κάλυψης τμήματος του χρηματοοικονομικού κόστους - επιδότηση επιτοκίου, είτε σε φορολογικές ελαφρύνσεις. Το σημαντικό στοιχείο είναι ότι η φιλοσοφία χρηματοδότησης διαφέρει από όλες τις προηγούμενες περιπτώσεις αφού

- Δεν απαιτείται η αποπληρωμή των χρηματοδοτικών πόρων που χρησιμοποιή-θηκαν από τον ευνοούμενο

- ü Τα κριτήρια επιλογής από τον χρηματοδοτικό φορέα δεν είναι πάντα βάση των ποσοστών κερδοφορίας, αλλά και βάση κάποιων κοινωνικοοικονομικών παραμέτρων όπως η αύξηση της απασχόλησης ή οι ευρύτερες επιπτώσεις από την υλοποίηση του έργου στον κοινωνικό ιστό (π.χ. περιβαλλοντικές επιπτώσεις).

Οι προαναφερθείσες μορφές χρηματοδότησης αφορούν κεφάλαια για την υλοποίηση ολοκληρωμένων επενδυτικών σχεδίων. Ωστόσο σημαντικό είναι και εκείνο το τμήμα των πηγών που αφορά στη χρηματοδότηση των ενδιάμεσων (Λειτουργικών) Ταμειακών Εκροών ενός επενδυτικού σχεδίου όπως:

Ζ. Χρηματοδοτική μίσθωση - Leasing

Η χρηματοδοτική μίσθωση αφορά στην αγορά παγίου εξοπλισμού μέσω εταιριών leasing. Στην περίπτωση αυτή, η εταιρεία leasing αγοράζει τον εξοπλισμό και τον μισθώνει στην επιχείρηση, έναντι προσυμφωνημένου τιμήματος, για συγκεκριμένη διάρκεια. Η επιχείρηση έχει το πλεονέκτημα (πέρα από τις φορολογικές ελαφρύνσεις) ότι δεν καταβάλλει το πλήρες ποσό για τη χρησιμοποίηση του εξοπλισμού, ενώ στο τέλος, μπορεί να πάρει την κυριότητά του. Παραδείγματα εξοπλισμού που γίνεται αντικείμενο Χρηματοδοτικής Μίσθωσης είναι τα εταιρικά οχήματα, ο ιατρικός εξοπλισμός και οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, μεταξύ άλλων. Πρόσφατα ο θεσμός επεκτάθηκε και στην δυνατότητα σύναψης Χρηματοδοτικής Μίσθωσης για την αγορά ακινήτων προς εμπορική εκμετάλλευση. Έτσι η Χρηματοδοτική Μίσθωση αποτελεί μία δυνατότητα με πολλαπλασιαστικά οφέλη τόσο για την αγορά ακινήτων (Real Estate) όσο και την αναδιάρθρωση των Περιουσιακών Στοιχείων των ίδιων των επιχειρήσεων (βλέπε ειδική αναφορά στο Leasing στο παράρτημα 6).

Η. Κεφάλαιο Κίνησης

Ο ετεροχρονισμός μεταξύ των πληρωμών και εσόδων για μια εταιρεία έχει ως αποτέλεσμα την ανάγκη ύπαρξης ρευστών διαθεσίμων, για να χρηματοδοτήσουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Το κενό αυτό καλύπτει το κεφάλαιο κίνησης, το οποίο προσφέρεται από τις τράπεζες. Το κεφάλαιο κίνησης κατά κανόνα αποτελεί έναν ανοικτό λογαριασμό (με άνω όριο σε ένα χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα) απ' τον οποίο η εταιρεία μπορεί να αντλεί χρήματα (επιβαρυνόμενη με το αντίστοιχο χρηματοοικονομικό κόστος).

Θ. Χρηματοδότηση μέσω ΕΟΜΜΕΧ

Σε αρκετές περιπτώσεις Εθνικά Ινστιτούτα, με σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και την προώθηση της επιχειρηματικής πρωτοβουλίας, αναλαμβάνουν επιμέρους δράσεις για συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων. Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα είναι ο ΕΟΜΜΕΧ (Ελληνικός Οργανισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας) μέσα από την έκδοση εγγυητικών επιστολών υπέρ των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ή ακόμα και συνεταιρισμό επιχειρήσεων). Η έκδοση εγγυητικών επιστολών μέσω των Τραπεζικών Ιδρυμάτων είναι τις περισσότερες φορές εξαιρετικά δυσχερής, αφού απαιτείται ισόποση κατάθεση ποσού μέχρι την επιστροφή της επιστολής σε δεσμευμένο λογαριασμό.

8.1.3 Ρόλος Πρωτογενών και Δευτερογενών Αγορών Χρήματος και Κεφαλαίου

Οι αγορές στις οποίες οι επιχειρήσεις μπορούν να βρουν τα κεφάλαια που χρειάζονται είναι οι αγορές Χρήματος και Κεφαλαίου. Η αγορά Χρήματος είναι αυτή στην οποία διακινούνται χρεόγραφα βραχυχρόνιας διάρκειας, συνήθως έως ένα χρόνο (και με κύριο χαρακτηριστικό τον υψηλό βαθμό ρευστοποίησης και το μικρό κίνδυνο αθέτησης των υποχρεώσεων του εκδότη), ενώ η αγορά Κεφαλαίου είναι η αγορά στην οποία διακινούνται αξιόγραφα μακροχρόνιας διάρκειας (με κύρια χαρακτηριστικά τον μεγαλύτερο σχετικά κίνδυνο αθέτησης των υποχρεώσεων του εκδότη και τη μεγαλύτερη συγκριτικά διάρκεια ζωής).

Οι αγορές Χρήματος και Κεφαλαίου διακρίνονται με τη σειρά τους σε πρωτογενείς και δευτερογενείς. Στις πρωτογενείς αγορές πραγματοποιούνται οι εκδόσεις νέων αξιογράφων-χρεογράφων (εδώ οι συναλλαγές δημιουργούν νέα αξιόγραφα προς διαπραγμάτευση ή την απόσυρση παλαιών), τα οποία μεταβιβάζονται από τους επενδυτές στις επιχειρήσεις που εκδίδουν τα αξιόγραφα αυτά. Η δευτερογενής αγορά είναι η αγορά στην οποία διαπραγματεύονται τα αξιόγραφα-χρεόγραφα μετά την έκδοσή τους. Εδώ η αγοραπωλησία τους πραγματοποιείται μεταξύ των επενδυτών, ενώ οι επιχειρήσεις που τα εκδίδουν δεν αποκτούν νέο κεφάλαιο. Κατ΄ επέκταση και σε σχέση πάντα με την θέση των συναλλασσόμενων ως προς το επίπεδο οργάνωσης της αγοράς, υπάρχει η τριτογενής και τεταρτογενής αγορά.

Ο κυριότερος ρόλος των αγορών αυτών είναι αφενός να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν το θεσμικό πλαίσιο μεταφοράς κεφαλαίων από τις πλεονασματικές στις ελλειμματικές μονάδες, να συντελούν στην αποτελεσματική χρήση των κεφαλαίων αυτών, καθώς και να επιτρέπουν την αγοραπωλησία των χρεογράφων υπό διαπραγμάτευση μεταξύ των επενδυτών.

8.1.4 Διασφάλιση Αρχικού Κεφαλαίου

Το θέμα διασφάλισης του αρχικού Κεφαλαίου αποτελεί πολλές φορές ανασταλτικό παράγοντα, στην εκδήλωση και υλοποίηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών έστω και αν αυτές χαρακτηρίζονται καινοτόμες και ελπιδοφόρες. Οι λόγοι για την αδυναμία διασφάλισης του αρχικού κεφαλαίου είναι συγκεκριμένοι:

- Αδυναμία κάλυψης τμήματος των βασικών αρχικών (start-up) χρηματοδοτικών αναγκών από Ίδια Κεφάλαια του φορέα υλοποίησης.
- Η συντηρητική πολιτική των πιστωτικών ιδρυμάτων για χρηματοδότηση επιχειρηματικών σχεδίων σε φορείς και νέες επιχειρήσεις χωρίς προηγούμενο ιστορικό. Σε μία τέτοια περίπτωση, ακόμα και αν το Πιστωτικό Ίδρυμα πεισθεί για την εφικτότητα και αποδοτικότητα μίας νέας επιχειρηματικής πρότασης, οι απαιτούμενες εγγυήσεις είναι τόσο ψηλές (και τις περισσότερες φορές από προσωπικά περιουσιακά στοιχεία του φορέα υλοποίησης) όπως επίσης και το χρηματοοικονομικό κόστος (διότι το ασφάλιστρο κινδύνου - spread - είναι συγκριτικά πολύ υψηλό) που αποθαρρύνουν την οποιαδήποτε απόφαση.
- Απουσία ενός ολοκληρωμένου νομοθετικού πλαισίου στήριξης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών με τη μορφή επιδοτήσεων (π.χ. Εθνικός Αναπτυξιακός Νόμος κ.λπ.).

- Τελευταίος λόγος, αλλά εξίσου σημαντικός, είναι η άγνοια του δυνητικού φορέα υλοποίησης για τις πιθανές δυνατότητες χρηματοδότησης, ή ακόμα και η έλλειψη παιδείας στην διαδικασία Οικονομικού σχεδιασμού μίας επιχειρηματικής πρότασης.

Παρόλα αυτά δεν θα πρέπει να λησμονούμε ότι την τελευταία 20ετία τόσο η Ελληνική Πολιτεία όσο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσα από προγράμματα ενίσχυσης Επιχειρηματικών πρωτοβουλιών έχουν προσπαθήσει (και θα τολμούσαμε να πούμε σε μεγάλο ποσοστό το έχουν επιτύχει) να ανατρέψουν τα εμπόδια στη διασφάλιση αρχικού Κεφαλαίου. Παράλληλα η ανάπτυξη της αγοράς και η ωρίμανση των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών μέσα από τη δημιουργία εναλλακτικών επενδυτικών σχημάτων, έχουν προσφέρει σημαντικές λύσεις στη διασφάλιση αρχικού κεφαλαίου. Συνοπτικά θα αναφερθούμε στα εξής:

- Η ανάπτυξη παράλληλων χρηματοδοτικών μηχανισμών από τα Τραπεζικά Ιδρύματα, μέσα από τη δημιουργία θυγατρικών εταιρειών οι οποίες εξειδικεύονται σε ειδικά θέματα χρηματοδότησης, απαλλαγμένες από το παραδοσιακό Πλαίσιο των Τραπεζικών Εργασιών (π.χ. εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης - οι οποίες οδηγούν στην εξασφάλιση χρηματοδότησης βασικού μηχανολογικού εξοπλισμού για τις νέες εταιρείες-, Εταιρείες Επιχειρηματικού Κεφαλαίου - οι οποίες αναλαμβάνουν επενδυτικά σχέδια με αυξημένο σχετικά κίνδυνο αλλά κυρίως με διαφορετική φιλοσοφία χρηματοδότησης κ.λπ.).
- Ο σχεδιασμός Αναπτυξιακών Εθνικών Νόμων ή Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, που στις περισσότερες περιπτώσεις ενθάρρυναν την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών ή την επέκταση καινοτόμων επενδυτικών σχεδίων από υφιστάμενες επιχειρήσεις.
- Η ανάπτυξη εναλλακτικών χρηματοδοτικών μηχανισμών, όπως οι Εταιρείες Επιχειρηματικού Κεφαλαίου (Venture Capitals), οι οποίοι έδωσαν ώθηση στην ανάπτυξη νέων καινοτόμων επιχειρηματικών σχεδίων (κυρίως στον τομέα υψηλής τεχνολογίας) ή στην επέκταση υφιστάμενων επιχειρηματικών δομών (μεγαλύτερη ανάλυση για τον ρόλο των Εταιρειών Επιχειρηματικού Κεφαλαίου σε κεφάλαιο που ακολουθεί).

8.1.5 Εγγυήσεις Δανειστών

Οι αγορές έχουν δημιουργήσει τέτοιο πλαίσιο ώστε να δίνουν ένα ικανό ποσοστό εγγυήσεων στους αποταμιευτές-επενδυτές οι οποίοι χορηγούν τα κεφάλαιά τους για χρηματοδότηση επενδύσεων. Θα δούμε αντιπροσωπευτικά περιπτώσεις στις οποίες παρέχονται εγγυήσεις για τα κεφάλαια αυτά:

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

Στην περίπτωση του Τραπεζικού Δανεισμού, προκειμένου να εξασφαλιστεί η τράπεζα έναντι των καταθετών της, οι οποίοι ουσιαστικά παρέχουν και τα κεφάλαια χρηματοδότησης επιχειρηματικών ιδεών, ζητάνε εγγυήσεις από τις χρηματοδοτούμενες εταιρίες. Για παράδειγμα, αν η επιχείρηση με τα χρήματα που έλαβε από το δάνειο αγοράσει κάποιο κτίριο ή μηχανολογικό εξοπλισμό, τα τελευταία υποθηκεύονται, οπότε σε περίπτωση μη αποπληρωμής του δανείου, τα στοιχεία αυτά έρχονται στην ιδιοκτησία της τράπεζας. Επίσης, μια επιχείρηση που υφίσταται όταν αποφασίσει να προχωρήσει σε νέο δανεισμό, αλλά δεν έχει δικά της περιουσιακά στοιχεία, τότε οι μέτοχοι καλούνται να

υποθηκεύσουν κάποιο δικό τους περιουσιακό στοιχείο, προκειμένου να καλυφθεί η Τράπεζα.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ – ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΕΣΩ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

Στην περίπτωση εισαγωγής μιας εταιρίας στο Χρηματιστήριο Αξιών, οι αρχές του έχουν ένα πλήρες κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας και εξασφάλισης των επενδυτών έναντι απάτης. Ένα από τα βασικότερα μέτρα ενδεικτικά αναφέρεται η αναστολή της διαπραγμάτευσης της μετοχής της εταιρίας, σε περίπτωση που έχει αποκαλυφθεί πως δεν έχουν χρησιμοποιηθεί κατάλληλα τα αντληθέντα κεφάλαια ή όταν αποκαλυφθεί δόλος εις βάρος των επενδυτών. Επίσης, στο κανονιστικό αυτό πλαίσιο αναφέρεται ο τρόπος με τον οποίο οι εταιρείες πρέπει να παρουσιάσουν ένα Επιχειρηματικό Σχέδιο, στο οποίο θα πρέπει να αναλύεται η Οικονομική Βιωσιμότητα και επιπλέον η αποδοτικότητα της χρήσης των αντληθέντων, από τους επενδυτές, Κεφαλαίων.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ

Το leasing αποτελεί ένα μέσο χρηματοδότησης επιμέρους στοιχείων ενός επενδυτικού έργου. Προκειμένου οι εταιρίες leasing να καλυφθούν έναντι του κινδύνου οι εταιρίες να μην μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους (που είναι η πληρωμή του μισθώματος, όπως έχει καθοριστεί μεταξύ των 2 πλευρών), δεν μεταβιβάζουν την ιδιοκτησία του εξοπλισμού παρά μόνο εφόσον πληρώσουν και την τελευταία δόση της μίσθωσης. Οι όροι της αγοράς του εξοπλισμού στο τέλος της διάρκειας του συμβολαίου, καθορίζονται από τα συμβαλλόμενα μέρη, καθώς επίσης και οι συνέπειες της μη καταβολής του μισθώματος.

8.1.6 Η Αγορά των Κεφαλαίων Επιχειρηματικού Κινδύνου (Εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου - Venture Capitals)

Οι Εταιρείες Επιχειρηματικού Κεφαλαίου (ΕΕΚ) αποτελούν μια σύγχρονη εναλλακτική πηγή χρηματοδότησης νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών (ή ανάπτυξης υφιστάμενων επιχειρήσεων), που αφορούν κατά κανόνα επενδύσεις υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας. Τα Κεφάλαια αυτά που εναλλακτικά ονομάζονται Κεφάλαια Επιχειρηματικού Κινδύνου, αφορούν στην μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση από επενδυτές σε επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, σε συνδυασμό με συμβουλές που αφορούν την Διοίκηση, με στόχο την εκμετάλλευση των ευκαιριών που οι πρωτοβουλίες παρουσιάζουν. Τα βασικά χαρακτηριστικά τους είναι:

1. Η παροχή μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης (μέσω συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της χρηματοδοτούμενης επιχείρησης)
2. Η παροχή επιχειρηματικών και διοικητικών συμβουλών (μέσω εκπροσώπησης στο Διοικητικό Συμβούλιο της χρηματοδοτούμενης επιχείρησης)
3. Η ρευστοποίηση της απόδοσης με τη μορφή κεφαλαιακών κερδών.

Οι Εταιρίες Κεφαλαίων Επιχειρηματικού Κινδύνου προσφέρουν στις επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχουν χρηματοδότηση είτε με τη μορφή μετοχικού κεφαλαίου, είτε δανείου, είτε και τα δύο. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες επεκτείνονται πέρα από τη χρηματοδότηση και σε έρευνες αγοράς, τεχνογνωσία και οργάνωση. Τα Venture Capitals αποτελούν κεφάλαια (χρηματοδότησης) υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου, αφενός γιατί προωθούν επενδύσεις υψηλής τεχνολογίας και τεχνογνωσίας, αφετέρου διότι οι τοποθετήσεις πραγματοποιούνται

σε νεοσύστατες επιχειρήσεις, που βρίσκονται σε αναπτυξιακή τροχιά και χρειάζονται σημαντικά κεφάλαια. Τα είδη των κεφαλαίων που οι Εταιρίες Επιχειρηματικού Κεφαλαίων, προσφέρουν στις επιχειρήσεις είναι τα ακόλουθα:

1. Κεφάλαια Εκκινήσεως

   Κεφάλαια τα οποία είναι απαραίτητα για τη διερεύνηση του κατά πόσο είναι εφικτή η υπό εξέταση επιχειρηματική ιδέα, στα πρώτα της στάδια. Επομένως χρηματοδοτείται η έρευνα, ανάπτυξη και δημιουργία ενός πρωτοτύπου, πριν την είσοδο της επιχείρησης στην αγορά.

2. Αρχικό Κεφάλαιο

   Κεφάλαια που απαιτούνται για την είσοδο της επιχείρησης στην αγορά και την έναρξη της παραγωγικής διαδικασίας

3. Κεφάλαια Ανάπτυξης

   Κεφάλαια τα οποία είναι απαραίτητα για την περαιτέρω ανάπτυξη της επιχείρησης και τον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής διαδικασίας (αφορά συνήθως υφιστάμενες επιχειρήσεις που επιθυμούν να εκσυγχρονιστούν).

4. Κεφάλαιο Ανόρθωσης

   Τα κεφάλαια αυτά αφορούν τοποθετήσεις σε επιχειρήσεις που είναι ζημιογόνες, ώστε να μπορέσουν να μετατραπούν σε κερδοφόρες. Στις περιπτώσεις αυτές ο κίνδυνος που παρουσιάζει η τοποθέτηση είναι ακόμα μεγαλύτερος, αφενός λόγω της αβέβαιης χρονικής περιόδου που απαιτείται για να παρουσιαστούν θετικά αποτελέσματα και αφετέρου λόγω του αβέβαιου αναμενόμενου οικονομικού οφέλους.

5. Κεφάλαιο Εξαγοράς

   Η τελευταία κατηγορία κεφαλαίων αφορά την εξαγορά μιας επιχειρήσεις είτε από στελέχη της, είτε από άτομα εκτός επιχείρησης, οι οποίοι σκοπεύουν να αναλάβουν τη διοίκησή της.

- ***Κριτήρια επιλογής Επενδυτικών Έργων***

Οι βασικοί παράγοντες οι οποίοι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην επιλογή επενδυτικών έργων είναι δύο, η επιχειρηματική ομάδα η οποία θα διοικήσει τη χρηματοδοτούμενη επιχείρηση και το Επιχειρηματικό Σχέδιο.

- ***Επιχειρηματική Ομάδα - Management Team***

Η ικανότητα της επιχειρηματικής ομάδας να διοικήσει μια επιχείρηση καθώς και η εμπειρία της, θεωρούνται απαραίτητα στοιχεία για να επιτύχει μια επενδυτική πρόταση. Για παράδειγμα, ένας επιχειρηματίας ο οποίος δεν έχει διοικητική εμπειρία στο σχετικό κλάδο στον οποίο σχεδιάζει να δραστηριοποιηθεί, έχει μικρές πιθανότητες να χρηματοδοτηθεί από μια Εταιρία Κεφαλαίων Επιχειρηματικού Κινδύνου. Η επιχειρηματική ομάδα θα πρέπει

πρώτα να έχει ανακαλύψει μια ανεκμετάλλευτη αγορά και στη συνέχεια να έχει καθορίσει τον τρόπο με τον οποίο τα προϊόντα της ή οι υπηρεσίες της θα πουληθούν στην αγορά αυτή. Οι επιχειρηματικοί κεφαλαιούχοι αποφεύγουν συνήθως να χρηματοδοτήσουν προϊόντα τα οποία αναζητούν κάποια αγορά, ενώ είναι πρόθυμοι να χρηματοδοτήσουν επιχειρήσεις που απευθύνονται σε αγορές οι οποίες είναι σε αναζήτηση προϊόντων. Επομένως τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες δεν είναι τόσο σημαντικά όσο πιστεύουν αυτοί οι οποίοι αναζητούν χρηματοδότηση. Η ανεκμετάλλευτη αγορά θα πρέπει να είναι μικρού μεγέθους ώστε να μην ενδιαφέρει πιθανούς ανταγωνιστές και να της επιτρέψει να επιβιώσει στις αρχικές φάσεις της εξέλιξής της. Επιπλέον η αγορά θα πρέπει να παρέχει δυνατότητες μεγάλης και γρήγορης μεγέθυνσης, έτσι ώστε η επιχείρηση να αναπτυχθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα. Το τελευταίο είναι απαραίτητο διότι μόνο τότε η εταιρία επιχειρηματικού κεφαλαίου μπορεί να αποσύρει τα κεφάλαιά της πουλώντας τις μετοχές της επιχείρησης που έχει χρηματοδοτήσει στο χρηματιστήριο (εφόσον φυσικά έχουν εισαχθεί οι μετοχές της στο Χρηματιστήριο) ή σε κάποια άλλη εταιρία.

- ***Επιχειρηματικό Σχέδιο - Business Plan***

Το business plan είναι ένα εμπιστευτικό έγγραφο το οποίο περιγράφει το προτεινόμενο προϊόν, την πιθανή του αγορά (καθώς και έρευνα και ανάλυσή της), την τεχνολογία και τους πόρους που θα χρησιμοποιηθούν (π.χ. κεφάλαια, προσωπικό, κτίρια, μηχανήματα κ.ο.κ.) και τα λειτουργικά και χρηματοοικονομικά σχέδια. Το κείμενο θα πρέπει να είναι πραγματοποιήσιμο και να απεικονίζει λογικές εναλλακτικές προσδοκίες τις οποίες η επιχειρηματική ομάδα και η εταιρία επιχειρηματικού κεφαλαίου θεωρούν ότι είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν.

Λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες αυτούς, και συνεκτιμώντας όλες τις προαναφερθείσες παραμέτρους, οι ΕΕΚ προχωρούν στην χρηματοδότηση των επιχειρήσεων.

- ***Αποδέσμευση των επιχειρηματικών κεφαλαίων από τις επενδύσεις***

Μετά τη πραγματοποίηση της επένδυσης η εταιρεία ΕΚ θα πρέπει να παρακολουθεί συνεχώς την επένδυση και να προσπαθεί για την περαιτέρω αύξηση της αξίας της. Βασική επιδίωξη της, εκτός από την άμεση λήψη μερισμάτων, είναι η ρευστοποίηση της επένδυσης με ένα κεφαλαιακό κέρδος (capital gain), μετά από τρία έως δέκα χρόνια, αλλά οπωσδήποτε πριν από το στάδιο λήξεώς της. Για να αποκομίσει όμως κεφαλαιακά κέρδη η εταιρία επιχειρηματικού κεφαλαίου, θα πρέπει να υπάρχει ένας μηχανισμός αποδέσμευσης των κεφαλαίων από την επένδυση. Η αποδέσμευση αυτή μπορεί να γίνει ως εξής:

Α. <u>Πώληση μετοχών μέσω του χρηματιστηρίου</u>

Όταν η χρηματοδοτούμενη επιχείρηση έχει αναπτυχθεί σε σημείο που να χρειάζεται σημαντικά νέα κεφάλαια, είναι πιθανό να αποφασισθεί η πώληση των μετοχών της στο κοινό. Αυτό μπορεί να γίνει είτε με πώληση νέων μετοχών στην πρωτογενή αγορά είτε με πώληση υφιστάμενων μετοχών στη δευτερογενή αγορά εφόσον φυσικά έχουν ήδη εισαχθεί οι μετοχές της εταιρίας στο χρηματιστήριο. Η πώληση μετοχών στην πρωτογενή αγορά θεωρείται ότι είναι η πιο συνηθισμένη μορφή αποδέσμευσης της εταιρίας επιχειρηματικού κεφαλαίου από την επένδυσή της.

Β. Εξαγορά από μια μεγάλη εταιρία

Η δεύτερη σε συχνότητα μορφή αποδέσμευσης της εταιρίας επιχειρηματικού κεφαλαίου από την επένδυσή της είναι η εξαγορά του μεριδίου της ή ολόκληρης της χρηματοδοτούμενης επιχείρησης από μια μεγάλη εταιρία η οποία έχει αξιολογήσει θετικά τα αποτελέσματα ή τις προοπτικές της επιχείρησης.

Γ. Χρηματοδότηση από μια παραδοσιακή πηγή

Στο στάδιο αυτό ανάπτυξης της επιχείρησης είναι πιθανό μια παραδοσιακή πηγή χρηματοδότησης (π.χ. μια τράπεζα) να είναι διατεθειμένη να αντικαταστήσει τον επιχειρηματικό κεφαλαιούχο εξαγοράζοντας τη συμμετοχή του στην επιχείρηση.

Μια άλλη εναλλακτική αποτελεί η εξαγορά του μεριδίου του επιχειρηματικού κεφαλαιούχου από την ίδια τη χρηματοδοτούμενη επιχείρηση, η αναδιοργάνωση της χρηματοδοτούμενης επιχείρησης και ρευστοποίηση της χρηματοδοτούμενης επιχείρησης.

- ***Η σχέση των εταιρειών κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου με τη διοίκηση της εταιρείας***

Ως προς το βαθμό εμπλοκής των εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου, στην διοίκηση και στην διαδικασία λήψης αποφάσεων της εταιρείας, διακρίνουμε τις εξής περιπτώσεις:

1. Η κατηγορία των εταιρειών που πολιτική τους είναι να υπάρχει στενή σχέση με τον επιχειρηματία (μέσα από την ανάληψη θέσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο με σχετικά ισχυρή πλειοψηφία) και να παρακολουθεί στενά την επένδυση συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της εταιρείας ή την διασφάλιση της τοποθέτησης τους.
2. Η κατηγορία των εταιρειών που δεν έχουν συμμετοχή στην διοίκηση και γενικότερα τις εταιρικές υποθέσεις.
3. Τέλος μεταξύ των δύο παραπάνω κατηγοριών βρίσκεται μια κατηγορία εταιρειών, οι οποίες αντιπροσωπεύονται στο Διοικητικό Συμβούλιο, ως παρατηρητές χωρίς την δυνατότητα συμμετοχής στις εταιρικές αποφάσεις.

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ - VENTURE CAPITAL

Εταιρίες:

ALPHA VENTURES
ΜΕΡΛΙΝ 8, 106 71 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3627710, FAX: 3619532

GLOBAL FINANCE AE
ΠΛΑΤΕΙΑ ΦΙΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ 14, 106 73 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 7208900, FAX: 7292643

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕΚΕΣ
ΚΑΤΟΥΝΗ 16-18, 546 25 ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΤΗΛ.: 031-540480, FAX: 031-540564

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ
ΛΕΩΦ. ΑΜΑΛΙΑΣ 12-14, 102 36 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3319560, FAX: 3319569

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ & ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ
ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 58, 151 25 ΜΑΡΟΥΣΙ
ΤΗΛ.: 6175100, FAX: 6199170

ΙΘΑΚΗ VENTURE CAPITAL
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ 4 & Λ. ΣΥΓΓΡΟΥ 128, 176 71 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 9248772, FAX: 9248878

Εξειδικευμένα Τμήματα Τραπεζών:

ΕΤΒΑ
Δ/νση Επενδύσεων και Ομίλου
ΛΕΩΦ. ΣΥΓΓΡΟΥ 87, 117 45 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 9242900, FAX: 9241513

ΕΤΕΒΑ
Δ/νση Διαχείρισης Χαρτοφυλακίων & Συμμετοχών
Λ. ΑΜΑΛΙΑΣ 12-14, 10236 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3250621, 3296413, FAX: 3296350

ΠΕΙΡΑΙΩΣ PRIME BANK
ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑΣ 75, 115 21 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 7250323-30, FAX: 7236747

8.2 Οδηγός Βιβλιογραφίας

8.2.1 Βιβλιογραφία

Boobyer, C. (1997), 'Leasing Finance', Euromoney.

Brealey, R. and Myers, S. (2003), 'Principles of Corporate Finance, Irwin/McGraw-Hill.

Brigham, E. and Capenski, L. (1999), "Financial Management", Edition Dryden Press.

Brigham E. and Weston F. (1990), «Βασικές Αρχές Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης και Πολιτικής», Εκδόσεις Παπαζήση.

Copeland, T.E. and Weston, J.F. (1988), "Financial Theory and Corporate Policy", Addison Wesley, Third Edition.

Diacogiannis, G. (1994), "Financial Management: A Modelling Approach using Spreadsheets", McGraw Hill.

Fabozzi, F. and Modigliani, F. (1996), 'Capital Markets, Institutions and Increments', Prentice-Hall.

Gardner, D. (1996), 'Introduction to Venture Capital', Pitman.

Lerner, J. (2000), 'Venture Capital and Private Equity', Wiley Publications.

Ross, S. (1999), 'Essentials of Corporate Finance', Irwin/McGraw-Hill.

Ross, S., Westerfield, R. and Jaffe, J. (2002), 'Corporate Finance', Irwin/McGraw-Hill.

Write, M. and Robbie, K. (1999), 'Management Buy-Outs and Venture Capital', Edward Elgar.

Lumby, S. and Jones, C. (1999), "Investment Appraisal and Financial Decisions", Edition Thomson Learning.

Samuels, J.M. and Wilkes, F.M. (1986), "Management of Company Finance", Van Nostrand Reinhold (International).

Smith, C.W. Jr. (1990), "The Modern Theory of Corporate Finance", McGraw Hill.

Γαλάνης, Β. (2000), 'Leasing, Factoring, Forfeiting, Franchising and Venture Capital', Εκδόσεις Σταμούλης.

Θωμαδάκης, Σ., Ξανθάκης, Μ. (1990), 'Αγορές Χρήματος και Κεφαλαίου', Εκδόσεις Σάκουλας.

Καραθανάσης, Γ. (1994), 'Αξιολόγηση Επενδύσεων, Χρηματοδοτήσεις και Χρηματιστηριακές Αγορές', Εκδόσεις Το Οικονομικό.

Καραθανάσης, Γ. (1999), 'Βασικές Αρχές Χρηματοδοτικής Διοίκησης και Χρηματιστηριακές Αγορές', Εκδόσεις Μπένου.

Καραθανάσης, Γ. (1990), 'Ειδικά Θέματα Χρηματοδότησης', Εκδόσεις Το Οικονομικό.

Μητσιόπουλος Ι. (1992), «Χρηματοδοτική Μίσθωση - Financial Leasing», Εκδόσεις Το Οικονομικό.

8.2.2 Αρθρογραφία

Åstebro, T. and Bernhardt, I. (2003), 'Start-up financing, owner characteristics, and survival, Journal of Economics and Business, Volume 55, Issue 4, 303-319.

Casey, C. (2001), 'Corporate valuation, capital structure and risk management: A stochastic DCF approach, European Journal of Operational Research, Volume 135, Issue 2, 311-325.

Chen, A., Hung, M. and Mazumdar, S. (1995), 'Loan covenants and corporate debt policy under bank regulations, Journal of Banking & Finance, Volume 19, Issue 8, 1419-1436.

Cobham, D. and Subrahmanyam, R. (1998), 'Corporate finance in developing countries: New evidence for India, World Development, Volume 26, Issue 6, 1033-1047.

Davila, A., Foster, G. and Gupta, M. (2003), 'Venture capital financing and the growth of start-up firms, Journal of Business Venturing, Volume 18, Issue 6, 689-708.

Denis, D. and Mihov, V. (2003), 'The choice among bank debt, non-bank private debt, and public debt: evidence from new corporate borrowings, Journal of Financial Economics, Volume 70, Issue 1, 3-28.

Goergen, M. and Renneboog, L. (2001), 'Investment policy, internal financing and ownership concentration in the UK, Journal of Corporate Finance, Volume 7, Issue 3, 257-284.

Graham, J. and Harvey, C. (2001), 'The theory and practice of corporate finance: evidence from the field, Journal of Financial Economics, Volume 60, Issues 2-3, 187-243.

Gupta, J., Chevalier, A. and Dutta, S. (2003), 'Multicriteria model for risk evaluation for venture capital firms in an emerging market context, European Journal of Operational Research, forthcoming.

Güven, S. and Kaynarc, A. (1998), 'An Integrated Investment and Financial Planning Model, International Transactions in Operational Research, Volume 5, Issue 2, 123-136.

Heidenberger, K., Schillinger, A. and Stummer, C. (2003), 'Budgeting for research and development: a dynamic financial simulation approach, Socio-Economic Planning Sciences, Volume 37, Issue 1, 15-27.

Jarillo, J. (1989), 'Entrepreneurship and growth: the strategic use of external resources', Journal of Business Venturing, Volume 4, Issue 2, 133-147.

Kaiser, K. and Stouraitis, A. (1995), 'Value creation through corporate restructuring: European divestitures, European Management Journal, Volume 13, Issue 2,164-174.

Lipson, M. (2003), 'Market microstructure and corporate finance, Journal of Corporate Finance, Volume 9, Issue 4, 377-384.

Randøy, T. and Goel, S. (2003), 'Ownership structure, founder leadership, and performance in Norwegian SMEs: implications for financing entrepreneurial opportunities, Journal of Business Venturing, Volume 18, Issue 5, 619-637.

Strulik, H. (2003), 'Capital tax reform, corporate finance, and economic growth and welfare, Journal of Economic Dynamics and Control, Volume 28, Issue 3, 595-615.

8.2.3 Web- Sites

www.evca.com
www.europa.eu.int
www.cordis.lu
www.ecb.com
www.eommex.gr
www.hba.gr
www.ypetho.gr

8.3 Παραδείγματα – Ασκήσεις

8.3.1 Παράδειγμα 1

Η εταιρία Ζητα, εισηγμένη στο Χρηματιστήριο, η οποία δραστηριοποιείται στο τομέα της παρασκευής ειδών τυποποίησης, στην Αθήνα, πρόκειται μετά από μια έρευνα αγοράς που πραγματοποίησε να κατασκευάσει μια μονάδα παραγωγής στη Θεσσαλονίκη. Στόχος της είναι να εδραιώσει τη θέση της και να μπει σε μια νέα αγορά. Για την νέα μονάδα, η οικονομική διεύθυνση της εταιρίας εκτιμά πως θα χρειαστεί κεφάλαια της τάξης των 1.450.000€, για να έχει μια πλήρη γραμμή παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων χώρων. Ποιες εναλλακτικές μπορεί να χρησιμοποιήσει για την χρηματοδότηση του έργου αυτού;

Εναλλακτική 1:

Η εταιρία μπορεί να προχωρήσει στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, με την έκδοση νέων μετοχών, τις οποίες μπορεί να μεταβιβάσει σε νέους ή στους παλιούς μετόχους, και να αντλήσει τα απαραίτητα κεφάλαια για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Για παράδειγμα, μπορεί να προχωρήσει στην έκδοση 145.000 μετοχών ονομαστικής αξίας 10 €, τις οποίες πουλάει στους παλιούς μετόχους (με δικαίωμα προτίμησης) και σε νέους. Η εταιρία πρέπει να πείσει μέσω του Ενημερωτικού της Δελτίου τις προοπτικές του επενδυτικού έργου, ώστε να προσελκύσει επενδυτές.

Εναλλακτική 2:

Εναλλακτικά, η εταιρία μπορεί να δανειστεί από τον τραπεζικό τομέα και ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το αναγκαίο ποσό, αφού δώσει τις απαραίτητες εγγυήσεις. Για παράδειγμα η εταιρία μπορεί να συνάψει δάνειο ύψους 1.450.000 €, διάρκειας 15 ετών, με κυμαινόμενο επιτόκιο, από την τράπεζα Β, ώστε να υλοποιήσει το έργο.

Εναλλακτική 3:

Η τρίτη εναλλακτική είναι ο συνδυασμός των 2 προηγουμένων επιλογών, δηλαδή ένα μικτό σχήμα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου και δανεισμού, ώστε να εκμεταλλευτεί τυχόν ευκαιρίες που υφίστανται και στην αγορά χρήματος, και στην αγορά κεφαλαίου.

Εναλλακτική 4:

Η τελευταία εναλλακτική αποτελεί την άμεση χρηματοδότηση από τους επενδυτές και την έκδοση ομολογιακού δανείου, προκειμένου να συγκεντρώσει το απαραίτητο κεφάλαιο.

Στην περίπτωση αυτή ωστόσο πρέπει να επιβαρυνθεί με το χρηματοοικονομικό κόστος δανεισμού, πληρώνοντας τόκους στους κατόχους των ομολόγων.

8.3.2 Παράδειγμα 2

Η εταιρία Datanet δραστηριοποιείται στο χώρο του Internet, ως παροχέας υπηρεσιών Internet, και επιθυμεί να φέρει στην αγορά που δραστηριοποιείται ένα λογισμικό εκπαίδευσης σε πραγματικό χρόνο. Η αγορά ακόμα δεν είναι αρκετά ώριμη να υποδεχθεί μια τέτοια υπηρεσία, ωστόσο η διαρκώς αυξανόμενη χρήση του διαδικτύου θα επιτρέψει σε ένα ορίζοντα 5ετίας να γίνει απαραίτητο εργαλείο για τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς. Η εταιρία πρόκειται να συστήσει μια θυγατρική εταιρία η οποία και θα ασχολείται αποκλειστικά με την επεξεργασία του λογισμικού αυτού και την παραμετροποίησή του, ώστε να είναι χρηστικό στην ελληνική πραγματικότητα (πλατφόρμα μεταφρασμένη, δημιουργία standards στα δεδομένα των ελληνικών επιχειρήσεων). Όσον αφορά το κόστος επένδυσης, αυτό εκτιμάται σε 800.000€ τον πρώτο χρόνο και 100.000€ για κάθε ένα από τα επόμενα 4 χρόνια.

Προκειμένου να χρηματοδοτηθεί αυτό το επιχειρηματικό πλάνο, η εταιρία συνεργάζεται με μια Εταιρία Κεφαλαίων Επιχειρηματικού Κινδύνου, η οποία θα προσφέρει τα απαραίτητα κεφάλαια. Το χρηματοδοτικό πλάνο έχει ως εξής:

Η Εταιρία Κεφαλαίων Επιχειρηματικού Κινδύνου θα συμμετάσχει στο μετοχικό κεφάλαιο της νεοσύστατης εταιρίας, αγοράζοντας το 40% των μετοχών, ήτοι 320.000 €. Επιπλέον, προκειμένου να υπάρχει μα παρακολούθηση και μια υποστήριξη σε επίπεδο διοίκησης, η ΕΚΕΚ τοποθετεί ένα συνεργάτη της, ο οποίος έχει πολυετή πείρα στο τομέα της νέας τεχνολογίας, στο Διοικητικό Συμβούλιο της νεοσύστατης εταιρίας.

Επομένως με τον τρόπο αυτό η εταιρία καταφέρνει να βρει τα απαραίτητα κεφάλαια ώστε να επενδύσει σε νέα τεχνολογία και γνώση, αφετέρου η ΕΚΕΚ επενδύει σε μια καινοτόμα ιδέα, με σκοπό να αποκομίσει στην 5ετία κεφαλαιακά κέρδη της τάξεως του 45% (συνολικά).

8.4 Παραρτήματα

8.4.1 Παράρτημα 1: European Investment fund – Start Up Policy, ETF Start-up Guidelines

8.4.2 Παράρτημα 2: European Investment Fund- Seed Policy, Seed Capital Actions Guidelines

8.4.3 Παράρτημα 3: European Venture Capital Association Performance of Venture Capitals in Europe

8.4.4 Παράρτημα 4: European venture Capital Association Case studies of venture Capitals in Europe

8.4.5 Παράρτημα 5: European Venture Capital Association Development of private equity and Venture Capital in European Union Member states

8.4.6 Παράρτημα 6: Χρηματοδοτικά εργαλεία και εταιρείες στην Ελλάδα Αναπτυξιακός Νόμος, Χρηματοδοτική Μίσθωση Leasing

8.4.6.1 Αναπτυξιακός Νόμος 2601/ 98 (ΦΕΚ 81^{A}/98).

Επενδυτικοί φορείς:

Οι επενδυτικοί φορείς διακρίνονται σε **νέους** (επιχειρήσεις που συστάθηκαν την τελευταία πενταετία) και **παλαιούς**.

Παρεχόμενα είδη ενισχύσεων:

Διακρίνουμε δύο «πακέτα» κινήτρων:

Α. Επιχορήγηση ή/και επιδότηση τόκων ή/και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης
Β. Φορολογική απαλλαγή και επιδότηση τόκων αν ληφθεί επενδυτικό δάνειο.

Οι νέοι φορείς έχουν **εναλλακτική** πρόσβαση και στα δύο πακέτα ενισχύσεων ενώ οι παλαιοί έχουν πρόσβαση μόνο στο δεύτερο πακέτο.

Επιχορήγηση:

Ο περιορισμός για τους παλαιούς φορείς, αίρεται σε ορισμένες περιπτώσεις όπως τα πολυετή ολοκληρωμένα επιχειρηματικά σχέδια, οι καινοτομικές επενδύσεις, οι επενδύσεις ανανεώσιμων μορφών ενέργειας, προστασίας περιβάλλοντος κ.λπ. Σε ορισμένες δε περιπτώσεις, όπως στις επενδύσεις στην Αλβανία, στις επενδύσεις τεχνικών εταιρειών κ.λπ., παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης είτε σε νέους είτε σε παλαιούς φορείς.

Επίσης, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να γνωρίζουν ότι βασική προϋπόθεση για τη διαμόρφωση του ποσοστού επιχορήγησης είναι οι δημιουργούμενες νέες θέσεις απασχόλησης, συνδέεται δηλαδή αυτή με την αυξημένη έμφαση που αποδίδεται στην αντιμετώπιση της ανεργίας (44,000 Euro ανά δημιουργούμενη θέση εργασίας).

Επιδότηση τόκων:

Το επενδυτικό δάνειο πρέπει να έχει εγκριθεί από τη χρηματοδοτούσα Τράπεζα και να είναι μεσομακροπρόθεσμο τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας. Η επιδότηση των τόκων παρέχεται για χρονικό διάστημα 6 ετών.

Φορολογικά κίνητρα:

Η ενίσχυση αυτή συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος μη διανεμομένων κερδών της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση της επένδυσης ή του προγράμματος, με το σχηματισμό ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού.

Περιοχές κινήτρων:

Η επικράτεια κατανέμεται σε τέσσερις περιοχές οι οποίες διαφοροποιούνται ως προς το είδος και το βαθμό των παρεχόμενων ενισχύσεων. Έτσι, η περιοχή Δ΄ παρέχει τα μεγαλύτερα κίνητρα, η περιοχή Γ΄ θεωρείται ζώνη μέσου βαθμού ενίσχυσης, η περιοχή Β΄ χαμηλότερου βαθμού ενίσχυσης, ενώ η περιοχή Α΄ παρέχει κίνητρα μόνο για ειδικές επενδύσεις.

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζονται συνοπτικά τα είδη των παρεχόμενων ενισχύσεων κατά περιοχή:

Συνοπτικός Πίνακας 8.1

Παρεχόμενων Ενισχύσεων κατά Περιοχή

	Νέες Επιχειρήσεις	**Παλαιές Επιχειρήσεις**
Περιοχή Δ΄	Επιχορήγηση 40% Επιδότηση τόκων 40%	Επιδότηση τόκων 40% 100 % της επένδυσης εκπίπτει από τα κέρδη της 10ετίας
Περιοχή Γ΄	Επιχορήγηση 30% Επιδότηση τόκων 30%	Επιδότηση τόκων 30% 70% της επένδυσης εκπίπτει από τα κέρδη της 10ετίας
Περιοχή Β΄	Επιχορήγηση 15% Επιδότηση τόκων 15%	Επιδότηση τόκων 15% 40% της επένδυσης εκπίπτει από τα κέρδη της 10ετίας
Περιοχή Α΄ **Κίνητρα μόνο για ειδικές επενδύσεις**	Επιχορήγηση 25% Επιδότηση τόκων 25%	Επιδότηση τόκων 25% 60% της επένδυσης εκπίπτει από τα κέρδη της 10ετίας.

Π Ε Ρ Ι Ο Χ Ε Σ

ΠΕΡΙΟΧΗ Δ΄

Περιλαμβάνει τους νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου, το ΒΙ.ΠΕ (Βιομηχανική Περιοχή) ΕΤΒΑ της περιφέρειας Ηπείρου, τα νησιά με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 1991, τα νησιά Σάμος, Χίος, Λέσβος, Ικαρία, Σαμοθράκη, Θάσος, το νομό Δωδεκανήσου (πλην της περιοχής του γενικού πολεοδομικού σχεδίου της πόλης της Ρόδου και την παραμεθόρια ζώνη του Ηπειρωτικού τμήματος της χώρας σε απόσταση 20 χλμ. από τα σύνορα (η ζώνη αυτή εκτείνεται στους νομούς Δράμας, Σερρών, Κιλκίς, Πέλλης, Φλώρινας, Καστοριάς, Θεσπρωτίας και Ιωαννίνων).

Συγκεκριμένα, κατά περιφέρεια, οι δήμοι και οι κοινότητες είναι οι εξής:

Α. Περιφέρεια Ανατ. Μακεδονίας - Θράκης

Νομός Δράμας
Δήμοι: Κάτω Νευροκοπίου, Σιδηρονέρου, Παρανεστίου, Δράμας, Προσοτσάνης.

Β. Περιφέρεια Κεντρ. Μακεδονίας

Νομός Σερρών
Δήμοι: Κερκίνης, Πετριτσίου, Σιδηροκάστρου, Σερρών, Σκοτούσσης, Ηρακλείας και Κοινότητες Προμαχώνας, Αγκίστρου, Αχλαδοχωρίου, Άνω Βροντούς, Ορεινής.

Νομός Κιλκίς
Δήμοι: Αξιούπολης, Πολυκάστρου, Δοϊράνης, Μουριών, Κρουσσών, Χέρσου, Κιλκίς, Ευρωπού, Γουμένισσας και Κοινότητα Λιβαδιών.
Νομός Πέλλης
Δήμος Βεγορίτιδας, Αριδαίας, Εξαπλατάνου, Έδεσσας, Κύρρου.

Γ. Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Νομός Φλώρινας
Δήμοι: Πρεσπών, Κάτω Κλεινών, Μελίτης, Φλώρινας, Αμυνταίου, Περάσματος και Κοινότητα Κρυσταλλοπηγής

Νομός Καστοριάς
Δήμος Μακέδνων, Νεστορίου, Ακριτών, Καστρακίου, Κορεστίου, Βιτσίου, Καστοριάς, Αγίας Τριάδος, Ορεστιάδος, Αρρένων, Αλιάκμονα και Κοινότητα Καστρακίου.

Δ. Περιφέρεια Ηπείρου

Νομός Θεσπρωτίας
Δήμος Σαγιάδας, Φιλιατών, Ηγουμενίτσας, Παραποτάμου, Παραμυθιάς, Συβοτών.

Νομός Ιωαννίνων
Δήμοι: Δελβινακίου, Άνω Πωγωνίου, Κόνιτσας, Άνω Καλαμά, Καλπακίου, Κεντρικού Ζαγορίου, Τύμφης, Μαστοροχωρίων, Μολοσσών, Ευρυμενών, Εχάλης, Ζίτσας και Κοινότητες: Αετομηλίτσας, Λαβδάνης, Πάπιγκου, Φούρκας.

ΠΕΡΙΟΧΗ Γ΄

Περιλαμβάνει, τη ζώνη Λαυρεωτικής, τα νησιά Σκιάθος, Σκόπελος, Ζάκυνθος, Κέρκυρα, Κεφαλληνία, Λευκάδα, Εύβοια, Σύρος, Θήρα, Άνδρος, Μήλος, Μύκονος, Νάξος, Πάρος, Τήνος, Κρήτη και όλες τις περιφέρειες, νομούς και τμήματα νομών που δεν εντάσσονται στις Α΄, Β΄ και Δ΄ περιοχές.

ΠΕΡΙΟΧΗ Β΄

Περιλαμβάνει τη ΒΙ.ΠΕ ΕΤΒΑ, την επαρχία Λαγκαδά και το τμήμα δυτικά του ποταμού Αξιού του ν. Θεσσαλονίκης, την επαρχία Τροιζηνίας του ν. Αττικής και τη νήσο Πόρο.

ΠΕΡΙΟΧΗ Α΄

Περιλαμβάνει το νομό Αττικής καθώς και τα νησιά Αίγινα, Σαλαμίνα, Σπέτσες και το νομό Θεσσαλονίκης πλην των τμημάτων που εντάσσονται στις λοιπές περιοχές.

Υποχρεωτική η εγκατάσταση των νέων μονάδων σε ΒΙΠΕ

Οι ενισχύσεις του νόμου για τις επενδύσεις ή επιχειρηματικά σχέδια που αφορούν σε ίδρυση μεταποιητικών μεταποιητικών μονάδων σε νομούς στους οποίους λειτουργούν ΒΙΠΕ ΕΤΒΑ εφαρμόζονται μόνο με την προϋπόθεση ότι οι ιδρυόμενες αυτές μονάδες εγκαθίστανται μέσα σ' αυτές, πλην των εξαιρέσεων της κατά περίπτωση αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής.

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ 2601

Εξαρτάται από το είδος της επιχείρησης (μεταποιητική, ξενοδοχειακή, αγροτική κ.λπ.), το είδος της επένδυσης, (αν πρόκειται δηλ. για εκσυγχρονισμό υπάρχουσας μονάδας ή ίδρυση και επέκταση υφιστάμενων, προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης ή αγορά εξοπλισμού κ.λπ.) και την περιοχή. Σχετικό, είναι το άρθρο 6 του νόμου το οποίο αναφέρεται κατά περίπτωση και θα πρέπει οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις να το συμβουλευτούν. Πάντως, ενδεικτικά αναφέρουμε ότι για τις μεταποιητικές, ορίζονται: α) κατώφλι για την υπαγωγή επενδύσεων νέων μονάδων τα 135.000 Euro (75.000 Euro στα νησιά), β) κατώφλι 30.000 Euro για τις περιπτώσεις εκσυγχρονισμού υφιστάμενων μονάδων, γ) 75.000 Euro για προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης, δαπάνες μελετών, αγοράς καινούργιου εξοπλισμού, έξοδα πιστοποίησης και διασφάλισης ποιότητας κ.λπ. Από τα παραπάνω, εξαιρείται η ζώνη Α στην οποία όπως αναφέρεται παραπάνω, ισχύει το καθεστώς ενίσχυσης ειδικών επενδύσεων καθώς και τα οριζόντια κίνητρα που αφορούν όλη την επικράτεια.

ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Με αποφάσεις του ΥΠ.ΕΘ.Ο. οι οποίες ισχύουν για δύο έτη από την έκδοσή τους, καθορίζονται οι χώρες και οι συγκεκριμένες περιοχές αυτών για τις οποίες προβλέπεται η ενίσχυση της επιχορήγησης σε ορισμένες κατηγορίες επενδύσεων όπως για ίδρυση παραγωγικών μονάδων. Το ποσοστό επιχορήγησης είναι 25%.

Αλβανία: Ενισχύονται επενδυτικά σχέδια 90.000 - 690.000 Euro μεταποιητικών επιχειρήσεων σε ποσοστό 30%.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 40% της επένδυσης.

ΒΑΣΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η βιωσιμότητα των επενδυτικών σχεδίων
Η οικονομική δραστηριότητα της επιχείρησης
Τα πρόσθετα κριτήρια υπαγωγής των βιώσιμων επενδύσεων.

8.4.6.2 *Χρηματοδοτική μίσθωση - Leasing*

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ (LEASING)

Είναι μία σύγχρονη μέθοδος μεσομακροπρόθεσμης χρηματοδότησης επιχειρήσεων και επαγγελματιών για την απόκτηση παγίων στοιχείων, δηλ. εξοπλισμού και ακινήτων για επαγγελματική χρήση.

Κάθε επιχείρηση ανεξάρτητα από νομική μορφή και μέγεθος, καθώς και κάθε επαγγελματίας μπορεί να χρησιμοποιήσει αυτή τη μορφή χρηματοδότησης.

Η επιχείρηση ή ο επαγγελματίας επιλέγει τον εξοπλισμό ή το ακίνητο που θεωρεί κατάλληλο για τις ανάγκες του, η εταιρεία Leasing αγοράζει τον εξοπλισμό αυτό από τον προμηθευτή ή το ακίνητο από τον ιδιοκτήτη του και στη συνέχεια ενοικιάζει το μεν εξοπλισμό για περίοδο τουλάχιστον 3 χρόνων, το δε ακίνητο τουλάχιστον για 10 χρόνια. Στο τέλος της μισθωτικής περιόδου, ο μισθωτής μπορεί είτε να εξαγοράσει το πάγιο (εξοπλισμός-ακίνητο) έναντι συμβολικού τιμήματος είτε να ανανεώσει τη σύμβαση για ορισμένο χρόνο.

ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ LEASING - ΑΝΑΓΚΕΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΥΝ

1. ΑΠΛΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ (DIRECT LEASING):

Είναι μία σύγχρονη υπηρεσία που προσφέρει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες να αποκτήσουν:

Κινητό Εξοπλισμό:

Καινούργιο ή μεταχειρισμένο εξοπλισμό από την Ελλάδα ή το εξωτερικό, όπως: μηχανήματα κάθε είδους, οχήματα επιβατηγά και φορτηγά, έπιπλα, ηλεκτρονικό

εξοπλισμό, τηλεφωνικά κέντρα και δίκτυα, κλιματιστικά, εξοπλισμό ιατρείων, ξενοδοχείων και εστιατορίων, αγροτικά και οδοποιητικά μηχανήματα κ.λπ.

Επαγγελματική στέγη:

Γραφεία, καταστήματα, βιομηχανικά και βιοτεχνικά κτίρια, εμπορικά και εκθεσιακά κέντρα, αποθήκες και άλλα ακίνητα για επαγγελματική χρήση. Η επαγγελματική στέγη μπορεί να αποτελείται από αυτοτελή ακίνητα αλλά και οριζόντιες ή κάθετες ιδιοκτησίες.

Έτσι οι επιχειρήσεις και οι ελεύθεροι επαγγελματίες αποκτούν τα μέσα για την άσκηση της δραστηριότητάς τους και συγχρόνως εκμεταλλεύονται όλα τα φορολογικά και λοιπά πλεονεκτήματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης, χωρίς να δεσμεύουν πλέον σημαντικά ίδια κεφάλαια.

2. ΠΩΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΜΙΣΘΩΣΗ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (SALE & LEASE BACK):

Η επιχείρηση που επιθυμεί να βελτιώσει τη ρευστότητά της με τη μετατροπή σε κεφάλαιο κίνησης των κεφαλαίων της που έχουν επενδυθεί σε εξοπλισμό και επιχειρηματικά ακίνητα, μπορεί να πουλήσει τα πάγια αυτά στοιχεία στην εταιρεία Leasing και στη συνέχεια να τα μισθώσει, κάνοντας χρήση του θεσμού του leasing. Με τη λύση αυτή δίνεται ακόμη η δυνατότητα στην επιχείρηση να βελτιώσει την εικόνα του ισολογισμού της μέσω της εξόφλησης τυχόν βραχυχρόνιου δανεισμού της που χρηματοδότησε την απόκτηση των παγίων.

Οι ελεύθεροι επαγγελματίες δεν επιτρέπεται να πουλήσουν στην εταιρεία leasing τα επαγγελματικά τους ακίνητα και στη συνέχεια να τα μισθώσουν. Επιτρέπεται όμως να πουλήσουν τον εξοπλισμό τους.

3. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ LEASING, ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ ΚΑΙ ΜΙΣΘΩΤΗ (VENDOR LEASING):

Η συνεργασία μεταξύ της εταιρίας leasing και του προμηθευτή εξοπλισμού, με διάφορα σχήματα, συμβάλλει στην αύξηση των πωλήσεων και των δύο μερών. Ο προμηθευτής πωλεί στην εταιρία leasing, σε τιμή μετρητοίς, τον εξοπλισμό που επιθυμεί ο επενδυτής, ο οποίος στη συνέχεια τον αποκτά κάνοντας χρήση του θεσμού του leasing.

Ωφέλειες για το μισθωτή-επενδυτή από τη χρήση του leasing:

- Τα μισθώματα που καταβάλλονται στην εταιρία leasing για τον εξοπλισμό και το τμήμα των μισθωμάτων που αφορά σε κτίριο, θεωρούνται δαπάνες και μειώνουν το φορολογητέο εισόδημα.
- Η επιχείρηση και ο επαγγελματίας μπορούν να χρησιμοποιήσουν άμεσα τον εξοπλισμό/ακίνητο που έχουν επιλέξει, καθώς η εταιρία leasing καλύπτει μέχρι και το 100% της αξίας της επένδυσης, περιλαμβανομένου του ΦΠΑ στην περίπτωση κινητού εξοπλισμού.

- Ο επενδυτής μπορεί να επιτύχει καλύτερους όρους προμήθειας εξοπλισμού ή απόκτησης επαγγελματικού ακινήτου, καθώς η αξίας τους εξοφλείται άμεσα τοις μετρητοίς από την εταιρεία Χρηματοδοτικής Μίσθωσης
- Η διάρκεια της μίσθωσης και το ύψος του μισθώματος ορίζονται σύμφωνα με τις οικονομικές δυνατότητες της επιχείρησης, αφού ληφθούν υπόψη και τυχόν εποχικοί παράγοντες.
- Η πραγματοποίηση επένδυσης σε καινούριο εξοπλισμό μέσω leasing από νέες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις μπορεί να συνδυαστεί με τα οφέλη που προκύπτουν από την υπαγωγή της στον αναπτυξιακό νόμο, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται από αυτόν.
- Μετά τη λήξη της μισθωτικής περιόδου ο επενδυτής αποκτά την κυριότητα του παγίου έναντι προσυμφωνημένου (συνήθως συμβολικού) τιμήματος. Η απόκτηση του ακινήτου είναι απαλλαγμένη από το φόρο μεταβίβασης.
- Ο επενδυτής προστατεύεται από την τεχνολογική απαξίωση του εξοπλισμού του, τον οποίο μπορεί να ανανεώνει χωρίς να δεσμεύει τα διαθέσιμα κεφάλαιά του.
- Βελτιώνεται η εικόνα του ισολογισμού της επιχείρησης και της κεφαλαιακής της διάρθρωσης.

Διαδικασίες και κόστος

Οι διαδικασίες συνεργασίας μεταξύ του επενδυτή και της εταιρίας leasing, είναι απλές και το κόστος αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης. Η έγκριση μίας σύμβασης leasing εξαρτάται από την πιστοληπτική ικανότητα του μισθωτή και το είδος της επένδυσης, αξιολογείται δε με τραπεζικά κριτήρια.

Η σύμβαση leasing για εξοπλισμό δεν επιβαρύνεται με χαρτόσημο. Η αντίστοιχη σύμβαση για ακίνητο καταρτίζεται με συμβολαιογραφική πράξη.

Εταιρείες Leasing:

ABN AMRO LEASING (HELLAS) SA
ΛΕΩΦ. ΘΗΣΕΩΣ 330, 176 75 ΚΑΛΛΙΘΕΑ
ΤΗΛ.: 9497152, FAX: 9404921

ALPHA LEASING
ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 6, 105 57 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3367900, FAX: 3367911

ATE LEASING
ΕΡΜΟΥ 2, 105 63 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3248722, FAX: 3234756

ΕΓΝΑΤΙΑ LEASING
ΛΕΩΦ. ΣΥΓΓΡΟΥ 189, 171 21 Ν. ΣΜΥΡΝΗ
ΤΗΛ.: 9396331, FAX: 9396335

ΕΘΝΙΚΗ LEASING Α.Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΜΙΣΘΩΣΕΩΝ
ΔΗΜ. ΣΟΥΤΣΟΥ 8 & ΤΙΜ. ΒΑΣΣΟΥ, 115 21 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 6456193, 3343053, FAX: 6456198, 6456615
ΙΩΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗ 4, 546 24 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΤΗΛ.: 031-244495-6, FAX: 031-244496

ΕΜΠΟΡΙΚΗ LEASING ΑΕ
ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 340, 154 51 Ν. ΨΥΧΙΚΟ
ΤΗΛ.: 6773200, FAX: 6773398

ERGOLEASING ΑΕ
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 5 & ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ 40-44, 105 61 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3215125, FAX: 3251376

ΕΤΒΑ LEASING ΑΕ
ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ ΜΕΞΗ 5, 115 28 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 7295301, FAX: 7295409

EFG EUROBANK LEASING
ΟΘΩΝΟΣ 6, 105 57 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3337400, FAX:3337390

ΚΥΠΡΟΥ LEASING ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΑΕ
ΛΕΩΦ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ 170, 115 21 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 6477022, 6477030, FAX: 6477029

ΛΑΪΚΗ LEASING
ΛΕΩΦ. ΣΥΓΓΡΟΥ 130, 176 71 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 9212600, FAX: 9212601

MULTIFIN ΑΕ
ΛΕΩΦ. ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ 13, 174 55 ΑΛΙΜΟΣ
ΤΗΛ.: 9819766, FAX: 9819437

ΠΕΙΡΑΙΩΣ BEST LEASING
ΑΘΗΝΑΣ 61 & ΚΡΑΤΙΝΟΥ 9, 105 52 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 5296400, FAX: 5296416

ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΑΕ
ΑΘΗΝΑΣ 61 & ΚΡΑΤΙΝΟΥ 9, 105 52 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 5296370, FAX: 5296399

ΣΙΤΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΑΕ
ΟΘΩΝΟΣ 8, 105 57 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3242600, 9248160, FAX: 9242391

8.4.7 Παράρτημα 7: Χρηματοδότηση από το Γ΄ Κοινοτικό Πλαίσιο στην Ελλάδα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ **ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ**

Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»
(ΕΠΑΝ)

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Εισαγωγή

Το φυλλάδιο αυτό έχει σκοπό να ενημερώσει τις Ελληνικές Επιχειρήσεις για τις δυνατότητες χρηματοδότησής τους από το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα** «**ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ**» (**ΕΠΑΝ**) του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Περιλαμβάνει τις δράσεις που μπορούν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να ενισχυθούν από το ΕΠΑΝ, ταξινομημένες σε πέντε κατηγορίες:

1. Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων διαφόρων τομέων δραστηριότητας και ανεξαρτήτως αριθμού απασχολουμένων.
2. Χρηματοδότηση υφιστάμενων Επιχειρήσεων που απασχολούν έως 250 άτομα.
3. Χρηματοδότηση υφιστάμενων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων που απασχολούν έως 50 άτομα.
4. Χρηματοδότηση Τουριστικών Επιχειρήσεων.
5. Χρηματοδότηση επιχειρηματικής δραστηριότητας επιλεγμένων ομάδων πληθυσμού.

Η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων γίνεται μετά από ανοικτή προκήρυξη, υποβολή προτάσεων και αξιολόγησή τους σύμφωνα με προκαθορισμένα κριτήρια και στο πλαίσιο του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του Προγράμματος.

Ευκαιρίες χρηματοδότησης επιχειρήσεων διάφορων τομέων δραστηριότητας και ανεξαρτήτως αριθμού απασχολουμένων

Χρηματοδοτούνται επενδύσεις και δράσεις για:

1. Παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας.
2. Συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
3. Συστήματα συμπαραγωγής ενέργειας.
4. Υλοποίηση Περιβαλλοντικών Σχεδίων που θα οδηγούν στην πιστοποίηση είτε προϊόντων με το Οικολογικό Σήμα (Ecolabel), είτε Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά τον Κανονισμό 1836/93 (EMAS), όπως ισχύει[1].
5. Εισαγωγή και προσαρμογή περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων της επιχείρησης κατά την Οδηγία 96/61 - IPPC (υιοθέτηση Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών).[1]
6. Ενίσχυση Περιβαλλοντικών Συνεργασιών.
7. Δημιουργία νέων ή/και επέκταση - ενίσχυση εργαστηρίων παροχής υπηρεσιών ποιότητας (δοκιμές ελέγχου και διακρίβωσης).
8. Ίδρυση νέων ή/και επέκταση υφιστάμενων επιχειρήσεων για την αποσυναρμολόγηση / αξιοποίηση στερεών υλικών και αποβλήτων ή υγρών ουσιών.
9. Επενδύσεις νέων ή/και υφισταμένων μεταποιητικών επιχειρήσεων μέσω των κινήτρων του Ν.2601/98 (με εστίαση κυρίως στις ΜΜΕ).

---

[1] Αφορά μόνο μεταποιητικές επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από τον αριθμό εργαζομένων που απασχολούν.

10. Συνέχιση ενίσχυσης Ειδικών Επενδύσεων που έχουν ήδη υπαχθεί στον αναπτυξιακό Ν.2601/98 (πρώην άρθρο 23β του Ν. 1892/90).
11. Συνέχιση ενίσχυσης των επιχειρηματικών σχεδίων (business plans) που έχουν ήδη υπαχθεί στους αναπτυξιακούς Ν.2234/94 και Ν.2601/98 (πρώην άρθρο 23α του Ν. 1892/90).
12. Υποστήριξη επιχειρηματικότητας νέων επιστημόνων και επιχειρηματιών σε τομείς νέων τεχνολογιών και νέων επιχειρηματικών προτύπων.
13. Επιδεικτικά έργα συμπαραγωγής, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) και εξοικονόμησης ενέργειας.
14. Σύσταση φορέων διαχείρισης σε ήδη υπάρχουσες ΒΙΠΕ με συμμετοχή επιχειρήσεων.
15. Προώθηση της δικτύωσης κυρίως ΜΜΕ (clustering) που οδηγούν σε συγκεκριμένο επιχειρηματικό αποτέλεσμα, δηλαδή είτε εκτέλεση κοινού έργου είτε δημιουργία μόνιμων επιχειρηματικών συνεργασιών.[1]
16. Ανάπτυξη συμβουλευτικών δραστηριοτήτων για την υποστήριξη της τεχνολογικής καινοτομίας και της μεταφοράς τεχνολογίας.
17. Δικτύωση οργανισμών παροχής υπηρεσιών μεταφοράς τεχνολογίας και καινοτομίας.
18. Δραστηριότητες για την υιοθέτηση του Ευρωπαϊκού Μοντέλου Επιχειρηματικής Αριστείας.
19. Μεγάλα έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης μέχρι το στάδιο του βιομηχανικού πρωτοτύπου, σε τομείς υψηλής προτεραιότητας για την εθνική και περιφερειακή οικονομία, με την συνεργασία δημοσίων φορέων (μέσω του Π.Δ. 274/2000).
20. Τεχνολογική έρευνα από επιχειρήσεις με ήδη αναπτυγμένη παραγωγική και εμπορική δραστηριότητα.
21. Τεχνολογική έρευνα από επιχειρήσεις που ξεκινούν την παραγωγική και εμπορική τους δραστηριότητα.
22. Έργα για την προώθηση καινοτόμων λύσεων στο πρόβλημα του ενεργειακού εφοδιασμού των νησιών.
23. Κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα ποιότητας, καινοτομίας, περιβάλλοντος και εφοδιαστικής αλυσίδας.
24. Ενέργειες κατάρτισης-μεταφοράς τεχνογνωσίας που σχετίζονται με την εκκίνηση επιχειρηματικής δραστηριότητας.
25. Ενέργειες κατάρτισης και μεταφοράς τεχνογνωσίας που αφορούν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ μέσω της αναβάθμισης του ανθρώπινου δυναμικού τους.
30. Υποστήριξη της πρόσληψης ερευνητικού δυναμικού σε επιχειρήσεις.
31. Εκπαίδευση / υποστήριξη επιχειρήσεων για την εξοικείωση με το Διαδίκτυο και τις υπηρεσίες του σε συνέργια με το Πρόγραμμα «Δικτυωθείτε» του Ε.Π. «Κοινωνία της Πληροφορίας» (για επιχειρήσεις έως 10 άτομα).

Ευκαιρίες χρηματοδότησης υφιστάμενων επιχειρήσεων που απασχολούν έως 250 άτομα

Ειδικά για τις επιχειρήσεις της κατηγορίας αυτής, επιπλέον των όσων αναφέρονται σε προηγούμενες παραγράφους, επιχορηγούνται επενδύσεις και δράσεις για:

---

[1] Αφορά κυρίως μεταποιητικές επιχειρήσεις αλλά συμπληρωματικά μπορούν να συμμετέχουν και επιχειρήσεις του τομέα του εμπορίου και των υπηρεσιών.

Επενδυτικές προτάσεις μεταποιητικών ΜΜΕ, με ανώτατο ύψος 1,500,000 Euro, που θα περιλαμβάνουν δαπάνες από τις παρακάτω κατηγορίες:

- Βελτίωση και ολοκλήρωση της παραγωγικής δραστηριότητας της επιχείρησης μέσω της διασφάλισης ποιότητας της παραγωγικής διαδικασίας ή/και των προϊόντων.
- Ανάπτυξη και πιστοποίηση Συστημάτων Διασφάλισης Ποιότητας κατά ISO 9000, Συστήματα Διαχείρισης για την Υγιεινή και Ασφάλεια, HACCP, Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά ISO-14001.
- Παραγωγή καινοτομικών προϊόντων, εισαγωγή καινοτομικών μεθόδων στην παραγωγική διαδικασία, βιομηχανική εκμετάλλευση ερευνητικών αποτελεσμάτων κ.λπ.
- Εκσυγχρονισμός της εφοδιαστικής αλυσίδας (logistics chain) επιχειρήσεων με σκοπό την αποκατάσταση μιας αποδοτικής ροής αγαθών και των σχετικών πληροφοριών με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας εξυπηρέτησης του πελάτη, τη μείωση του κόστους παραγωγής – αποθήκευσης και διακίνησης των προϊόντων τη μείωση των ενδιαμέσων αποθεμάτων και τη βελτίωση της ανταπόκρισης της επιχείρησης στις γρήγορα μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς.
- Οικολογικός αναπροσανατολισμός της παραγωγικής δραστηριότητας μέσω εισαγωγής και προσαρμογής περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων της επιχείρησης κατά την Οδηγία 96/61 – IPPC, όπως ισχύει (υιοθέτηση Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών).

Συμβουλευτικές υπηρεσίες και πιστοποίησης ΜΜΕ όλων των τομέων (μεταποίησης, υπηρεσιών, εμπορίου, τουρισμού), κατά τα πρότυπα:

- ΕΛΟΤ EN ISO 9000 (Διασφάλιση Ποιότητας)
- ΕΛΟΤ EN ISO 14000 (Περιβαλλοντική Διαχείριση)
- ΕΛΟΤ 1801 (Υγιεινή και Ασφάλεια)
- ΕΛΟΤ 1416 (Ανάλυση επικινδυνότητας - Κρίσιμα Σημεία Ελέγχου).

Υλοποίηση επενδύσεων Πρόληψης και Αντιμετώπισης Βιομηχανικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (μόνο για ΜΜΕ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας SEVESO II).

Ευκαιρίες χρηματοδότησης υφιστάμενων μεταποιητικών επιχειρήσεων που απασχολούν έως 50 άτομα

Ειδικά για τις επιχειρήσεις της κατηγορίας αυτής, επιπλέον των όσων αναφέρονται σε προηγούμενες παραγράφους, επιχορηγούνται επενδύσεις και δράσεις για:

Επιχειρηματικά Σχέδια (business plans) διάρκειας 2 ετών, με ανώτατο ύψος 500,000 Euro που μπορεί να περιλαμβάνουν ενδεικτικά:

- εισαγωγή νέων τεχνολογιών στην παραγωγική διαδικασία,
- βελτίωση του υπάρχοντος παραγωγικού εξοπλισμού,
- ανάπτυξη και πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και πιστοποίηση προϊόντων,

- ανάπτυξη και εφαρμογή πληροφοριακών συστημάτων και εφαρμογές ηλεκτρονικού εμπορίου,
- προμήθεια εξοπλισμού ποιοτικού ελέγχου και εργαστηριακού εξοπλισμού,
- ενσωμάτωση τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον,
- ανάπτυξη και πιστοποίηση συστημάτων και εξοπλισμού περιβαλλοντικής διαχείρισης,
- προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων και εξοπλισμού προστασίας του περιβάλλοντος,
- προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων και εξοπλισμού υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων,
- προβολή και προώθηση προϊόντων.

Ευκαιρίες χρηματοδότησης τουριστικών επιχειρήσεων

Επιπλέον των ευκαιριών χρηματοδότησης που αναφέρονται σε προηγούμενες παραγράφους, χρηματοδοτούνται επενδύσεις και δράσεις για:

1. Εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής για την ανάπτυξη των θεματικών μορφών τουρισμού, π.χ. μαρίνες, συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, κέντρα θαλασσοθεραπείας, υδροθεραπευτήρια, χιονοδρομικά κέντρα, κέντρα αθλητικού - προπονητικού τουρισμού, κ.α. μέσω του Ν.2601/98.
2. Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης μέσω του Ν.2601/98.
3. Προγράμματα διάσωσης και καθιέρωσης της ελληνικής κουζίνας (εθνικής, τοπικής, δημιουργικής).
4. Δράσεις ένταξης παραδοσιακών αγροτικών προϊόντων, προϊόντων χειροτεχνίας και παραδοσιακών τεχνικών (π.χ. μεταλλοτεχνία, ξυλοναυπηγική) στο τουριστικό προϊόν της χώρας.
5. Προγράμματα εξοικείωσης των τουριστών με την ελληνική τέχνη, συμπεριλαμβανομένης της σύγχρονης λογοτεχνικής, εικαστικής κ.λπ. παραγωγής.
6. Εκσυγχρονισμό ξενοδοχείων και κάμπινγκ άνω της Γ' Τάξης (μέσω του Ν.2601/98) με ελάχιστο συνολικό ύψος επένδυσης 75,000 Euro
7. Εκσυγχρονισμό τουριστικών καταλυμάτων (εκτός Ν.2601/98), δηλ. ξενοδοχεία, κάμπινγκ, ενοικιαζόμενα δωμάτια και επιπλωμένα διαμερίσματα χαμηλών τάξεων με ανώτατο ύψος επένδυσης 75,000 Euro
8. Επιχειρηματικά Σχέδια (business plans) των ΜΜΕ όλων των κλάδων του Τουριστικού Τομέα που θα περιλαμβάνουν συνδυασμένες οργανωτικές δράσεις.
9. Δίκτυα εθνικής εμβέλειας με στόχο τη διατήρηση της εθνικής κληρονομιάς (π.χ. ανεμόμυλοι, παραδοσιακά καφενεία κ.λπ.) η επιλογή των οποίων θα γίνεται μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Στο πλαίσιο του ΕΠΑΝ δεν χρηματοδοτούνται οι νέες κλίνες και η μετατροπή παραδοσιακών κτισμάτων σε ξενοδοχεία (θα καλυφθούν από εθνικούς αποκλειστικά πόρους ή άλλα κοινοτικά προγράμματα).

Ειδικότερα για:

α) ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΜΠΙΝΓΚΣ ΑΝΩ ΤΗΣ Γ' ΤΑΞΗΣ

Αφορά επενδύσεις σε πάγιες εγκαταστάσεις, εξοπλισμούς και μέσα σύμφωνα με τον Ν. 2601/98 (*ελάχιστο ύψος επένδυσης 25 εκατ. δρχ.*), δηλαδή ενδεικτικά:

1. Αναβάθμιση κτιριακών εγκαταστάσεων και του συμβατικού ενσωματωμένου κινητού εξοπλισμού
2. Επενδύσεις εξοικονόμησης ενέργειας
3. Επενδύσεις προστασίας περιβάλλοντος
4. Επενδύσεις σχετικές με την ασφάλεια πελατών και προσωπικού
5. Εισαγωγή νέων τεχνολογιών.

β) ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ, ΚΑΜΠΙΝΓΚΣ, ΧΑΜΗΛΩΝ ΤΑΞΕΩΝ, ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ (ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΕΚΤΟΣ Ν.2601/98)

Επιχορηγούνται

1. Επενδύσεις που αφορούν σε αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό τουριστικών καταλυμάτων (εκτός Ν. 2601/98)
   (*ανώτατο ύψος επένδυσης* 75,000 Euro)
2. Για τα ενοικιαζόμενα δωμάτια και διαμερίσματα, ο ποιοτικός τους εκσυγχρονισμός θα προωθηθεί με βάση τις νέες απαιτήσεις για την κατάταξή τους με το σύστημα των κλειδιών (ΠΔ 337/2000).

Ευκαιρίες χρηματοδότησης επιχειρηματικής δραστηριότητας επιλεγμένων ομάδων πληθυσμού

α) ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΝΕΩΝ

Ενίσχυση νέων ηλικίας από 18 **έως** 35 **ετών** για την εκκίνηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στους τομείς της μεταποίησης και της παροχής υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με την μεταποίηση, του ηλεκτρονικού εμπορίου, της νέας και κοινωνικής οικονομίας (π.χ. του περιβάλλοντος).

Απαιτείται τουλάχιστον 75% του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και η διεύθυνση της επιχείρησης να ανήκουν σε νέους 18 έως 35 ετών.

Χρηματοδοτούνται επιχειρηματικά σχέδια νέων επιχειρηματιών, που περιλαμβάνουν αγορά του απαραίτητου παραγωγικού εξοπλισμού, μελετητικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, μεταφορά τεχνογνωσίας, ενέργειες μάρκετινγκ, ενέργειες κατάρτισης κ.λπ.

β) ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Ενίσχυση γυναικών ηλικίας έως 55 ετών, για την εκκίνηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στους τομείς της μεταποίησης και της παροχής υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με τη μεταποίηση, του ηλεκτρονικού εμπορίου, της νέας και κοινωνικής οικονομίας (π.χ. του περιβάλλοντος).

Απαιτείται τουλάχιστον 75% του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και η διεύθυνση της επιχείρησης να ανήκουν σε γυναίκες.

Χρηματοδοτούνται επιχειρηματικά σχέδια γυναικών επιχειρηματιών, που θα περιλαμβάνουν αγορά του απαραίτητου παραγωγικού εξοπλισμού, μελετητικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, μεταφορά τεχνογνωσίας, ενέργειες μάρκετινγκ, ενέργειες κατάρτισης κ.λπ.

γ) ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Ενίσχυση Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες για την εκκίνηση επιχειρηματικής δραστηριότητας σε τομείς θα εξειδικευθούν μετά την αξιολόγηση προτάσεων που θα προκύψουν από αρχική δημοσίευση Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος.

8.5 Οδηγίες προς Διδάσκοντες

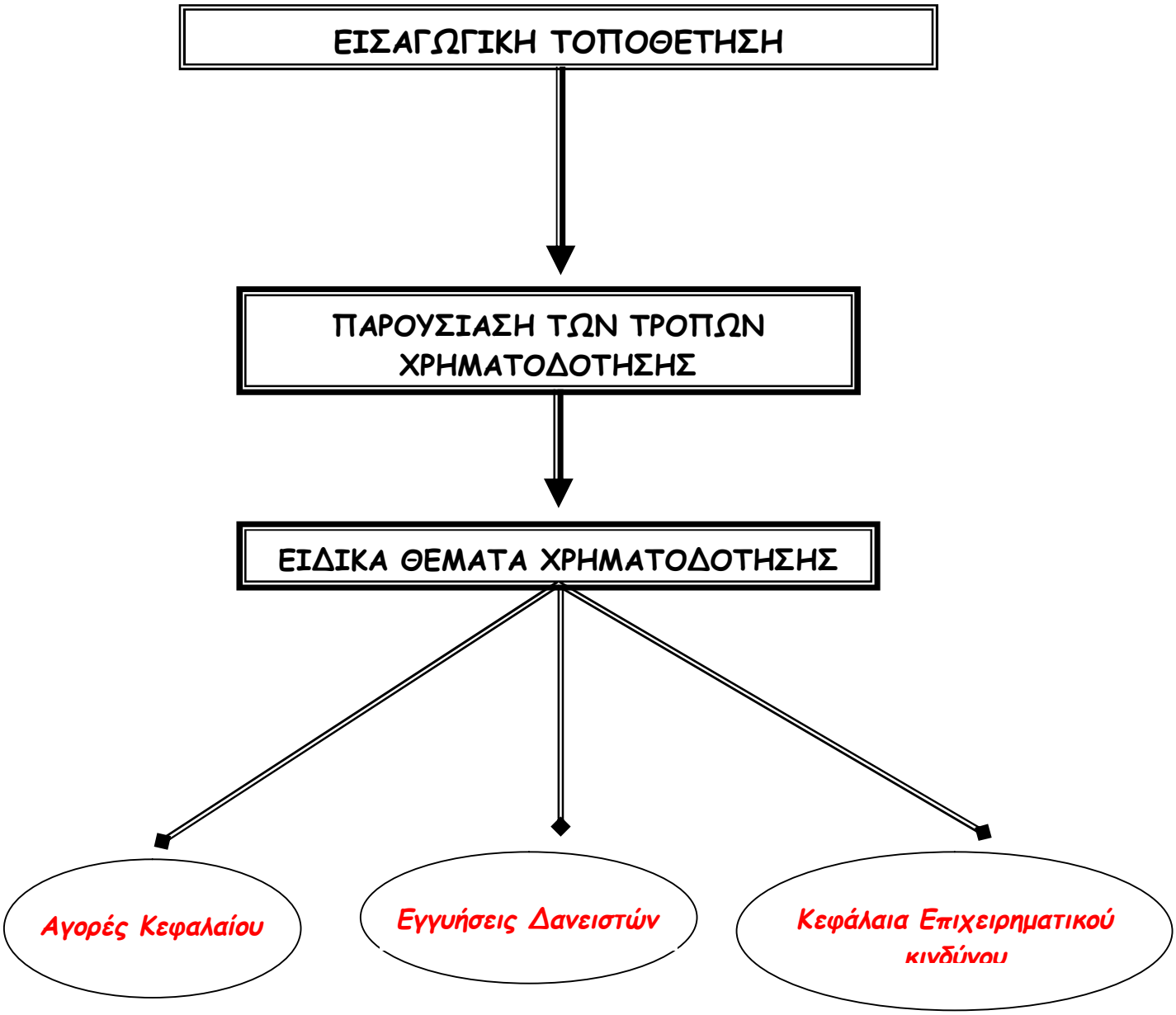

Διάγραμμα 8.1

Οδηγίες προς Διδάσκοντες

Βήμα 1: Εισαγωγική Τοποθέτηση

ΒΗΜΑ 1.1

Η εισήγηση του θέματος ξεκινάει με μια γενικότερη τοποθέτηση σχετικά με την έννοια της επιχειρηματικότητας, και της συνεπακόλουθης ανάγκης για ανεύρεση πόρων. Ο εισηγητής θα εξηγήσει τη σπουδαιότητα της ύπαρξης της επιχειρηματικότητας, τις συνέπειες που έχει στις εθνικές οικονομίες, καθώς και τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες που παρουσιάζονται για την ανεύρεση πόρων και την χρηματοδότηση των ευκαιριών αυτών.

ΒΗΜΑ 1.2

Μέσα από απλά παραδείγματα, ο εισηγητής θέτει το πλαίσιο το οποίο θα εξεταστεί, δηλαδή την ανεύρεση πόρων για την χρηματοδότηση των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, ενώ θα κάνει μια μικρή εισαγωγή της επόμενης ενότητας, που είναι οι ακριβείς τρόποι ανεύρεσης πόρων για τις πρωτοβουλίες αυτές.

Βήμα 2: Παρουσίαση των τρόπων χρηματοδότησης

ΒΗΜΑ 2.1

Η επόμενη ενότητα περιλαμβάνει μια αναλυτικότερη προσέγγιση των τρόπων χρηματοδότησης. Ο εισηγητής, αφού αναφερθεί στα είδη των πρωτοβουλιών, και τους φορείς από τους οποίους προέρχονται, θα προχωρήσει στην ανάλυση των διαφόρων μεθόδων. Με χρήση παραδειγμάτων από την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα, θα δώσει με παραδείγματα τα διάφορα είδη πρωτοβουλιών (για νέα επιχειρηματική δράση ή επέκταση υφιστάμενης), καθώς και τη διάκριση των φορέων (νέων ή υφιστάμενων). Σε πρώτο στάδιο οι μορφές χρηματοδότησης θα δοθούν επιγραμματικά.

ΒΗΜΑ 2.2

Στη συνέχεια ο εισηγητής θα αναλύσει τις 8 μορφές χρηματοδότησης που αναφέρονται στις σημειώσεις. Σε κάθε μορφή χρηματοδότησης, ο εισηγητής θα αναλύει τη μέθοδο και τους φορείς οι οποίοι έχουν πρόσβαση, και θα αναφέρει παραδείγματα από την ελληνική και παγκόσμια επικαιρότητα. Σε κάθε περίπτωση ο εισηγητής θα πρέπει να αναφέρει ποιοι φορείς παρεμβάλλονται και ποιος είναι ο μηχανισμός μεταφοράς κεφαλαίων.

<u>ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ 1</u>

Το παράδειγμα 1 αναφέρει μια συγκεκριμένη περίπτωση ανάγκης χρηματοδότησης μιας εταιρίας η οποία θέλει να επεκταθεί. Ο εισηγητής πρέπει να δώσει έμφαση στις εναλλακτικές που αντιμετωπίζει η εταιρία (προκειμένου να γίνει αντιληπτό ότι το θέμα δεν είναι μονοδιάστατο), και να τις αναλύσει.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 6

Το παράρτημα 6 με αναφορά στον Αναπτυξιακό Νόμο, στοχεύει στο να παρουσιάσει την φιλοσοφία σχεδιασμού και το πλαίσιο Λειτουργίας των Εθνικών Αναπτυξιακών Νόμων, οι οποίοι για περισσότερα από 18 έτη απετέλεσαν την ατμομηχανή Ανάπτυξης της Ελληνικής Περιφέρειας, μέσα από ουσιαστική ενίσχυση σε νέες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 7

Το παράρτημα 7 παρεμβάλλεται στην ενότητα αυτή, προκειμένου να αναλυθούν οι δυνατότητες χρηματοδότησης από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, το κυριότερο εργαλείο χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ένα από τα ποιο δημοφιλή στην Ελληνική Επιχειρηματική Πραγματικότητα.

Βήμα 3: Ειδικά θέματα Χρηματοδότησης

Έχοντας παρουσιάσει το γενικό πλαίσιο των μηχανισμών Χρηματοδότησης των Επιχειρηματικών Πρωτοβουλιών, η επόμενη θεματική ενότητα επιχειρεί μία προσέγγιση σε ειδικά θέματα που άπτονται της χρηματοδότησης. Η ιδιαιτερότητα αυτών των θεμάτων διαμορφώνεται από την καινοτομία τους ως εργαλεία ή την ειδική αντιμετώπιση που χρήζουν από τους επενδυτές - διαμεσολαβητές - τελικούς αποδέκτες (επιχειρηματικούς φορείς).

Με αναφορά στην ειδική αντιμετώπιση, θα γίνει μία αναφορά στην αγορά, στους μηχανισμούς λειτουργίας των Αγορών Χρήματος και Κεφαλαίου με έμφαση στη Δευτερογενή Αγορά καθώς επίσης και του συστήματος εγγυήσεων των Δανειστών. Με αναφορά στην καινοτομία ιδιαίτερη αναφορά θα γίνει στο θεσμό των Κεφαλαίων Επιχειρηματικού Κινδύνου.

ΒΗΜΑ 3.1

Η λειτουργία των Αγορών Κεφαλαίου και δη της Χρηματιστηριακής Αγοράς, χρήζει ιδιαίτερης μνείας, δεδομένης της ανάπτυξης της αγοράς στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του 1990. Ποιο συγκεκριμένα ο Διδάσκων θα αναπτύξει τις εξής θεματικές υποενότητες.

- Θεσμικά Όργανα και βασικές Αρχές Λειτουργίας των Αγορών Κεφαλαίων
- Διάκριση των Αγορών σε Πρωτογενείς και Δευτερογενείς
- Διαδικασία Άντλησης Κεφαλαίων από το Χρηματιστήριο

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ (CASE STUDY)

θα μπορούσε να αποτελέσει η ενδεικτική παρουσίαση 3 ενημερωτικών Δελτίων Εταιρειών με σκοπό την Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου για εισαγωγή στην Κύρια , Παράλληλη Αγορά ή στην Νέα Χρηματιστηριακή Αγορά, αντίστοιχα

ΒΗΜΑ 3.2

Δύο θέματα που προκύπτουν μέσα από το πλαίσιο που έχει αναλυθεί έως τώρα είναι η διασφάλιση του αρχικού κεφαλαίου και οι εγγυήσεις των δανειστών. Ο εισηγητής πρέπει να εξηγήσει ότι η πρώτη περίπτωση αφορά τον φορέα που χρηματοδοτείται, με τις ανάλογες συνέπειες που έχει για αυτόν η χρηματοδότηση μιας πρωτοβουλίας, ενώ η δεύτερη περίπτωση αφορά τον φορέα που χρηματοδοτεί, και τον κίνδυνο που εμπεριέχει μια τοποθέτησή του. Επίσης, κάθε αναφορά θα συνοδεύεται με ένα παράδειγμα, ώστε να γίνει κατανοητός ο κίνδυνος που αντιμετωπίζει η χρηματοδότηση ενός έργου.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ (CASE STUDY)

- Η παρουσίαση των όρων μίας σύμβασης Χρηματοδοτικής Μίσθωσης
- Η παρουσίαση των Διατάξεων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, που διέπουν τους κανόνες Εταιρικής Διακυβέρνησης και των Αναφορών από τις εισηγμένες εταιρείες, προκειμένου να ενημερωθεί το επενδυτικό κοινό για τη χρήση των αντληθέντων Κεφαλαίων.

ΒΗΜΑ 3.3

Το τελευταίο στάδιο αφορά τα Κεφάλαια Επιχειρηματικού Κινδύνου (venture capitals). Ο εισηγητής, αφού τονίσει την σπουδαιότητα των κεφαλαίων αυτών για τον επιχειρηματικό κόσμο, θα εξηγήσει τις ειδικές παραμέτρους που αφορούν το θέμα αυτό, όπως:

1. *Βασικά χαρακτηριστικά των venture capitals*
2. *Είδη χρηματοδοτούμενων κεφαλαίων και*
3. *Κριτήρια επιλογής εταιριών προς χρηματοδότηση.*

Βασικό στοιχείο το οποίο πρέπει να αναλυθεί από τον εισηγητή είναι ο λόγος ύπαρξης τέτοιων εταιριών, καθώς και τα κέρδη που αποκομίζουν τόσο οι εταιρίες κεφαλαίων, όσο και οι χρηματοδοτούμενες εταιρίες. Σε αυτή την κατεύθυνση ο εισηγητής έχει στη διάθεση του το εξής υλικό:

ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ 2

Το παράδειγμα 2 αναφέρει μια συγκεκριμένη περίπτωση ανάγκης χρηματοδότησης μιας εταιρίας η οποία απευθύνεται σε μια εταιρία venture capital. Ο εισηγητής πρέπει να αναλύσει τον προβληματισμό και των 2 εταιριών, καθώς και τα οφέλη που θα προκύψουν από την χρηματοδότηση αυτή.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 1-5

Τα παραρτήματα 1-5 προσφέρουν πληροφορίες για τις εταιρίες venture capital στην Ευρώπη, καθώς και την πολιτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έναντι αυτού του εργαλείου χρηματοδότησης. Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να δοθεί στο παράρτημα 4, όπου αναφέρονται μελέτες περίπτωσης από την ευρωπαϊκή πραγματικότητα.

8.6 Κατάσταση Πινάκων

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 8.1 Παρεχόμενων ενισχύσεων κατά περιοχή 161

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Διάγραμμα 8.1 Οδηγίες προς Διδάσκοντες 176